

The image shows a rocky archaeological site with several rectangular structures. Overlaid on the photograph are white architectural drawings, including floor plans and sections of buildings, which correspond to the physical structures on the ground. The background is a clear blue sky.

Στα Βράχια του Αϊ-Γιάννη

Πυρήνας Πολιτισμού και Αναψυχής στην Πάρο

Διπλωματική Εργασία | Βαρότσος Ροβέρτος
Επιβλέπων Καθηγητής | Μανωλίδης Κωνσταντίνος
Βόλος | Φεβρουάριος 2018

«Στα Βράχια του Αϊ - Γιάννη Πυρήνας Πολιτισμού & Αναψυχής στην Πάρο»

Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας
Πολυτεχνική Σχολή
Τμήμα Αρχιτεκτόνων Μηχανικών
Διπλωματική Εργασία
Ακαδημαϊκό έτος: 2017 - 2018
Επιβλέπων Καθηγητής: κος. Μανωλίδης Κωνσταντίνος
Φοιτητής: Βαρότσος Ροβέρτος
Βόλος, Φεβρουάριος 2018

Αισθάνομαι την ανάγκη να εκφράσω τις πιο θερμές μου ευχαριστίες στον Επιβλέποντα Καθηγητή μου κύριο Κωνσταντίνο Μανωλίδη για την πολύτιμη βοήθεια, την κατανόηση, την άψογη συνεργασία, την καθοδήγηση και τις συμβουλές του, που αποτέλεσαν έμπνευση για την εκπόνηση αυτής της Διπλωματικής Εργασίας.

Θέλω, επίσης, να ευχαριστήσω ιδιαίτερα τον κύριο Νίκο Μαλατέστα για την βοήθειά του και για όλο το Υλικό που απλόχερα μου διέθεσε. Ευχαριστώ πολύ και τον Αρχιτέκτονα κύριο Γιάννη Κουζούμη για την θερμή υποδοχή στο γραφείο του στη Νάουσα της Πάρου και για την εποικοδομητική συζήτηση που είχαμε επί της Διπλωματικής μου.

Ακόμη, οφείλω ένα τεράστιο ευχαριστώ στην πολυτιμότερη συνεργάτιδα και πάνω από όλα Φίλη μου, Ηλέκτρα Πλατανιώτη - που ήταν δίπλα μου σε Όλα και που δίχως εκείνη τίποτα δεν θα ήταν εφικτό, καθώς και στους καλούς μου Φίλους για τη στήριξη και την αγάπη τους: Έρση, Σεμρά, Αντωνία, Στέλιο και Βάσω.

Τέλος, το μεγαλύτερο Ευχαριστώ μέσα από την καρδιά μου το οφείλω στους Γονείς μου για την ανεκτίμητη βοήθεια, υπομονή και υποστήριξή τους καθ' όλη τη διάρκεια των σπουδών μου, καθώς και στην αγαπημένη μου πιστή τετράποδη φίλη, Μίμι, για την βαθειά αγάπη της και την «αθόρυβη», αλλά ανεκτίμητης αξίας συμπαράστασή της όλα αυτά τα χρόνια!

*Στη Μνήμη των Αγαπημένων μας Φίλων,
Κώστα Αλεξανδρή και Γιάννη Ασκητόπουλου
και του Καθηγητή μου Γιώργου Τριανταφυλλίδη...*

Περιεχόμενα

Περίληψη.....	7	Τελική Πρόταση: Σχέδια - Μορφή & Κατασκευή.....	125
Πρόλογος - Εισαγωγή.....	8	Τομή Α-Α.....	130
Γνωριμία με τον Τόπο: Χερσόνησος Αϊ - Γιάννη Δέτη, Πάρος.....	11	Τομή Β-Β.....	130
Εισαγωγικές Ασκήσεις.....	43	Τομή Γ-Γ.....	130
Οικόπεδο_Π.Π.Π.: Περιβαλλοντικό και Πολιτιστικό Πάρκο Πάρου: Έρευνα Πεδίου & Τελική Αποτύπωση.....	51	Τομή Δ-Δ.....	130
Αρχιτεκτονικά Ερεθίσματα.....	77	Νότια Όψη.....	131
Επανασχεδίαση Π.Π.Π.: Βασική Ιδέα-Concept, Σκίτσα, Χαράξεις.....	97	Δυτική Όψη.....	131
Μακέτα Εργασίας, κλίμακα 1:250.....	107	Ανατολική Όψη.....	131
Τελική Πρόταση: Σχέδια - Χρήσεις.....	115	Κάτοψη Επιπέδων με Υφές Δασπέδων.....	132
Τοπογραφικό.....	120	Προοπτικό Ψηφιακό Σχέδιο.....	133
Κάτοψη Δώματος.....	121	Εν Εκρήξει Ψηφιακό Σχέδιο.....	134
Κάτοψη Επιπέδων.....	122	Προοπτικά - Φωτορεαλιστικές Απεικονίσεις.....	135
Διάγραμμα Χρήσεων.....	123	Κατασκευαστική Λεπτομέρεια Φυτεμένου Δώματος.....	138
Διάγραμμα Κινήσεων.....	123	Τοπογραφικό με Ισούψεις - Παρέμβαση στο Τοπίο.....	139
		Τελική Μακέτα Διπλωματικής, κλίμακα 1:250.....	141
		Πινακίδες Παρουσίασης Διπλωματικής Εργασίας.....	163
		Βιβλιογραφία.....	175

Περίληψη

Η παρούσα Διπλωματική Εργασία αφορά στον σχεδιασμό ενός Πολυχώρου Πολιτισμού, Εκπαίδευσης και Αναψυχής στην περιοχή του Αϊ – Γιάννη Δέτη στο νησί της Πάρου, που αποτελεί τον αγαπημένο μου τόπο. Η έλλειψη ενός Υπερτοπικού Κέντρου Πολιτισμού στο νησί και η ανάγκη ανάδειξης της σημαντικής πολιτιστικής δράσης των Παριανών, οδήγησαν στην ιδέα της επανασχεδίασης του «πυρήνα» των υποδομών του Περιβαλλοντικού και Πολιτιστικού Πάρκου Πάρου, στην ιδιαίτερου φυσικού κάλλους και ιστορίας χερσόνησο του Αϊ – Γιάννη Δέτη. Πρόθεση είναι να δημιουργηθεί εκεί ένα σύγχρονο συγκρότημα, το οποίο θα επιχειρεί να «ενισχύσει» προγραμματικά, αλλά και να «συνδιαλέγεται» με την κυρίαρχη υπάρχουσα υπαίθρια υποδομή του θεάτρου που ενσωματώνεται στο μοναδικό γεωλογικό τοπίο – βράχια του Αϊ - Γιάννη. Μέσα από εκδηλώσεις πολιτισμού, εκπαιδευτικές δράσεις και χρήσεις αναψυχής, όπως για παράδειγμα εκθεσιακό χώρο, μικρό Γεωλογικό Μουσείο, αίθουσα πολλαπλών χρήσεων, εκπαιδευτικά εργαστήρια, αναψυκτήριο, χώρο εστίασης κ.ά., φιλοδοξεί να αποτελέσει τοπόσημο για την Πάρο και έναν δημόσιο πολιτισμικό πόλο έλξης. Έναν «πυκνωτή πλήθους» ενεργό όλο τον χρόνο και για όλες τις ηλικίες, τόσο για τους ντόπιους όσο και για τους εγχώριους και ξένους επισκέπτες. Σκοπός είναι η προώθηση εναλλακτικών μορφών τουρισμού, όπως ο σύγχρονος ποιοτικός πολιτιστικός τουρισμός κ.ά. Πρόκειται για μία ήπια παρέμβαση με προσεγγμένη κλίμακα, που σέβεται το περιβάλλον και ενσωματώνεται πλήρως στο φυσικό τοπίο και στο ανάγλυφο του εδάφους. Η όλη Σύνθεση συνιστά μια ημι-υπόσκαφη πλατφόρμα, που θα μπορούσε να θεωρηθεί ως μια μικρογραφία Κυκλαδίτικου οικιστικού πυρήνα, καθώς ανεξάρτητες γραμμικές κτηριακές υποδομές ενώνονται κάτω από μία ενιαία βαθιά και φυτεμένη πλάκα που διαθέτει οπές, η οποία δημιουργεί περάσματα, υπαίθριους, ημι-υπαίθριους και κλειστούς χώρους. Ακολουθεί τις βασικές συνθετικές αρχές της Κυκλαδίτικης αρχιτεκτονικής με μία σύγχρονη οπτική και αποτελείται από τα πετρώματα της περιοχής που συνθέτουν τα λίθινα φέροντα τοιχεία, τις λιθοδομές, τις κολόνες, και τις πεζούλες, από οπλισμένο σκυρόδεμα που συνιστά την ενιαία πλάκα, τα δοκάρια και τα δάπεδα, καθώς και από τα προϊόντα της εκσκαφής.

Abstract

This Diploma Thesis deals with the design of a Cultural, Educational and Leisure Complex in the area of Ai - Yiannis Detis on the island of Paros, which is my favorite place. The lack of a hyperlocal Cultural Center on the island and the need to highlight the important cultural activity of the Parians, led to the idea of redesigning the “core” of the infrastructures of Paros Environmental and Cultural Park in the peculiar natural beauty and history peninsula of Ai - Yiannis Detis. The intention is to create there a modern complex, which will attempt to “reinforce” the use and “interact” with the dominant existing outdoor infrastructure of the Theater, which is “embedded” in the unique geological landscape - rocks of Ai - Yiannis. Through cultural events, educational activities and recreational uses, such as exhibition hall, small Geological Museum, multipurpose hall, educational workshops, refreshment, restaurant etc., it aspires to be a landmark for Paros and a public cultural attraction. A “crowd capacitor” active all year round and for all ages, both for locals and for domestic and foreign visitors. The aim is to promote alternative forms of tourism, such as the modern quality cultural tourism and others. It is a gentle intervention with an attentive scale that respects the environment and is fully integrated into the natural landscape and terrain. The entire Composition is a semi-underground platform that could be considered as a miniature of a Cycladic settlement core, because independent linear building structures are joined under a single fordable and planted slab which has holes and creates passages, open-air, semi-outdoor and closed spaces. It follows the basic synthetic principles of Cycladic architecture with a modern perspective and consists of the rocks of the region that make up the stone-bearing walls, the masonry, the columns and the benches, of reinforced concrete that constitutes the single slab, the beams and the floors, as well as of the excavation products.

Πρόλογος - Εισαγωγή

Ο λόγος για τον οποίο επέλεξα την Πάρο ως τόπο – πεδίο έρευνας, μελέτης και εκπόνησης της Διπλωματικής Εργασίας μου, είναι διότι είναι ένα νησί που γνωρίζω πολύ καλά, καθώς το επισκέπτομαι τα τελευταία 15 χρόνια τακτικά χειμώνα – καλοκαίρι. Έχω ζήσει την Πάρο σε όλες τις εποχές και είναι ένα μέρος που μπορούσα να μελετήσω πιο εύκολα καθώς είχα και έχω συχνή πρόσβαση και διαμονή. Είναι ο τόπος που αγαπώ περισσότερο από οποιονδήποτε άλλο και στον οποίο γνωρίζω πολλούς μόνιμους κατοίκους και επομένως είχα την ευκαιρία να συζητήσω αναλυτικά με αρκετούς και να μου δώσουν πολλές και χρήσιμες πληροφορίες σχετικά με την Διπλωματική Εργασία μου. Έτσι, η Πάρος αποτέλεσε ένα εξαιρετικό πεδίο έρευνας, μελέτης και σχεδιασμού για εμένα.

Έχω μεγάλο ενδιαφέρον για την Κυκλαδίτικη αρχιτεκτονική και φυσικά για την τοπική λαϊκή και σύγχρονη αρχιτεκτονική της Πάρου, καθώς με συγκινούν οι καθαρές γραμμές, η λιτότητα, οι μοναδικές ογκοπλασίες των κτηρίων και των κατοικιών του νησιού, η κλιμακά τους, η πλήρης ενσωμάτωσή τους στο φυσικό περιβάλλον, τα χρώματά τους – συνήθως το γαλάζιο του ουρανού και το λευκό της απλότητας – αγνότητας και κυρίως τα υλικά τους, οι συναρμογές αυτών και οι διαφορετικές υφές τους. Γοητεύομαι ιδιαίτερα από τις λιθοδομές της Πάρου και συγκεκριμένα από τα σχήματα και τα χρώματα των λίθων – πετρωμάτων που τις δομούν, το ανάγλυφό τους και τις εκπληκτικές φωτοσκιάσεις τους που δημιουργεί ο εκτυφλωτικός Κυκλαδίτικος ήλιος. Αγαπώ, λοιπόν, τον ιδιαίτερο χαρακτήρα και την ταυτότητα των Κυκλάδων με ξεχωριστή, όμως, θέση να κατέχει για εμένα η Πάρος.

Βασικό τμήμα αυτής της Διπλωματικής Εργασίας αποτέλεσε η Έρευνα Πεδίου. Πραγματοποίησα πολλές φορές επί τόπου επίσκεψη - έρευνα στο νησί της Πάρου και συγκεκριμένα στην Χερσόνησο του Αϊ - Γιάννη Δέτη που μελέτησα ενδελεχώς για αρκετούς μήνες. Η έρευνα περιελάμβανε γενικές αλλά και ιδιαίτερα λεπτομερείς προσωπικές φωτογραφίες - λήψεις σε πάρα πολλά μέρη της Χερσονήσου, προσεκτική παρατήρηση, αποτυπώσεις, σκίτσα, καταγραφή σκέψεων, ιδεών, επισημάνσεων και προβληματισμών σε ημερολόγιο κ.ά.

Ειδικά για την σημασία της Έρευνας Πεδίου, διαδικασία που πραγματικά απήλαυσα και από την οποία έμαθα πολλά, θα ήθελα να παραθέσω μία πρόταση από το βιβλίο του Δημήτρη Βασιλειάδη «*Θεώρηση της αιγαιοπελαγίτικης αρχιτεκτονικής υπό ανήσυχη οπτική γωνιά*» που μου αρέσει ιδιαίτερα και θεωρώ πως έχει αξία να αναφερθεί:

«Η εξιστόρηση της αρχιτεκτονικής δε γράφεται μόνο από τα εγχειρίδια τέχνης, αλλά σκιαγραφείται και με κόπο και ιδρώτα, με την οδύνη και την ηδονή της έρευνας (επί του πεδίου - προσθέτω εγώ), κατακτάται με αυτή τη δίστομη ρομφαία. Μονάχα έτσι ανοίγονται οι δρόμοι»¹.

Στη συνέχεια αναφέρω εν συντομία ορισμένα γενικά χαρακτηριστικά του νησιού. Η Πάρος βρίσκεται στο κέντρο των Κυκλάδων, είναι το τρίτο σε μέγεθος νησί τους² και απέχει από το μεγαλύτερο λιμάνι της χώρας, τον Πειραιά, 90 ναυτικά μίλια. Πρωτεύουσα της Πάρου είναι το κύριο λιμάνι της, στα δυτικά, η Παροικία. Γενικά, το ανάγλυφο της Πάρου είναι ομαλό. Ο κεντρικός ορεινός όγκος του νησιού, με απότομες και βραχώδεις πλαγιές στα υψηλά τμήματά του, απολήγει σε ομαλές καμπύλες λόφων, που σβήνουν με την σειρά τους σε πολλές μικρές ακρογιαλιές και φυσικά λιμανάκια. Αυτή η πλαστικότητα είναι και η γοητεία του Παριανού τοπίου. Οι ακτές της Πάρου έχουν συνολικό μήκος σχεδόν 120 χιλιόμετρα και σχηματίζουν πολλούς κολπίσκους με μικρές αμμώδεις παραλίες. Ξεχωρίζει για το ήρεμο φυσικό τοπίο και την έντονη Κυκλαδίτικη φυσιογνωμία της. Ο πληθυσμός του νησιού, σύμφωνα με την τελευταία απογραφή του 2011, ανέρχεται περίπου σε 13.700 κατοίκους. Αξίζει να αναφερθεί, πως η καίρια γεωγραφική θέση της Πάρου στο κεντρικό Αιγαίο, το σταυροδρόμι των θαλάσσιων δρόμων που συνδέουν την ηπειρωτική Ελλάδα με τα νησιά του Αρχιπελάγους, τα Μικρασιατικά παράλια και ευρύτερα τη Μεσόγειο, αποτέλεσε τη διαχρονική βάση για την ανάπτυξη του νησιού³. Αποτελεί ένα από τα πιο εύφορα και αναπτυγμένα νησιά των Κυκλάδων,

¹ ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΗΣ, Δ. (1979) *Θεώρηση της αιγαιοπελαγίτικης αρχιτεκτονικής υπό ανήσυχη οπτική γωνιά*, 5^η Εκδ., Αθήνα : Ερμής, σ. 108

² ΠΙΤΤΑΣ, Γ. (2008) *Πάρος: Οδοιπορικό στον τόπο και το χρόνο*, 2^η Εκδ., Πάρος: LEFKES VILLAGE, σ. 10

³ ΜΠΙΖΑΣ, Κ. (2013) *ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ 2014 – 2020: ΠΑΡΟΣ*. Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου, Γενική Διεύθυνση Περιφερειακής Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής. Διαθέσιμο από: <https://ecoanemos.files.wordpress.com/2010/01/paros.pdf>, σ. 1, 5

με ιδιαίτερα σημαντικά αρχιτεκτονικά και ιστορικά τεκμήρια διαφόρων εποχών, που καταγράφονται ήδη από την αρχαιότητα⁴.

Η Πάρος είναι ένας τόπος με σπουδαίο παρελθόν και δυναμικό παρόν. Κατοικήθηκε ήδη από την 4^η χιλιετία π.Χ. και γνώρισε περιόδους μεγάλης οικονομικής και καλλιτεχνικής ακμής, αλλά και περιόδους λεηλασιών, έντονης βίας, παρακμής και αφάνειας⁵. Το νησί ήδη από την Γεωμετρική περίοδο γίνεται γνωστό εντός και εκτός του τότε Ελλαδικού χώρου για την εξαγωγή και το εμπόριο του φημισμένου αρχαίου ολόλευκου Παριανού μαρμάρου, της περίφημης και περιζήτητης «Παρίας λίθου»⁶.

Στη νεώτερη εποχή, περί το 1960 αρχίζει μια νέα περίοδος ανάπτυξης για το νησί που βασίζεται κυρίως στον Τουρισμό. Σήμερα, η Πάρος είναι δημοφιλής τόπος διακοπών, έχει αξιόλογη τουριστική ανάπτυξη και προσφέρει υπηρεσίες και υποδομές που είναι απαραίτητες για τον σύγχρονο ταξιδιώτη. Επίσης, οι νέες οικιστικές ανάγκες των ντόπιων, αλλά και εκείνων που επέλεξαν να αποκτήσουν την παραθεριστική τους κατοικία στην Πάρο, δημιούργησαν μία εκρηκτική ανάπτυξη της οικοδομής στο νησί την τελευταία εικοσαετία, καθώς και της τοπικής οικονομίας⁷. Παρόλα αυτά, είναι σημαντικό να σημειωθεί, πως η ζωή στην Πάρο διατηρεί αρκετά στοιχεία από τον παραδοσιακό της χαρακτήρα: κτήρια και κατοικίες με τη χαρακτηριστική λαϊκή κυκλαδίτικη αρχιτεκτονική, πολυάριθμα γραφικά χωριά με έντονα τα στοιχεία του λευκού χρώματος και της πλαστικότητας των κυβόσχημων όγκων, παραδοσιακοί οικισμοί, λιθόστρωτα σοκάκια, μεγάλες καλλιεργήσιμες εκτάσεις γης με ξερολιθιές, ήθη, έθιμα, τοπικές εορτές (κ.ά.), που δεν έχουν αλλοιώσει τη φυσιογνωμία, την κουλτούρα και συνολικά την ταυτότητα του νησιού⁸.

⁴ ΚΕΦΑΛΑ, Μ. (2006) ΜΕΛΕΤΗ ΣΥΓΚΡΟΤΗΜΑΤΟΣ ΣΤΗΝ ΠΑΡΟ ΩΣΤΕ ΝΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΕΙ ΚΕΝΤΡΟ ΥΠΟΔΟΧΗΣ ΜΕΤΑΝΑΣΤΩΝ. [Πτυχιακή Εργασία] Τεχνολογικό Εκπαιδευτικό Ίδρυμα Πειραιά, Τμήμα Πολιτικών Δομικών Έργων, Πειραιάς 2006. σ. 3

⁵ όπως προαναφέρθηκε [υποσημείωση] 3: σελίδα 3 [ό.π. 3: σ. 3]

⁶ όπως προαναφέρθηκε [υποσημείωση] 4: σελίδα 8 [ό.π. 4: σ. 8]

⁷ ό.π. 2: σ. 8, 104

⁸ ό.π. 4: σ. 4, 9, 12

An aerial photograph of a rugged, rocky coastline. The terrain is uneven and covered with large, light-colored rocks. A small boat is visible in the water near the shore. The overall scene is a natural, unspoiled landscape.

**Γνωριμία με τον Τόπο:
Χερσόνησος Αϊ - Γιάννη Δέτη, Πάρος**

Η Χερσόνησος του Αϊ – Γιάννη Δέτη

Η Χερσόνησος του Αϊ – Γιάννη Δέτη βρίσκεται στο βορειότερο άκρο του νησιού και αποτελεί μία έκταση περίπου 800 στρεμμάτων ιδιαίτερου φυσικού κάλλους, παρθένου Κυκλαδίτικου τοπίου, με ενδιαφέρουσα ενδοχώρα και ακτογραμμή, επιβλητικούς βραχώδεις σχηματισμούς, ιδιαίτερο ανάγλυφο, αμμώδεις παραλίες και προστατευμένους όρμους, κρυστάλλινα νερά και ένα φυσικό υπήνεμο αγκυροβόλιο, τον όρμο του Αϊ – Γιάννη Δέτη. Σε όλη τη χερσόνησο υπάρχουν ίχνη της ιστορίας του Αιγαίου, που περιλαμβάνουν έναν προϊστορικό οικισμό (ερείπια αυτού), το μεταβυζαντινό Μοναστήρι του Αϊ – Γιάννη Δέτη από το οποίο και έλαβε το όνομά της η Χερσόνησος, τα κελιά των Μοναχών του Μοναστηριού και απομεινάρια της έδρας του Ρωσικού στόλου που βρισκόταν στη Χερσόνησο κατά τη διάρκεια του Α΄ Ρωσοτουρκικού Πολέμου (1768 -1774). Κατά τη διάρκεια των Ρωσοτουρκικών πολέμων ο Ρωσικός στόλος χρησιμοποίησε τον ασφαλή κόλπο της Νάουσας ως ορμητήριο για να επικρατήσει στο Αιγαίο. Αυτή η περίοδος στην ιστορία της Πάρου συνήθως αναφέρεται ως «Ορλωφικά», από το όνομα του Ρώσου ναυάρχου επικεφαλής του στόλου, κόμηπα Αλεξέϊ Ορλώφ. Από το 1770 έως το 1775 η Χερσόνησος του Αϊ – Γιάννη Δέτη αποτελούσε σημαντική ναυτική βάση του Ρωσικού Στόλου, λόγω της στρατηγικής θέσης της και του ασφαλούς - προστατευμένου και υπήνεμου λιμανιού της, που κάποια στιγμή φιλοξένησε μέχρι και 42 πλοία του στόλου του Ορλώφ⁹. Ακόμη, στην είσοδο της Χερσονήσου μπορεί κάποιος να αντικρύσει τα παραδοσιακά καρνάγια του 20ου αιώνα, τα οποία λειτουργούν μέχρι και σήμερα. Όλα αυτά αποτελούν δείγματα του διαχρονικού πολιτισμού της Πάρου και φυσικά της Χερσονήσου αυτής¹⁰.

⁹ ΠΑΡΚΟ ΠΑΡΟΥ ΔΗΜΟΤΙΚΗ Α.Ε. *PAROS PARK*. Διαθέσιμο από: <https://www.parospark.com/el/>.

¹⁰ ΜΠΕΝΑΚΗ-ΧΑΤΖΗΣΠΑΣΟΥ, Μ. (2013) *Η ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΗΣ ΤΕΧΝΙΚΗΣ ΧΕΡΙΣ-ΣΑΡΕ ΣΤΟ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΜΕΣΟΓΕΙΑΚΟΥ ΤΟΠΙΟΥ. ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΣΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΟ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ ΠΑΡΚΟ ΑΪ-ΓΙΑΝΝΗ ΔΕΤΗ ΤΗΣ ΠΑΡΟΥ*. [Μεταπτυχιακή Διατριβή] Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Διατμηματικό Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών, Θεσσαλονίκη 2013. σ. 86, 88, 89, 90

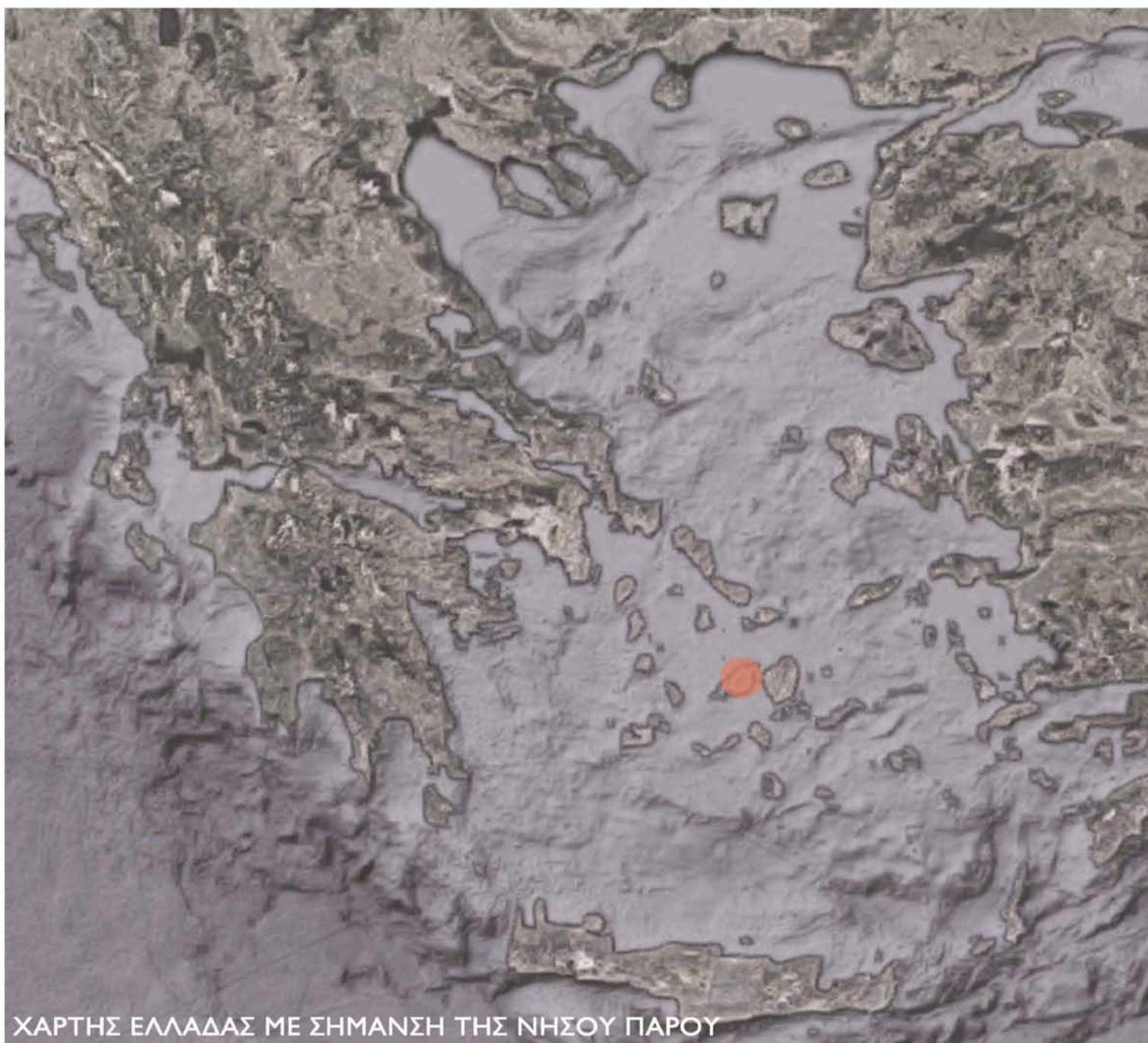
Επί δεκαετίες η Χερσόνησος του Αϊ-Γιάννη Δέτη ήταν μια περιοχή απομονωμένη, εγκαταλειμμένη στην εντατική και ανεξέλεγκτη βόσκηση αιγοπροβάτων, που κατέστρεφαν την πλούσια τοπική βλάστηση. Από τα μέσα της δεκαετίας του '90 η άλλοτε ερημική παραλία του Καθολικού μετατράπηκε σε περιοχή εκμετάλλευσης μαζικού τουρισμού. Το μεγάλο περιβαλλοντικό και πολιτισμικό κεφάλαιο της Χερσονήσου του Αϊ-Γιάννη Δέτη υπέστη πολλαπλή υποβάθμιση. Ωστόσο, εξακολουθούσε να αποτελεί από τα λίγα σημεία της Πάρου που είχαν παραμείνει αναλλοίωτα, χωρίς οικιστική ανάπτυξη¹¹.

Ιδιαίτερο χαρακτηριστικό του τοπίου της Χερσονήσου, γενικότερα, αποτελεί η συνύπαρξη και γειτνίαση του άγριου, ερημικού και τραχέος αναγλύφου και της θάλασσας. Το τοπίο αποτελεί μια σύμμεξη διαφόρων χρωμάτων και υφών: ήπια και χαμηλή αυτοφυής βλάστηση (φρύγανα, σχίνα και χαμηλοί θάμνοι), μοναδικοί και επιβλητικοί γεωλογικοί - βραχώδεις σχηματισμοί, νηνεμία ή αναταραχή της θάλασσας λόγω των ισχυρών βοριάδων κ.ά. Η συνύπαρξη και η συνεχής εναλλαγή αυτών των τοπίων λόγω του έντονου ανάγλυφου, σε συνδυασμό με τα προαναφερθέντα ιστορικά ίχνη, καθιστούν την Χερσόνησο αυτή μοναδικής αισθητικής, πολιτισμικής και περιβαλλοντικής αξίας.

Η προσβασιμότητα στην Χερσονήσο είναι αρκετά εύκολη, καθώς η Πάρος διαθέτει ένα από τα καλύτερα οδικά δίκτυα των Κυκλάδων. Η Χερσόνησος βρίσκεται σε σχετικά κοντινή απόσταση από τους δύο μεγαλύτερους οικισμούς του νησιού: της Χώρας - Παροικίας και της Νάουσας. Υπάρχει δρόμος, λοιπόν, που φτάνει μέσα στη Χερσόνησο είτε κάποιος διαθέτει αυτοκίνητο ή ποδήλατο, αλλά υπάρχουν και τακτά δρομολόγια λεωφορείων κυρίως κατά τους θερινούς μήνες για όσους δε διαθέτουν μεταφορικό μέσο. Τέλος, υπάρχει επίσης η δυνατότητα μεταφοράς με καραβάκι από τη Νάουσα με τακτικά δρομολόγια το καλοκαίρι¹².

¹¹ ό.π. 10

¹² ό.π. 10

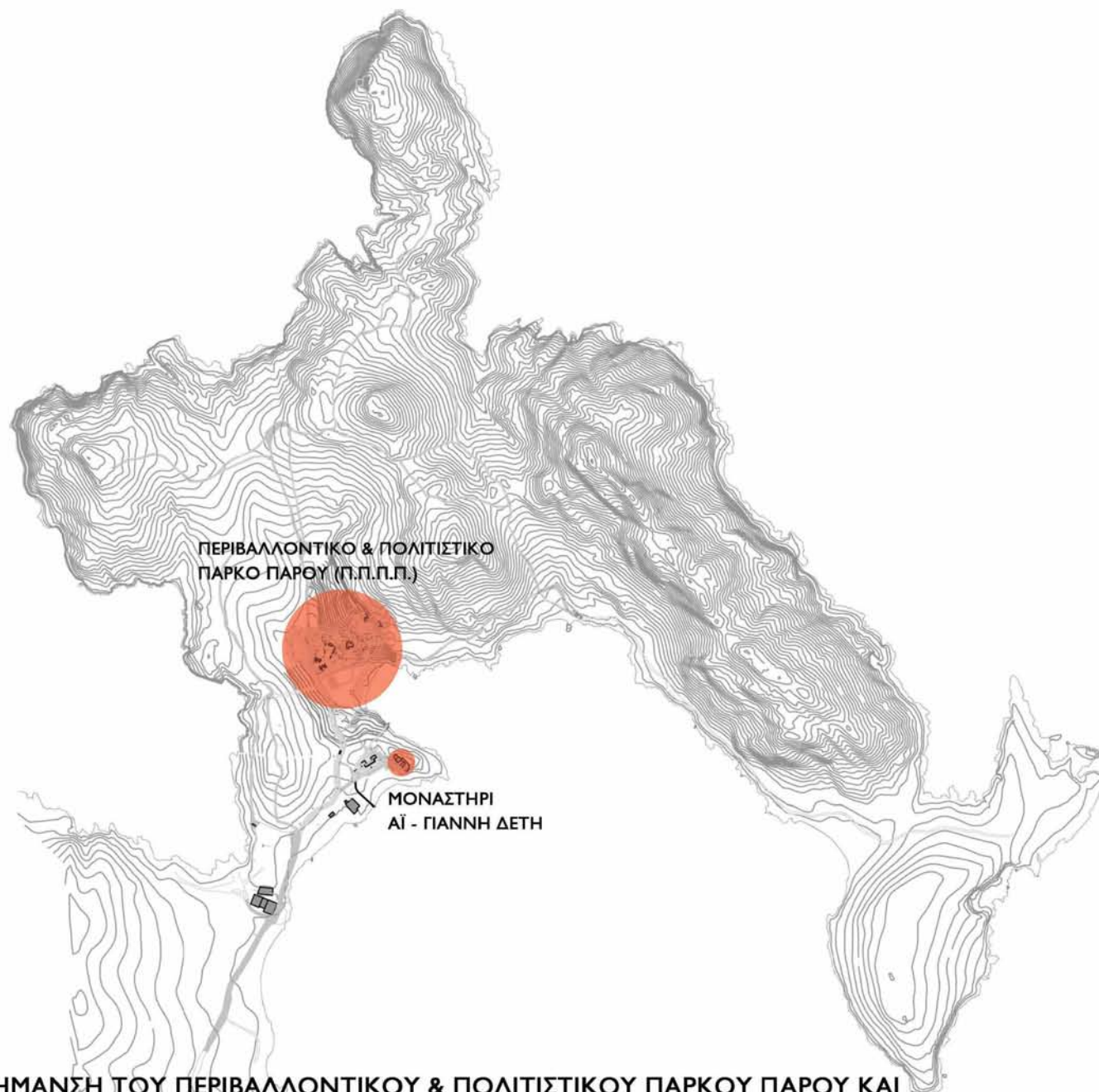
ΧΑΡΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ ΜΕ ΣΗΜΑΝΣΗ ΤΗΣ ΝΗΣΟΥ ΠΑΡΟΥ

ΠΑΡΟΣ, ΚΥΚΛΑΔΕΣ, ΝΟΤΙΟ ΑΙΓΑΙΟ

ΧΕΡΣΟΝΗΣΟΣ ΑΪ - ΓΙΑΝΝΗ ΔΕΤΗ, ΠΑΡΟΣ

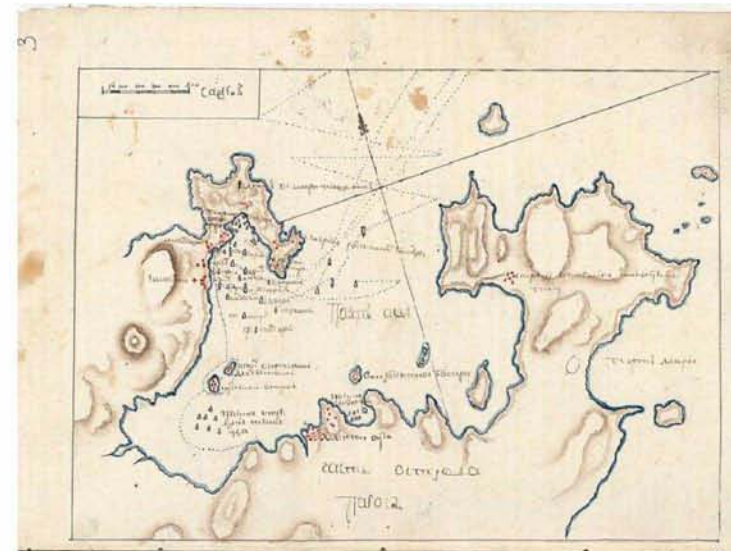
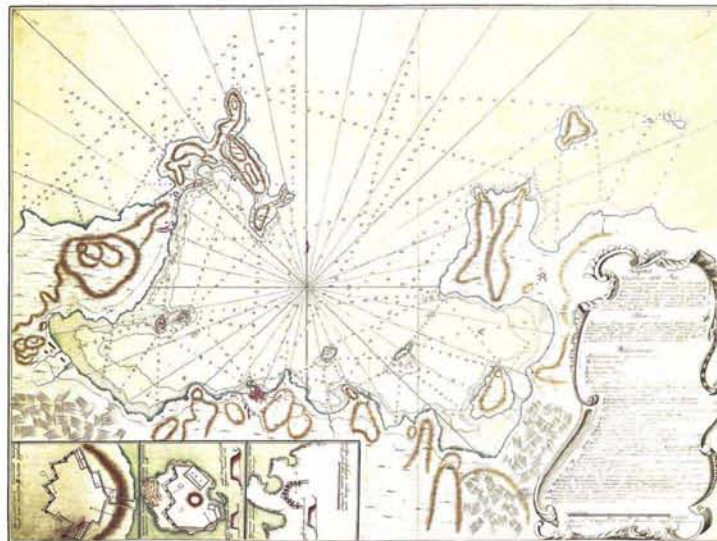

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΟ & ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ
ΠΑΡΚΟ ΠΑΡΟΥ (Π.Π.Π.)

ΜΟΝΑΣΤΗΡΙ
ΑΪ - ΓΙΑΝΝΗ ΔΕΤΗ

ΣΗΜΑΝΣΗ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΟΥ & ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΥ ΠΑΡΚΟΥ ΠΑΡΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΜΟΝΑΣΤΗΡΙΟΥ ΤΟΥ ΑΪ - ΓΙΑΝΝΗ ΔΕΤΗ ΣΤΗΝ ΟΜΩΝΥΜΗ ΧΕΡΣΟΝΗΣΟ

Η Χερσονήσος του Αϊ – Γιάννη Δέτη διαιρείται σε δύο ζώνες με διαφοροποιημένες χρήσεις. Η Ζώνη Ι αποτελεί περιοχή Προστασίας της Φύσης, συνολικής έκτασης 700 στρεμμάτων και καταλαμβάνει την ενδοχώρα της χερσονήσου, ένα μεγάλο μήκος της ακτογραμμής της, τον Προϊστορικό Οικισμό, τον Φάρο του Κάβο Κόρακα και τις εγκαταστάσεις των Ρώσων από την εποχή των “Ορλωφικών”. Στόχοι της Ζώνης Ι είναι η αποκατάσταση του φυσικού τοπίου (αυτοφυσούς βλάστησης) και της βιοποικιλότητας στην προ - Βόσκησης εποχή, η συγκράτηση και η αξιοποίηση των επιφανειακών υδάτων και ο εμπλουτισμός των υπόγειων υδροφορέων, η δημιουργία ενός δικτύου πεζοπορίας και η ανάδειξη και η προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς, από τις αρμόδιες δημοτικές υπηρεσίες. Οι ρυθμίσεις που προβλέπονται για τη Ζώνη Ι είναι η θεσμοθέτηση μέτρων για την προστασία της χλωρίδας και πανίδας της Χερσονήσου, η απαγόρευση της βόσκησης και του κυνηγιού, καθώς και η απαγόρευση διέλευσης οχημάτων, διάνοιξης δρόμων και δόμησης¹³.

Η Ζώνη ΙΙ, συνολικής έκτασης 100 στρεμμάτων, καταλαμβάνει την παράκτια περιοχή από την είσοδο της χερσονήσου έως την προβλήτα. Περιλαμβάνει τα παραδοσιακά καρνάγια, το Μοναστήρι του Αϊ-Γιάννη Δέτη, τα κελιά των Μοναχών που μετατράπηκαν σε εκθεσιακό χώρο, καθώς και τις υποδομές του Περιβαλλοντικού και Πολιτιστικού Πάρκου Πάρου (Π.Π.Π.), δηλαδή την υπό μελέτη και επανασχεδίαση περιοχή της Διπλωματικής, ήτοι: την οργανωμένη παραλία του “Καθολικού”, το πέτρινο υπαίθριο Αμφιθέατρο, τον υπαίθριο πέτρινο κινηματογράφο, τον ημι-υπαίθριο εκθεσιακό χώρο, το αναψυκτήριο και τέλος, τον υπαίθριο χώρο στάθμευσης¹⁴.

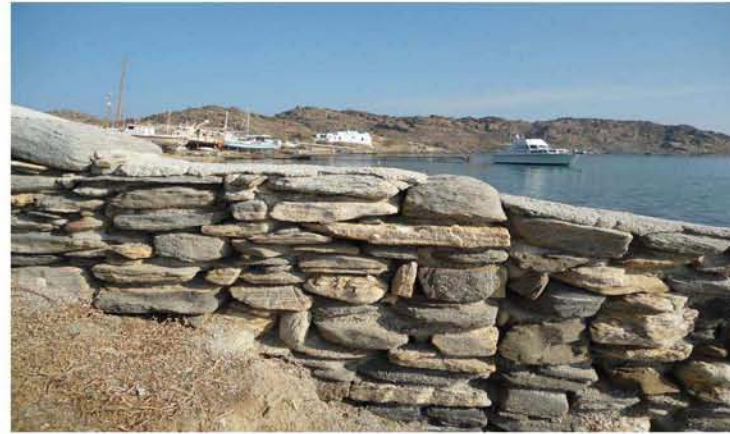
¹³ ΜΠΕΝΑΚΗ-ΧΑΤΖΗΣΠΑΣΟΥ, Μ. [2013] *Η ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΗΣ ΤΕΧΝΙΚΗΣ ΧΕΡΙΣ-ΣΑΡΕ ΣΤΟ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΜΕΣΟΓΕΙΑΚΟΥ ΤΟΠΙΟΥ. ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΣΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΟ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ ΠΑΡΚΟ ΑΪ-ΓΙΑΝΝΗ ΔΕΤΗ ΤΗΣ ΠΑΡΟΥ*. [Μεταπτυχιακή Διατριβή] Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Διατμηματικό Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών, Θεσσαλονίκη 2013. σ. 95, 97

¹⁴ ό.π. 13

[Πηγή Εικόνων σελίδας 22: ό.π. ¹³, σ. 101, 90]

[Πηγή Εικόνων σελίδων 14 - 21 & 23: Προσωπικές επεξεργασίες - Προσωπικό αρχείο]

(Πηγή Εικόνων σελίδων 24 - 25: Προσωπικές λήψεις)

(Πηγή Εικόνων σελίδας 26: Προσωπικές λήψεις)

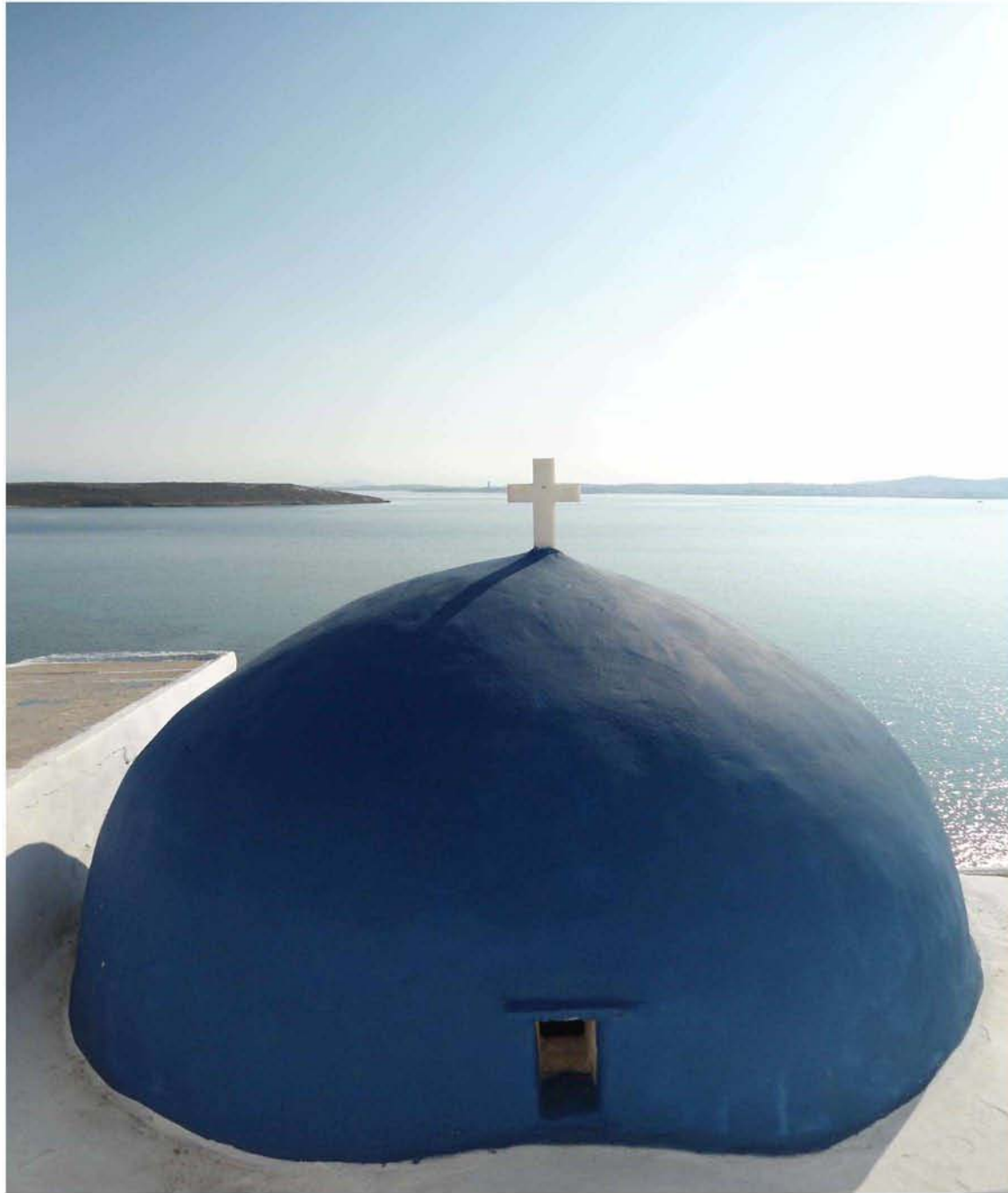
(Πηγή Εικόνων σελίδας 27: Προσωπικές λήψεις)

Το μεταβυζαντινό Μοναστήρι του Αϊ - Γιάννη Δέτη αποτελεί εξαιρετικό δείγμα παραδοσιακής Κυκλαδίτικης μοναστηριακής αρχιτεκτονικής και “ενσωματώνεται” σε ένα πολύ ξεχωριστό γεωλογικό φυσικό τοπίο που δημιουργούν οι βράχοι από μεταμορφωμένο γρανίτη, οι οποίοι λόγω της αποσάθρωσης έχουν πάρει διάφορα εντυπωσιακά και επιβλητικά σχήματα¹⁵. Το τοπωνύμιο “Άγιος Ιωάννης” αναφέρεται ήδη από το 1530 στους χειρόγραφους πορτολάνους της Βιβλιοθήκης της Βουλής των Ελλήνων καθώς και σε εκείνον της Ζαγοράς του Πηλίου, ενώ σχετική αναφορά υπάρχει και στον πρώτο έντυπο πορτολάνο του Δ. Τάγια (Βενετία 1573). Στους χάρτες του Ρωσικού Στόλου που αποτυπώνονται οι εγκαταστάσεις των Ρώσων στον κόλπο της Νάουσας (1770-1774), καθώς και σε λίγο μεταγενέστερους χάρτες (1776 Gouffier) στη θέση της Μονής σημειώνεται ένα κτήριο χωρίς όμως κάποια ένδειξη ότι πρόκειται για Μοναστήρι ή Εκκλησία. Επιγραφή στο καθολικό της Μονής αναφέρει ανακαίνιση από τον μοναχό Ιωσάφ στις 16 Ιουνίου του 1806. Από έγγραφα των πρώτων επαναστατικών χρόνων με την υπογραφή του Παριανού Π. Δημητρακόπουλου, Φιλικού και Υπουργού των πρώτων επαναστασιακών κυβερνήσεων, γίνεται γνωστό πως στο χώρο της Μονής λειτουργούσε «λαζαρέτο» για τα πλοία που φτάνουν στην Πάρο. Το 1833 με το νόμο της Αντιβασιλείας του Όθωνα περί Μονών, το Μοναστήρι εγκαταλείπεται από τους μοναχούς. Το 1964 εγκαθίσταται στον Άγιο Ιωάννη με άδεια της εκκλησιαστικής και κοινοτικής αρχής η Ολλανδή ζωγράφος Gisele D' Ailly, η οποία με διαλείμματα θα παραμείνει στο χώρο μέχρι το 1982. Στο διάστημα αυτό επισκευάζει και συντηρεί το κτήριο της Μονής και των γειτονικών κελιών. Το μεταβυζαντινό Μοναστήρι του Αϊ - Γιάννη του Δέτη εορτάζει κάθε χρόνο στις 29 Αυγούστου, ημέρα αποτομής της κεφαλής του Αγίου Ιωάννη του Προδρόμου. Το προσωνύμιο “Δέτης”, σύμφωνα με τον Παριανό ιατρό - λαογράφο Όθωνα Κάπαρη, προήλθε είτε εξ αιτίας της αγκυροβόλησης - “δέσιμο” - πολλών πλοίων στον φυσικό αυτό υπήνεμο κόλπο, είτε εξ αιτίας της ιδιότητας του Αγίου να «δένει» [να θεραπεύει δηλαδή] την ελονοσία, που τον 18ο και 19ο αιώνα μάζιζε τους κατοίκους της Νάουσας¹⁶.

¹⁵ ΜΠΕΝΑΚΗ-ΧΑΤΖΗΣΠΑΣΟΥ, Μ. (2013) *Η ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΗΣ ΤΕΧΝΙΚΗΣ ΧΕΡΙΣ-ΣΑΡΕ ΣΤΟ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΜΕΣΟΓΕΙΑΚΟΥ ΤΟΠΙΟΥ. ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΣΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΟ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ ΠΑΡΚΟ ΑΪ-ΓΙΑΝΝΗ ΔΕΤΗ ΤΗΣ ΠΑΡΟΥ*. [Μεταπτυχιακή Διατριβή] Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Διατμηματικό Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών, Θεσσαλονίκη 2013. σ.90

¹⁶ ΠΑΡΚΟ ΠΑΡΟΥ ΔΗΜΟΤΙΚΗ Α.Ε. *PAROS PARK*. Διαθέσιμο από: <https://www.parpark.com/el/>.

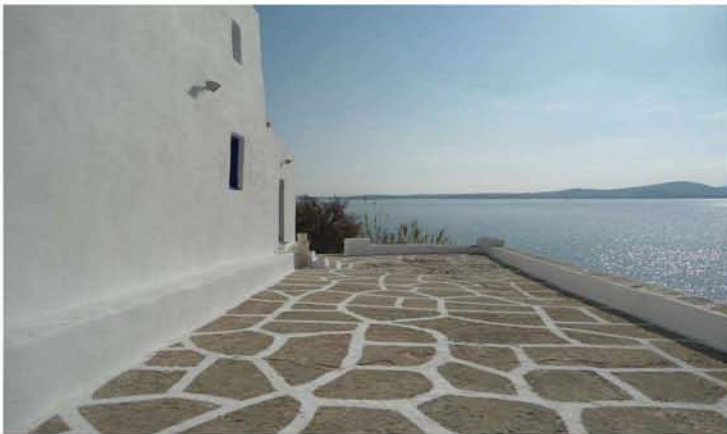
(Πηγή Εικόνων σελίδων 28 - 30: Προσωπικές λήψεις)

(Πηγή Εικόνων σελίδας 31: Προσωπικές λήψεις)

(Πηγή Εικόνων σελίδας 32: Προσωπικές λήψεις)

(Πηγή Εικόνων σελίδας 33: Προσωπικές λήψεις)

Σε όλη την Χερσονήσο του Αϊ - Γιάννη είναι σημαντικό να αναφερθεί πως αφθονούν οι μεταμορφωμένοι γρανιτικοί βράχοι, δηλαδή οι γενεύσιοι σχηματίζοντας ένα πολύ σπάνιο γεωλογικό τοπίο μοναδικού φυσικού κάλλους. Οι Παριανοί, με τη φαντασία του νησιώτη, έδωσαν στα πετρώματα αυτά το όνομα «ψαρόπλακες*», επειδή περιέχουν φύλλα μαρμαρυγία (είδος ορυκτού) που τις καθιστά γυαλιστερές στο φως, σαν λέπια ψαριού. Οι γενεύσιοι προέρχονται από γρανίτες που μεταμορφώθηκαν στα έγκατα της γης. Τα υλικά τους, λόγω της μεγάλης πίεσης και της υψηλής θερμοκρασίας, κομματιάστηκαν και επανασυγκολλήθηκαν σχηματίζοντας άλλες πέτρες με την ίδια σύσταση σε διάταξη στρώσεων¹⁷. Στην περιοχή του Αϊ - Γιάννη Δέτη συναντώνται, λοιπόν, πολλοί γενεύσιοι. Αναμφίβολα μπορεί να θαυμάσει κανείς τα χρώματα των πετρωμάτων αυτών σε όλες τις αποχρώσεις του καφέ και του γκριζου και φυσικά τα σχήματά τους που αποτελούν μοναδικά γλυπτά της φύσης. Τα σχήματά τους διαμορφώθηκαν από τον αέρα και τη θάλασσα. Συγκεκριμένα, ο αέρας και το θαλασσινό νερό και πιθανότατα η μεταφερόμενη άμμος άνοιξαν τρύπες στα πετρώματα αυτά, τα απορρίνησαν, τα κομμάτισαν, τα αποσάθρωσαν.

Σε όλα τα νησιά των Κυκλάδων ο άνεμος λειτουργεί ως γεωλογικός παράγοντας: γλύφει τις πέτρες, θρυμματίζει τα μαλακά μόρια, αφαιρεί τη σκόνη του εδάφους και τους κόκκους της άμμου, τους μεταφέρει και σχηματίζει αμμόλοφους στις παραλίες και ιζήματα στο βυθό της θάλασσας. Ο κυκλαδίτικος άνεμος, που κατά κύριο λόγο πνέει από βόρειες διευθύνσεις και είναι ισχυρός, έχει «σμιλέψει» προκαλώντας τρύπες, «αεροξύσματα» και έγκοιλες εσοχές τους γρανιτικούς βράχους που μοιάζουν πλεόν με γλυπτά έργα τέχνης της φύσης. Ειδικά για την περίπτωση της χερσονήσου του Αϊ - Γιάννη στην Πάρο, αξίζει να καταγραφεί πως, υπερμεγέθεις επιβλητικοί ογκόλιθοι καλύπτουν αυτή την περιοχή. Το σχήμα της κάθε πέτρας είναι ξεχωριστό, με τους κάλλιους και τους άστριους δηλαδή τα κύρια ορυκτά αυτών των μεταμορφωμένων γρανιτικών πετρωμάτων να τους προσδίδουν ιδιαίτερα χρώματα. Πρόκειται για βράχους - «γλυπτά έργα της φύσης», που όπως προαναφέρθηκε οφείλουν το σχήμα τους στη διαβρωτική και αποσασθρωτική επένεργεια του ανέμου πάνω στο γρανίτη¹⁸. Πρόκειται για ένα μοναδικό γεωλογικό τοπίο που εκτείνεται σε μεγάλη απόσταση από τις κορυφές των βράχων έως την παραλία της περιοχής στον όρμο του Αϊ - Γιάννη Δέτη και προκαλεί δέος και θαυμασμό σε όποιον το αντικρίζει από κοντά, ιδίως λόγω της μεγάλης κλίμακας και των ιδιαίτερων σχηματισμών και χρωματισμών αυτών των βράχων.

Σήμερα είναι εμφανής η αλλοιωμένη μορφή του ανώτερου μανδύα του πετρώματος, ο οποίος είναι εκτεθειμένος στην αποσασθρωτική και διαβρωτική επένεργεια του νερού, της αλλαγής θερμοκρασίας και του ανέμου. Η ένταση και η διεύθυνση από την οποία πνέει ο άνεμος συνιστούν εκείνα τα χαρακτηριστικά που εν τέλει μορφοποιούν τους φυσικούς βράχους και αφανίζουν τις εξοχές και τις λατύπες* δημιουργώντας έτσι τους ιδιαίτερους σχηματισμούς των ογκόλιθων¹⁹.

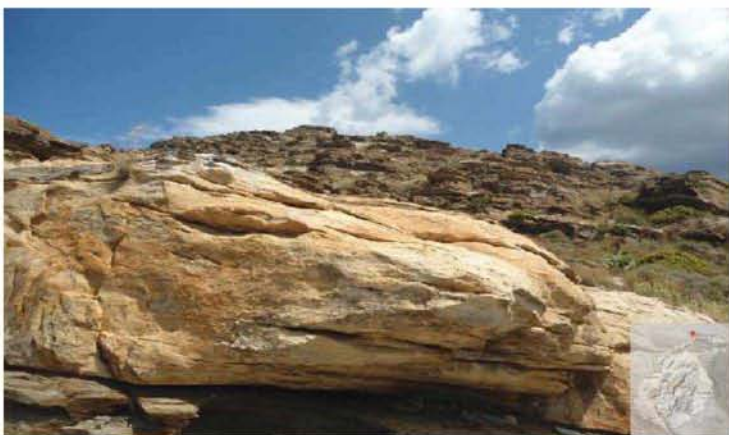
¹⁷ ΠΑΡΚΟ ΠΑΡΟΥ ΔΗΜΟΤΙΚΗ Α.Ε. *PAROS PARK*. Διαθέσιμο από: <https://www.parkspark.com/el/>.

***ψαρόπλακες**: οι γενεύσιοι, δηλαδή οι μεταμορφωμένοι γρανίτες. Τοπική ονομασία που έδωσαν οι Παριανοί σε αυτές τις πέτρες - πετρώματα.

¹⁸ ΓΛΕΖΟΣ, Μ. (1997) *Η ΣΥΝΕΙΔΗΣΗ ΤΗΣ ΠΕΤΡΑΙΑΣ ΓΗΣ: ΚΥΚΛΑΔΟΓΡΑΦΕΣ*. 2^η Εκδ. Αθήνα: Τυπωθήτω. σ. 285, 286

***λατύπες**: μικρά κομμάτια πέτρας που αποσχίστηκαν από μεγάλο πέτρωμα.

¹⁹ ό.π. 18: σ. 287

(Πηγή Εικόνων σελίδας 35: Προσωπικές λήψεις)

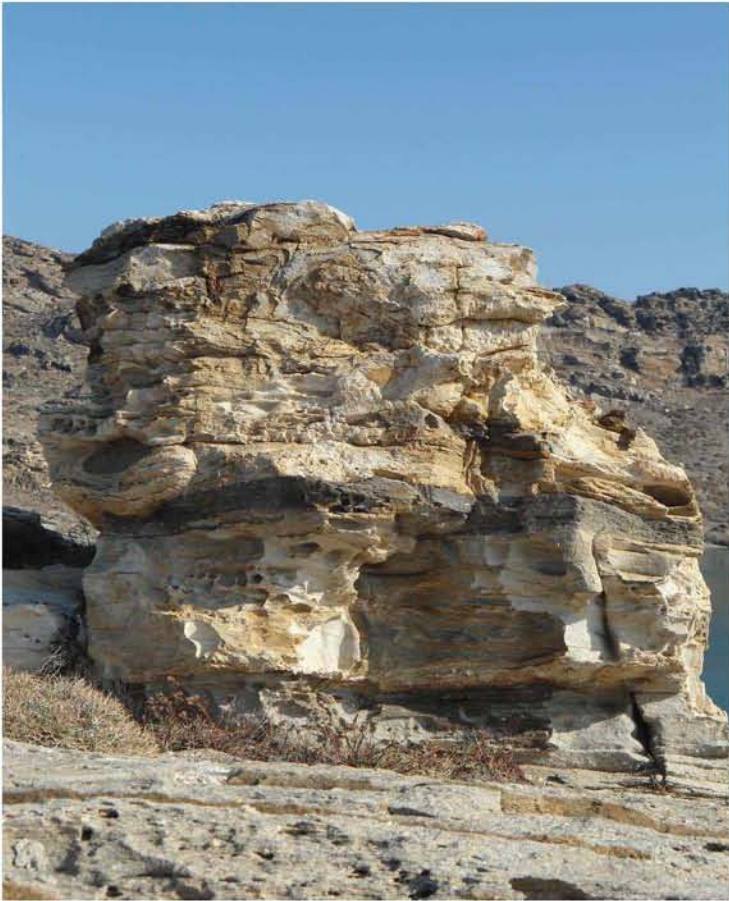

[Πηγή Εικόνων σελίδων 36: Προσωπικές λήψεις]

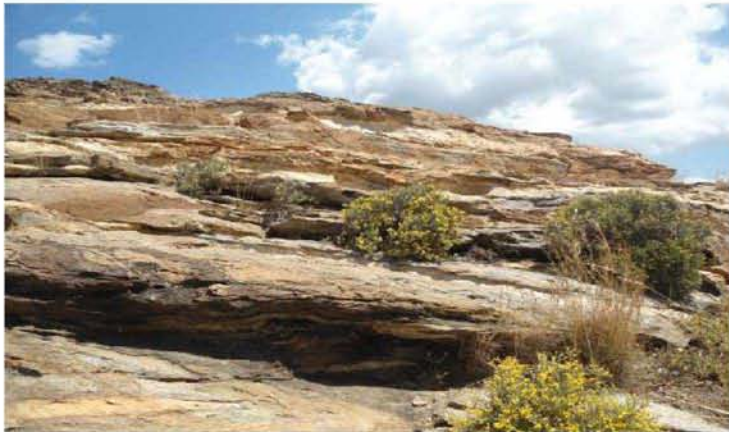
[Πηγή Εικόνας σελίδας 37: Προσωπική επεξεργασία - Προσωπικό αρχείο]

[Πηγή Εικόνων σελίδων 38 - 41: Προσωπικές λήψεις]

Εισαγωγικές Ασκήσεις

ΡΥΘΜΟΣ - ΕΝΤΑΣΕΙΣ ΤΟΠΙΟΥ - ΕΔΑΦΟΥΣ, ΧΕΡΣΟΝΗΣΟΣ ΑΪ - ΓΙΑΝΝΗ;

Σε ολόκληρη την έκταση της Χερσονήσου έχει γίνει κατασκευη 7 χιλιομέτρων δικτύου καλοσχεδιασμένων μονοπατιών για περιήγηση των επισκεπτών, κατά το μήκος των οποίων ο περιπατητής βλέπει ποικίλες γεωλογικές και φυσικές ομορφιές της περιοχής, καθώς και μνημεία, όπως ο ιστορικός πέτρινος Φάρος στο Ακρωτήριο ("Κάβο") Κόρακα - στο βορειότερο σημείο της χερσονήσου, ένα πετρόκτιστο γεφύρι, ερειπωμένες ξερολιθιές, πηγάδια, τις εγκαταστάσεις των Ρώσων από την εποχή των Ορλωφικών και από μακριά μπορεί να δει τα καρνάγια και το Μοναστήρι του Αϊ-Γιάννη Δέτη. Το δίκτυο των μονοπατιών σχεδιάστηκε από τον Κώστα Ζαρόκωστα και δημιουργήθηκε με ήπιο ανάγλυφο και σήμανση και είναι κατάλληλο για πεζοπορίες αφορώντας άτομα όλων των ηλικιών²⁰. Η φυσική ομορφιά, το αγνό Κυκλαδίτικο τοπίο και οι μακρινές οπτικές φυγές, όπως ο κόλπος της Νάουσας στα Νοτιοανατολικά και ο Φάρος στον Κάβο Κόρακα στα Βόρεια της Χερσονήσου σε συνδυασμό με τις εσοχές που δημιουργούν οι φυσικοί όρμοι και οι όγκοι των βράχων κατά την διάρκεια των περιηγήσεων, είναι πραγματικά μοναδικές.

²⁰ ΜΠΕΝΑΚΗ-ΧΑΤΖΗΣΠΑΣΟΥ, Μ. [2013] *Η ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΗΣ ΤΕΧΝΙΚΗΣ ΧΕΡΙΣ-ΣΑΡΕ ΣΤΟ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΜΕΣΟΓΕΙΑΚΟΥ ΤΟΠΙΟΥ. ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΣΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΟ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ ΠΑΡΚΟ ΑΪ-ΓΙΑΝΝΗ ΔΕΤΗ ΤΗΣ ΠΑΡΟΥ.* [Μεταπτυχιακή Διατριβή] Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Διατμηματικό Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών, Θεσσαλονίκη 2013. σ. 90, 96

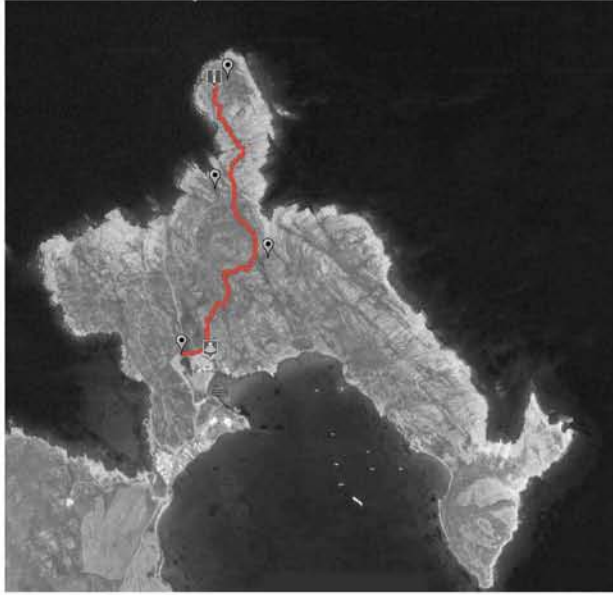
[Πηγή Εικόνων σελίδων 44 - 45: Προσωπική επεξεργασία - Προσωπικό αρχείο]

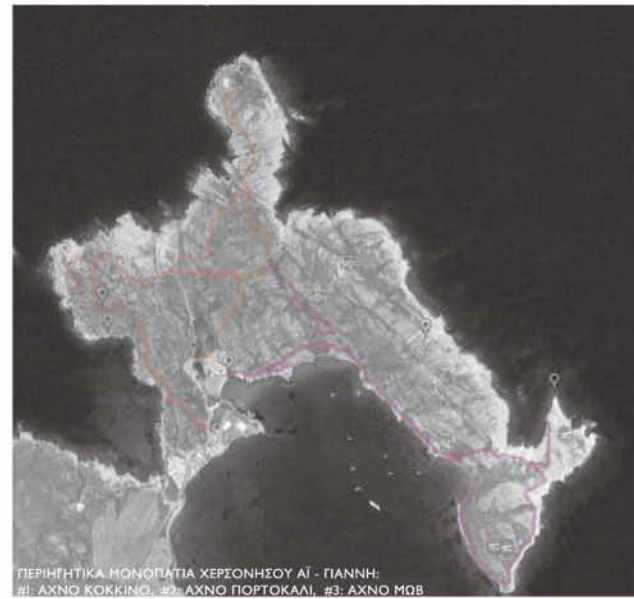
[Πηγή Εικόνων σελίδων 46 - 47: Προσωπικές λήψεις]

[Πηγή άνω Εικόνας σελίδας 47: ό.π. ²⁰, σ. 96]

[Πηγή Εικόνων σελίδων 48 - 49: Προσωπική επεξεργασία - Προσωπικό αρχείο]

An aerial photograph of a rugged, rocky landscape. The terrain is characterized by numerous large, light-colored rock formations and boulders scattered across a darker, possibly vegetated or soil-covered ground. A thin, winding line, likely a river or stream, is visible in the upper left quadrant of the image. The overall scene depicts a natural, mountainous or hilly environment.

Οικόπεδο_Π.Π.Π.Π.:
Περιβαλλοντικό και Πολιτιστικό Πάρκο Πάρου:
Έρευνα Πεδίου & Τελική Αποτύπωση

Το Περιβαλλοντικό και Πολιτιστικό Πάρκο Πάρου (Π.Π.Π.Π.) είναι ένα θεματικό πάρκο, ιδιοκτησίας του Δήμου Πάρου, που εκτείνεται στην χερσόνησο του Αϊ-Γιάννη Δέτη και λειτουργεί για την προστασία και την ανάδειξή της. Πρωτοπόρο στο είδος του στις Κυκλάδες, το Πάρκο Πάρου βασίζεται στον εθελοντισμό και στις χορηγίες και δέχεται επισκέπτες κυρίως τους θερινούς μήνες (Ιούνιο με Οκτώβριο) για περιβαλλοντικές, πολιτιστικές και αθλητικές δράσεις. Επίσης, δράσεις φυσιολατρίας και οικολογίας οργανώνονται από το Πάρκο Πάρου καθ' όλη την διάρκεια του χρόνου και έχουν την στήριξη σημαντικού αριθμού εθελοντών. Από την ίδρυση του Πάρκου γίνεται συστηματική προσπάθεια για την αποκατάσταση της φύσης της χερσονήσου του Αϊ-Γιάννη, μετά από δεκαετίες εντατικής βόσκησης, κυνηγιού και εγκατάλειψης²¹.

Το 2009, λοιπόν, δημιουργήθηκε από τις τοπικές αρχές το Περιβαλλοντικό και Πολιτιστικό Πάρκο Πάρου, που αποτελεί Δημοτική Α.Ε. και λειτουργεί ως σύγχρονος χώρος τουρισμού, συνδυάζοντας την αναψυχή της παραλίας, με τον πολιτισμό, την οικολογία και την άθληση, στο πλαίσιο μιας αειφόρου διαχείρισης του οικοσυστήματος²². Παρόλα αυτά πρέπει να σημειωθεί πως το Πρότυπο Περιβαλλοντικό και Πολιτιστικό Πάρκο Πάρου τη μεγαλύτερη διάρκεια του έτους παραμένει δυστυχώς ανενεργό (πλην των θερινών μηνών δηλαδή). Επίσης, δεν υπάρχει ουσιαστική ενημέρωση του κόσμου για αυτή την τόσο σημαντική προσπάθεια, με αποτέλεσμα η πλειοψηφία των επισκεπτών - τουριστών να πηγαίνει απλά για κολύμβηση στην όμορφη οργανωμένη και προστατευμένη από τον βοριά παραλία του "Καθολικού" και να επισκέπτεται την υποδομή του αναψυκτηρίου για τα απαραίτητα. Ακόμη, οι υποδομές (κλειστοί χώροι) που είναι ελλειπείς και μικρού μεγέθους - χωρητικότητας, οι ημι-υπαίθριοι και υπαίθριοι χώροι του Πάρκου Πάρου που γειτνιάζουν με την παραλία του Καθολικού είναι αρκετά ασύνδετοι - ασυνάρτητοι γεωμετρικά και κινησιολογικά, αλλά και ως προς την υλικότητά τους. Κρίνεται σκόπιμη, λοιπόν, μια ουσιαστική παρέμβαση, ήπιας μορφής, που να επανασχεδιάζει και να αναδιοργανώνει συνολικά τον "πυρήνα" του Περιβαλλοντικού και Πολιτιστικού Πάρκου Πάρου, δηλαδή των υποδομών του που βρίσκονται κοντά στην παραλία του Καθολικού.

²¹ ΠΑΡΚΟ ΠΑΡΟΥ ΔΗΜΟΤΙΚΗ Α.Ε. *PAROS PARK*. Διαθέσιμο από: <https://www.parospark.com/el/>.

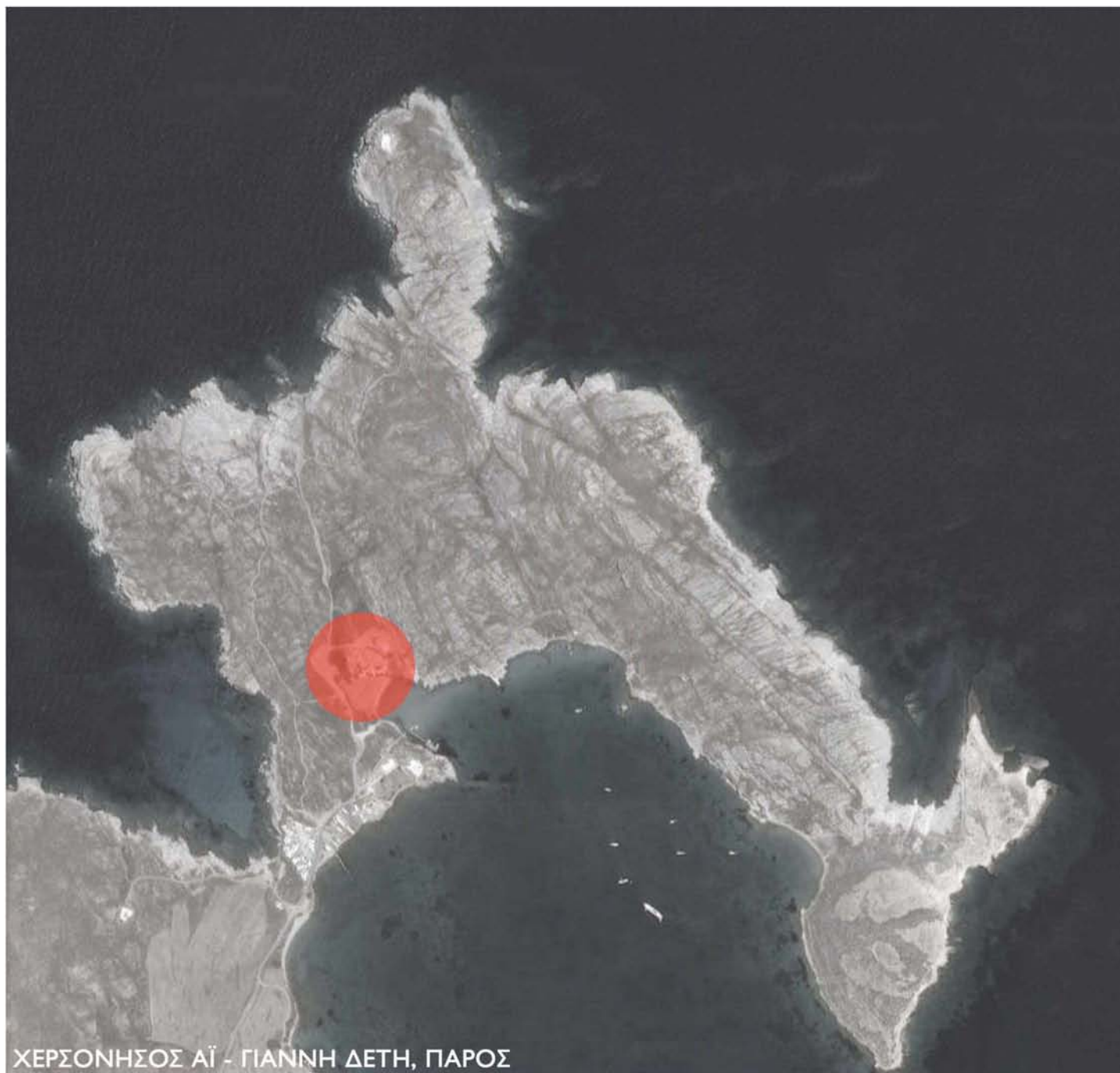
²² ό.π. 21

Η παρούσα περιοχή, άλλωστε, βρίσκεται στην κατάσταση της ανάπλασης και αισθητικής αναβάθμισης, όπως έχει ζητηθεί από τον τοπικό σύλλογο "Νηρέας" και εγκριθεί από το Δημοτικό Συμβούλιο Πάρου τον Ιούνιο του 2008²³. Σήμερα, οι υποδομές του Περιβαλλοντικού και Πολιτιστικού Πάρκου Πάρου που είναι κτισμένες κοντά στην παραλία του Καθολικού είναι αναλυτικά οι εξής: το πέτρινο υπαίθριο θέατρο "Αρχίλοχος" (800 θέσεων) που είναι "ενσωματωμένο" - κτισμένο μέσα στα βράχια στα βορειοανατολικά του Πάρκου και το οποίο φιλοξενεί ποικίλες συναυλίες καλλιτεχνών, θεατρικές παραστάσεις, καθώς και το θερινό ετήσιο τρίμηνο "Φεστιβάλ στο Πάρκο". Ο πέτρινος υπαίθριος Κινηματογράφος ("Σινέ Έναστρον") με πέτρινες κερκίδες και μονόχρωμο λίθινο κτίσμα εξοπλισμού. Ανατολικά του υπάρχει επίσης ένα μικρό μονόχρωμο πέτρινο κτίσμα που πιθανώς αποτελεί βοηθητικό χώρο ή αποθήκη. Επίσης, υπάρχει ο πέτρινος ημι-υπαίθριος εκθεσιακός χώρος περιοδικών εκθέσεων που λειτουργεί δυστυχώς ως αποθήκη τους μη θερινούς μήνες, το πέτρινο αναψυκτήριο - κουζίνα με υπαίθρια αυλή τροφοδοσίας και με τον υπαίθριο και ημι-υπαίθριο χώρο του με στέγαστρα, το πέτρινο μπαρ που είναι σχεδόν δίπλα στην παραλία του Καθολικού, οι πέτρινες υποδομές των χώρων υγιεινής και ο υπαίθριος χώρος στάθμευσης. Υπάρχουν φυσικά και πολλές υπαίθριες πέτρινες διαμορφώσεις με λίθινα κτιστά έπιπλα (τραπέζια, καναπέδες) σε πλατώματα - (διαφορετικά) επίπεδα, καθώς και χώρος BBQ - ψησταριάς και ξυλόφουρνου. Τέλος, από αθλητικές εκδηλώσεις φιλοξενείται στην οργανωμένη παραλία του Καθολικού και φυσικά σε όλη σχεδόν την έκταση της χερσονήσου το "Τρίαθλο Πάρου".

²³ ΜΠΕΝΑΚΗ-ΧΑΤΖΗΣΠΑΣΟΥ, Μ. (2013) *Η ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΗΣ ΤΕΧΝΙΚΗΣ ΧΕΡΙΣ-ΣΑΡΕ ΣΤΟ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΜΕΣΟΓΕΙΑΚΟΥ ΤΟΠΙΟΥ. ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΣΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΟ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ ΠΑΡΚΟ ΑΪ-ΓΙΑΝΝΗ ΔΕΤΗ ΤΗΣ ΠΑΡΟΥ*. [Μεταπτυχιακή Διατριβή] Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Διατμηματικό Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών, Θεσσαλονίκη 2013. σ. 92, 97

Η Χερσόνησος του Αϊ-Γιάννη Δέτη, λοιπόν, έχει συγκριτικά πλεονεκτήματα, όπως πλούσια πολιτισμικά στοιχεία, μοναδικότητα ως ιδιαίτερος γεώτοπος και σπάνιο οικοσύστημα, εύκολη πρόσβαση, τουριστική κίνηση, συνδυασμό του φυσικού τοπίου με την ιστορική και πολιτιστική κληρονομιά. Η ποικιλομορφία των φυσικών και πολιτιστικών της χαρακτηριστικών είναι ιδιαίτερα σημαντική, διότι συμβάλλει στην περαιτέρω ανάπτυξη συνολικά της πολιτιστικής σκηνής του νησιού της Πάρου και σχεδόν "επιτάσσει" την δημιουργία σε αυτή ενός σύγχρονου εναλλακτικού πόλου πολιτισμικού τουρισμού, ενισχύοντας έτσι ταυτόχρονα και την αξία της ίδιας της Χερσονήσου.

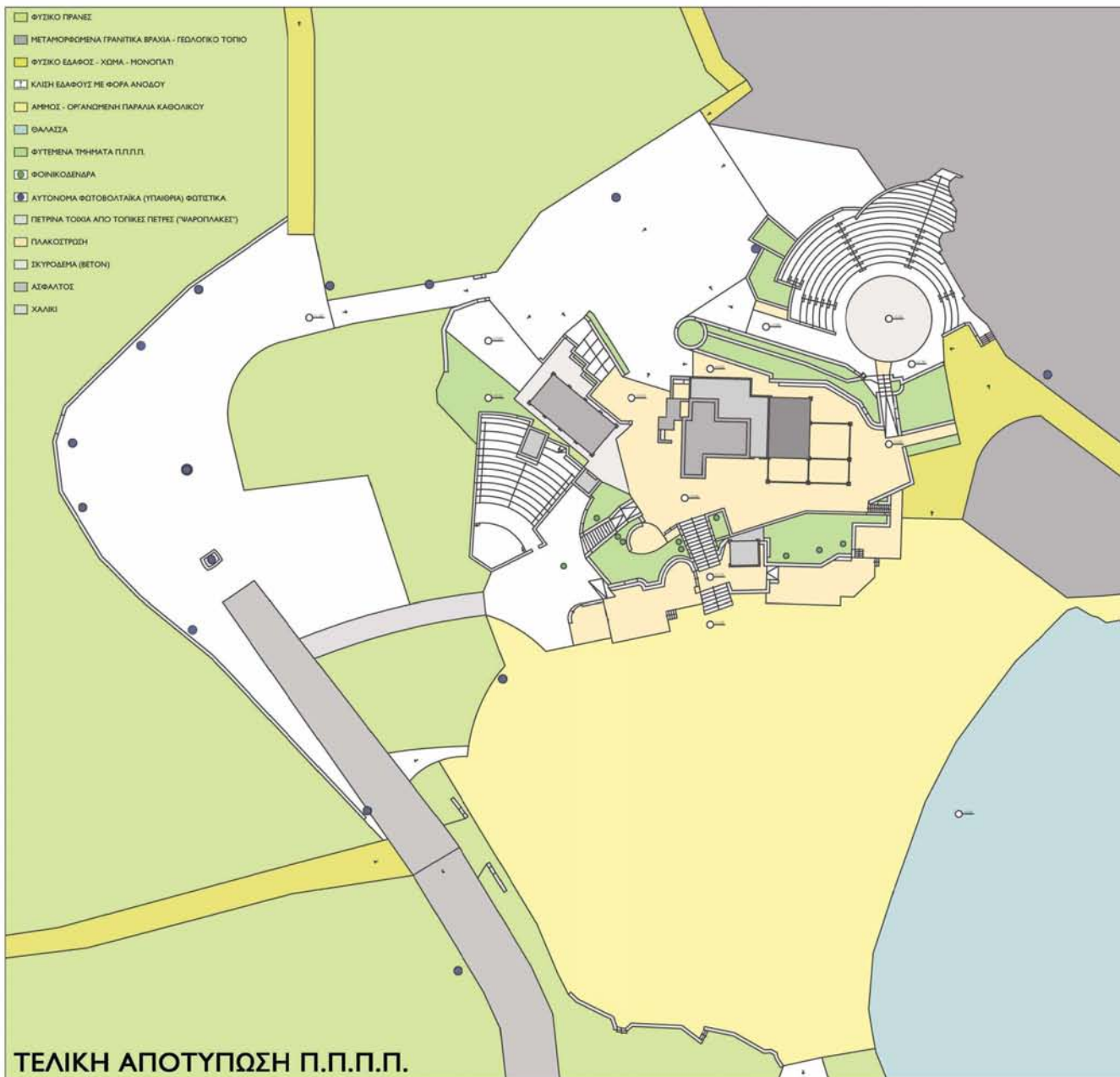
Η πρόταση, λοιπόν, αφορά στον σχεδιασμό ενός νέου Πολυχώρου Πολιτισμού, Εκπαίδευσης και ήπιων δραστηριοτήτων Αναψυχής στην περιοχή. Μάλιστα, η έλλειψη ενός Υπερτοπικού Κέντρου Πολιτισμού γενικά στο νησί και η ανάγκη ανάδειξης της σημαντικής πολιτιστικής δράσης των Παριανών, σε συνδυασμό με τα προαναφερθέντα, οδήγησαν στην ιδέα της επανασχεδίασης του «πυρήνα» των υποδομών του Περιβαλλοντικού και Πολιτιστικού Πάρκου Πάρου. Πρόθεση είναι να δημιουργηθεί εκεί ένα σύγχρονο ενιαίο συγκρότημα, το οποίο θα επιχειρεί να «ενισχύσει» προγραμματικά, αλλά και να «συνδιαλέγεται» με την κυρίαρχη υπάρχουσα υπαίθρια υποδομή του θεάτρου που ενσωματώνεται στο μοναδικό γεωλογικό τοπίο του Αϊ - Γιάννη και που φυσικά θα διατηρηθεί ως υποδομή από το Π.Π.Π.Π.. Το νέο συγκρότημα θα φιλοδοξεί να αποτελέσει τοπόσημο για την Πάρο και έναν πραγματικά δημόσιο πολιτισμικό πόλο έλξης. Έναν «πυκνωτή πλήθους» ενεργό όλο τον χρόνο και για όλες τις ηλικίες, τόσο για τους ντόπιους όσο και για τους εγχώριους και ξένους επισκέπτες. Σκοπός του θα είναι να δώσει μια άλλη προοπτική στον πολιτιστικό και ποιοτικό τουρισμό. Θα πρόκειται για μία ήπια παρέμβαση με προσεγγιζόμενη κλίμακα, που θα σέβεται το περιβάλλον και θα ενσωματώνεται πλήρως στο φυσικό τοπίο και στο ανάγλυφο του εδάφους, ακολουθώντας τις βασικές συνθετικές αρχές της Κυκλαδίτικης αρχιτεκτονικής με μία σύγχρονη οπτική.

ΧΕΡΣΟΝΗΣΟΣ ΑΪ - ΓΙΑΝΝΗ ΔΕΤΗ, ΠΑΡΟΣ

ΟΙΚΟΠΕΔΟ_ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΟ & ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ ΠΑΡΚΟ ΠΑΡΟΥ (Π.Π.Π.Π.)

ΓΕΝΙΚΗ ΑΠΟΨΗ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΟΥ & ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΥ ΠΑΡΚΟΥ ΠΑΡΟΥ (Π.Π.Π.) ΑΠΟ ΤΟΝ ΑΪ - ΓΙΑΝΝΗ

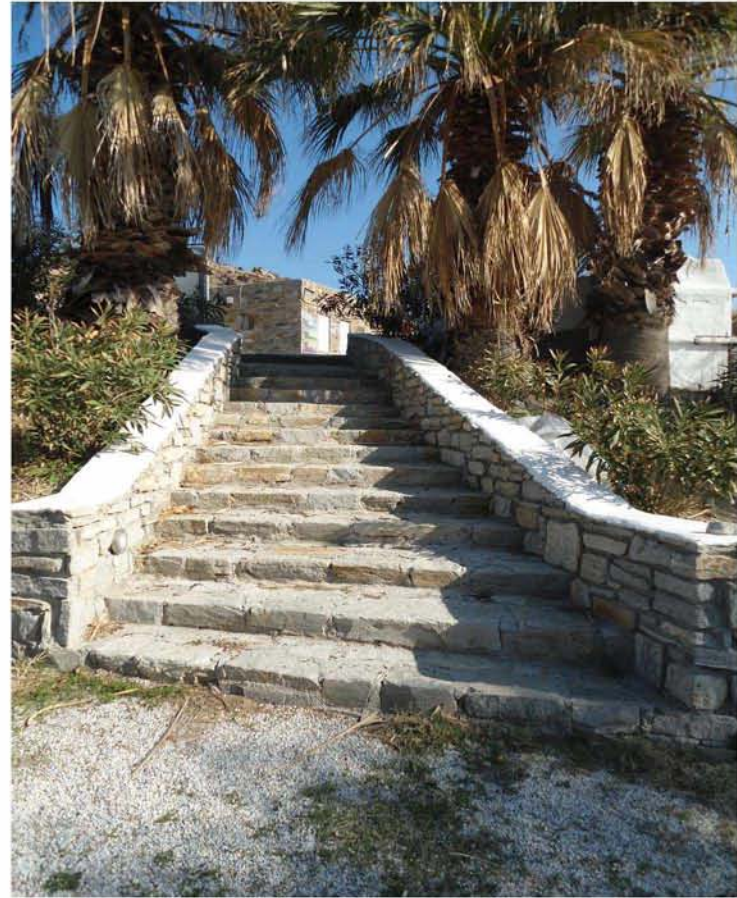
Ως προς την υλικότητα των πέτρινων υποδομών του Περιβαλλοντικού και Πολιτιστικού Πάρκου Πάρου καταγράφονται τα εξής: όλα τα κτίσματα και οι υποδομές του είναι ισόγεια, μονόχωρα και κατασκευάζονται από εμφανή τοπική λιθοδομή – «ψαρόπλακες» (δηλαδή γνεύσιους – μεταμορφωμένους γρανίτες). Επίσης από εμφανή τοπική λιθοδομή κτίζονται και τα υπαίθρια τοιχεία αντιστήριξης, οι πεζούλες, οι υπαίθριοι αναβαθμοί, τα εξωτερικά δάπεδα (αυλές των υποδομών και υπαίθρια πλατώματα) – πλακοστρώσεις (εδώ χρησιμοποιούνται και ορισμένα τεμάχια μαρμάρου), καθώς και τα λίθινα υποστυλώματα των εξωτερικών χώρων. Τα πρέκια των ανοιγμάτων όλων των κτισμάτων είναι κατασκευασμένα από ξύλο (τεμάχια στο φυσικό χρώμα του ξύλου), τα κουφώματα είναι επίσης ξύλινα και βαμμένα σε μπλε χρώμα. Σε όλες τις εξωτερικές θύρες καθώς και σε ορισμένα παράθυρα των υποδομών είναι εξωτερικά τοποθετημένες μαρμαροποδιές (ποδιές από τεμάχια μαρμάρου). Μία συνεχής οριζόντια στρώση από (οριζόντια) τοποθετημένα κεραμικά πλακίδια – λίγο πιο πάνω από το ύψος των πρεκιών – διατρέχει εξωτερικά τις όψεις του Αναψυκτηρίου και των χώρων υγιεινής. Τα σκίαστρα που συνιστούν τον ημι-υπαίθριο χώρο του Αναψυκτηρίου κατασκευάζονται (επί των εξωτερικών λίθινων υποστυλωμάτων) με μεταλλικά πλαίσια και πληρώνονται με ξύλινα δοκάρια και διαδοκίδες βαμμένα στο χρώμα των κουφωμάτων. Ακόμη, η μετάβαση από την παραλία του Καθολικού (άμμος) προς τους πέτρινους αναβαθμούς και τις υποδομές του Π.Π.Π., γίνεται με φυσικό υλικό και συγκεκριμένα με ξύλινο deck βαμμένο σε λευκό χρώμα. Τέλος, κοντά στην παραλία του Καθολικού χρησιμοποιείται για πλακόστρωση χαλίκι, στον υπαίθριο χώρο στάθμευσης χώμα και στους υπόλοιπους ενδιάμεσους – μεταβατικούς υπαίθριους χώρους μεταξύ των υποδομών (πλην αυτών που πλακοστρώνονται όπως προαναφέρθηκε) αμμοχάλικο και σε ορισμένα λίγα μόνο τμήματα περιμετρικά των υποδομών “πεζοδρόμια” από οπλισμένο σκυρόδεμα.

(Πηγή Εικόνων σελίδων 54 – 56: Προσωπική επεξεργασία – Προσωπικό αρχείο)

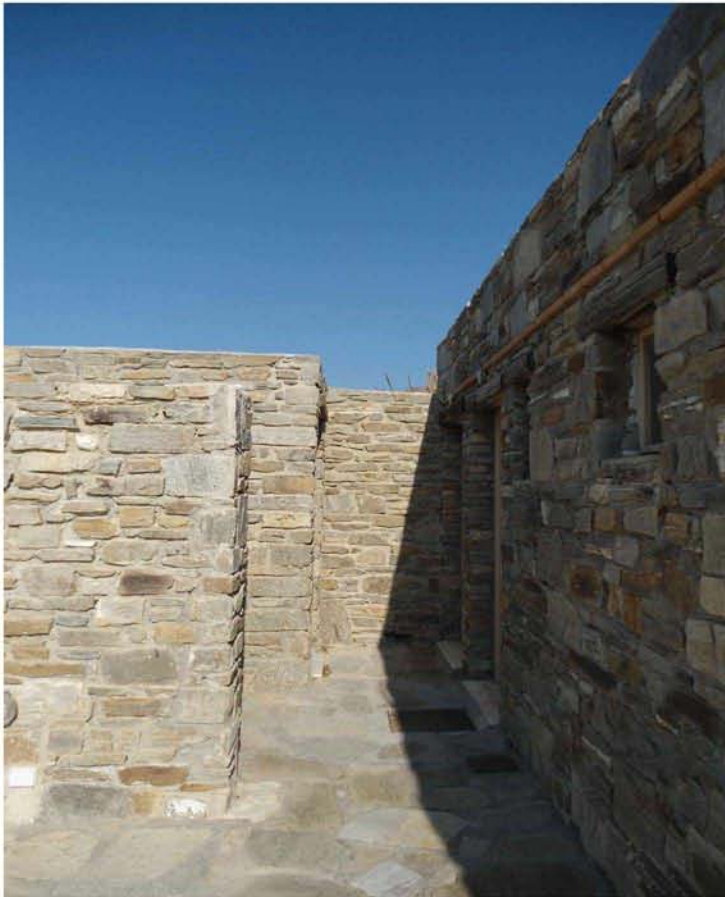
(Πηγή Εικόνων σελίδων 57 – 75: Προσωπικές λήψεις)

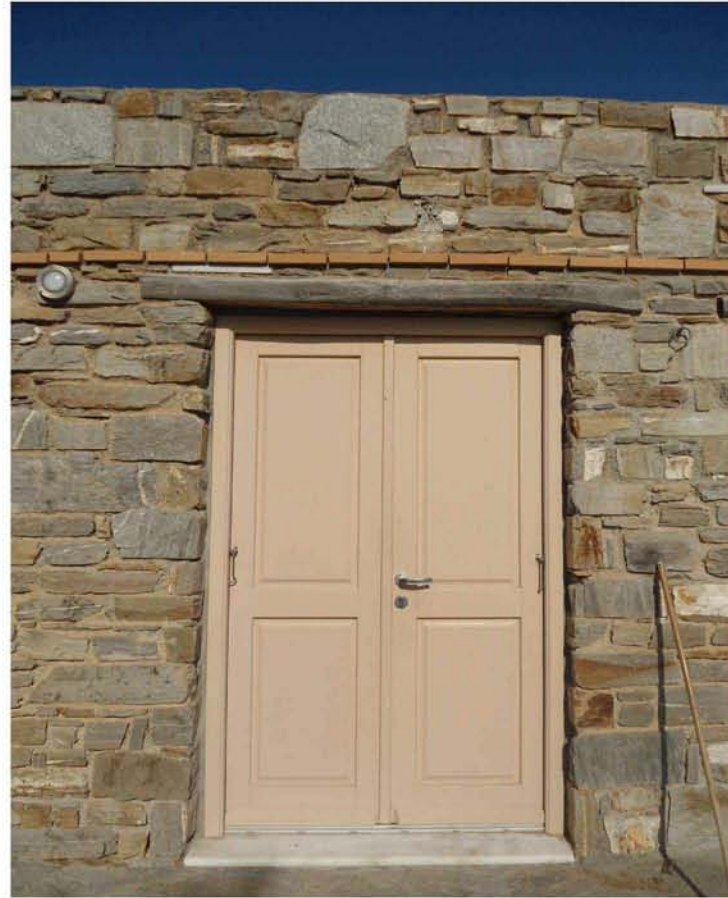

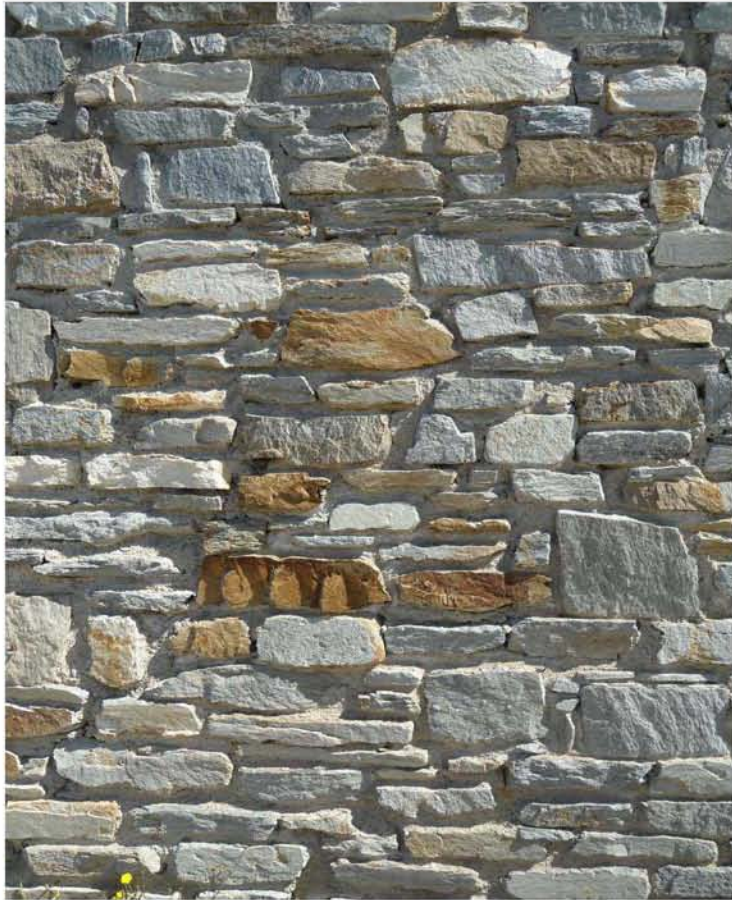

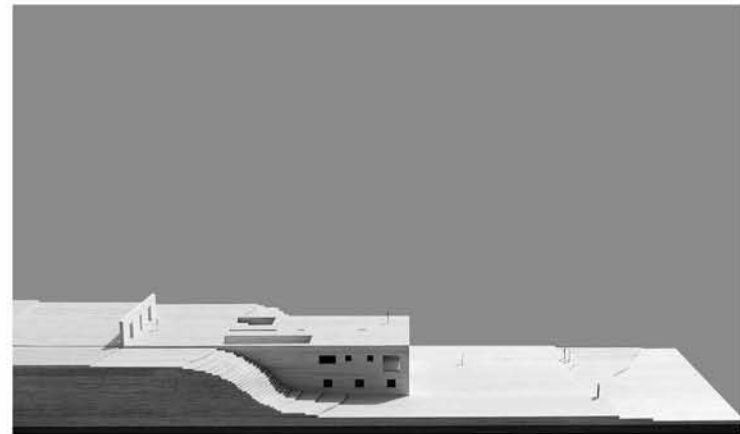
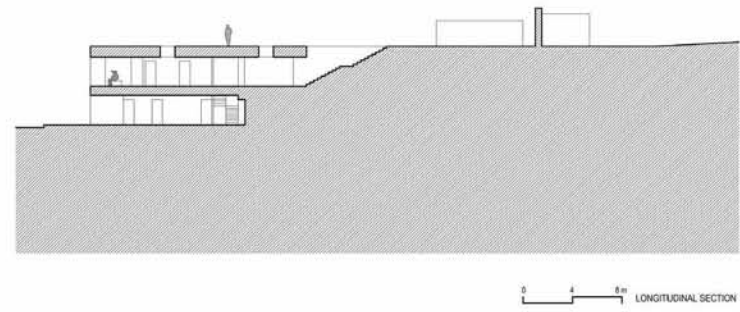
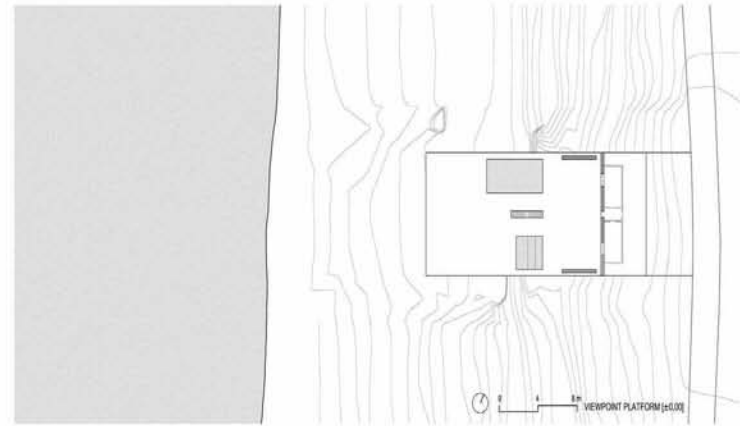

Αρχιτεκτονικά Ερεθίσματα

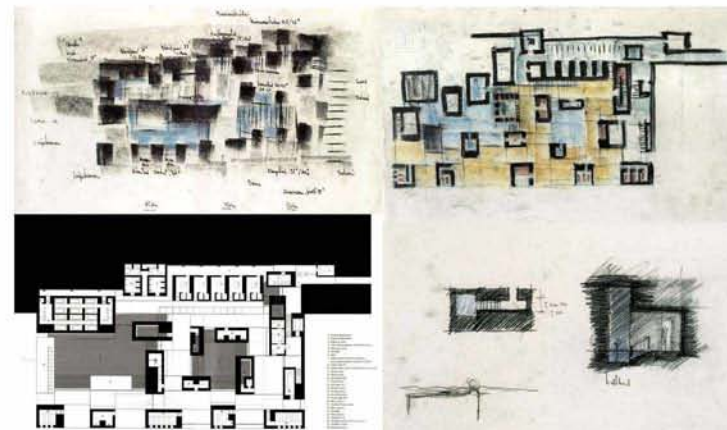
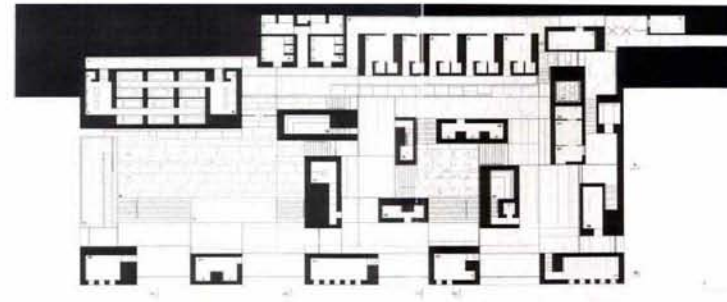
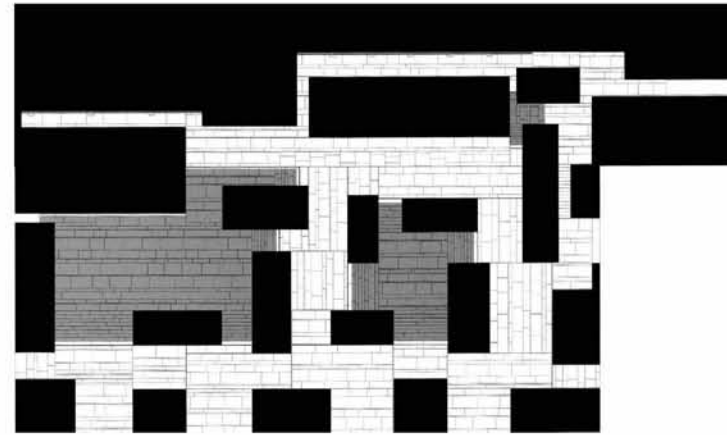
**Alberto Campo Baeza,
“The House of the Infinite”, Spain, 2014**

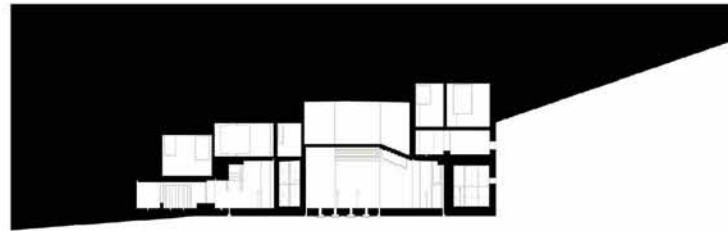
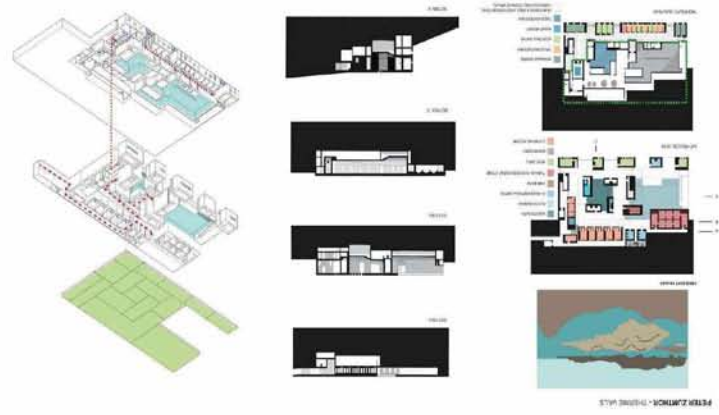
[Πηγή Εικόνων σελίδων 78 - 79: <http://www.archdaily.com/529098/the-house-of-the-infinite-alberto-campo-baeza>]

**Peter Zumthor,
“The Therme Vals”, Switzerland, 1996**

[Πηγή Εικόνων σελίδων 80 - 81: <http://www.archdaily.com/13358/the-therme-vals>
και <http://www.archdaily.com/85656/multiplicity-and-memory-talking-about-architecture-with-peter-zumthor>]

**Άρης Κωνσταντινίδης,
«Ξενία Μυκόνου», Μύκονος, 1960**

**EMF Architects,
“CAP de CREUS”, Spain, 2010**

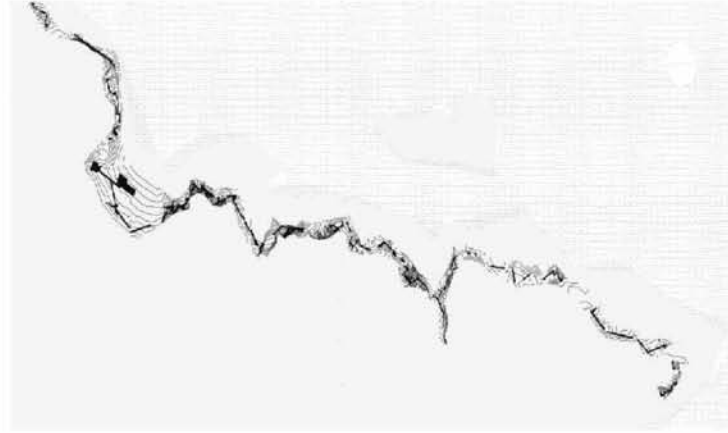
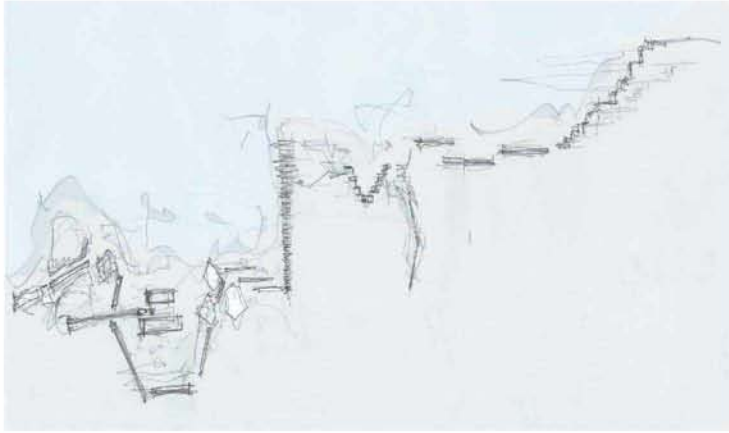
[Πηγή Εικόνων σελίδων 83 - 84: <http://www.archdaily.com/375876/tudela-culip-restoration-project-emf>]

**Teresa Moller,
“Punta pite”, Chile, 2005**

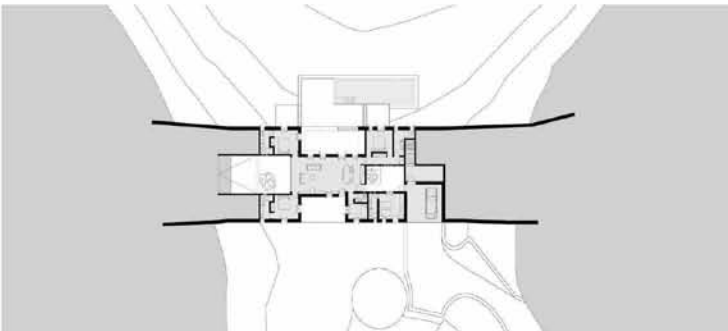
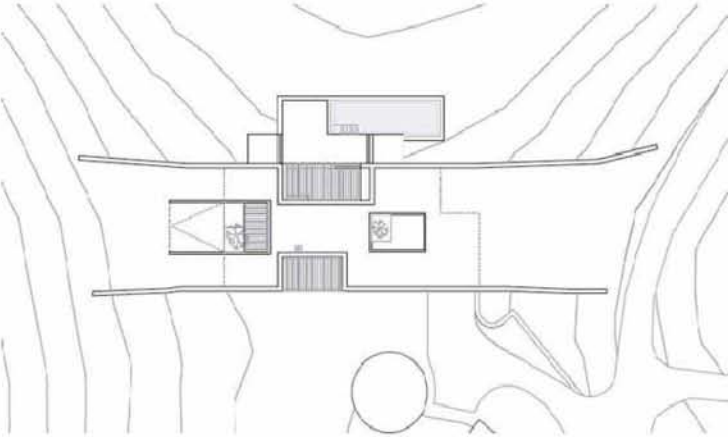
(Πηγή Εικόνων σελίδων 85 - 86: <https://divisare.com/projects/326893-teresa-moller-chloe-humphreys-punta-pite>)

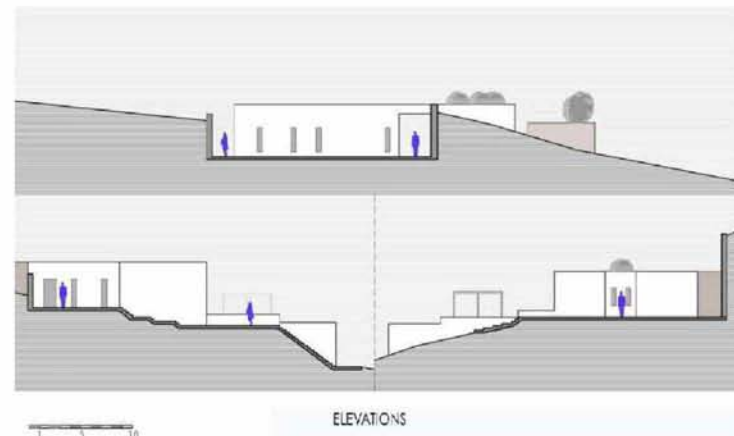
**decaARCHITECTURE,
«Αλώνι», Αντίπαρος, 2008**

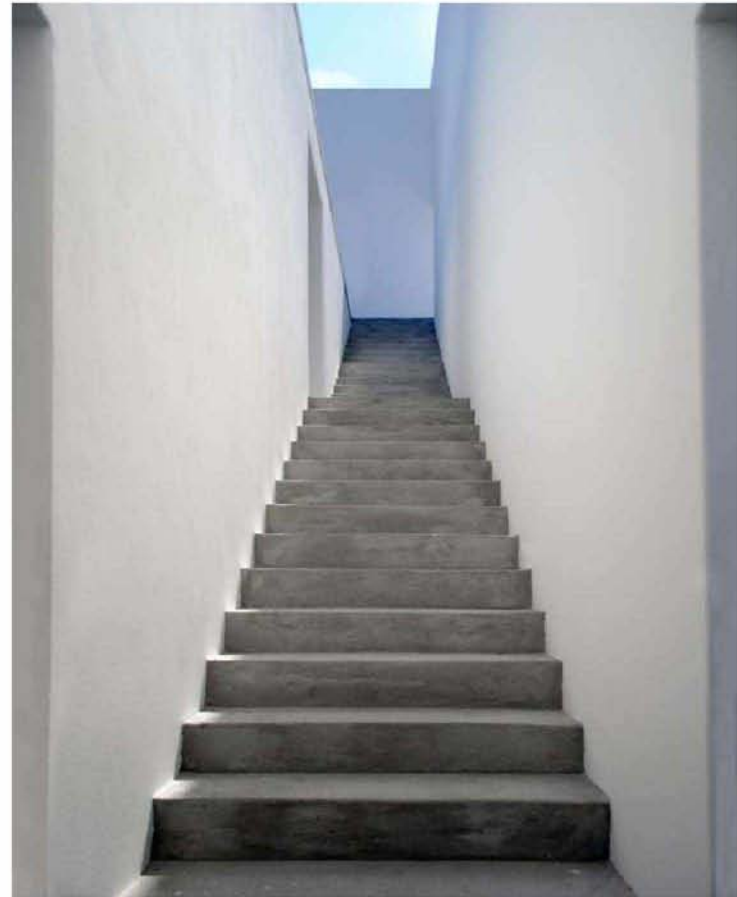
[Πηγή Εικόνων σελίδων 87 - 88: <https://www.dezeen.com/2010/09/17/aloni-by-deca-architecture-for-oliaros/>]

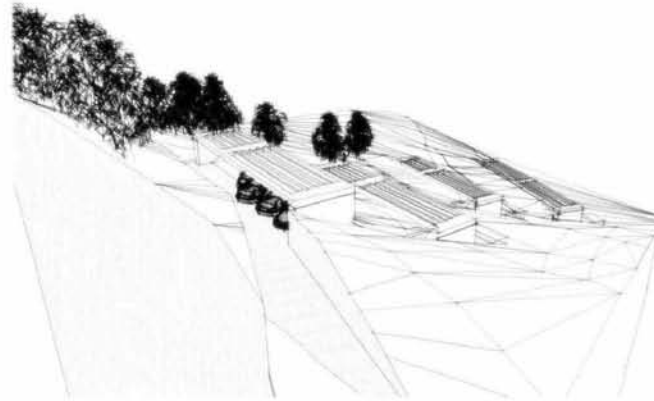

Άλλα Αρχιτεκτονικά Ερεθίσματα από το προσωπικό αρχείο

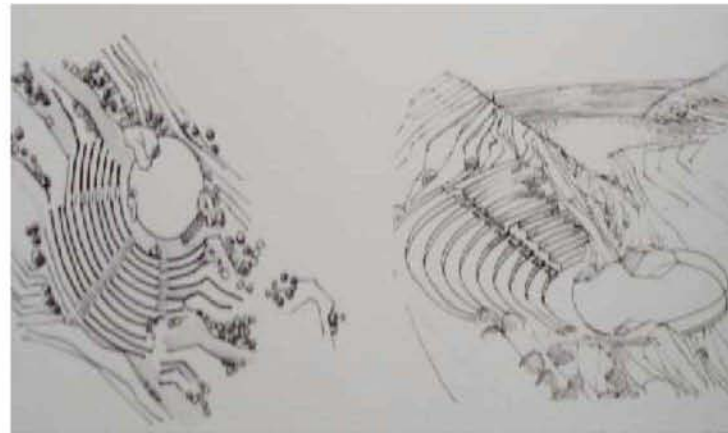

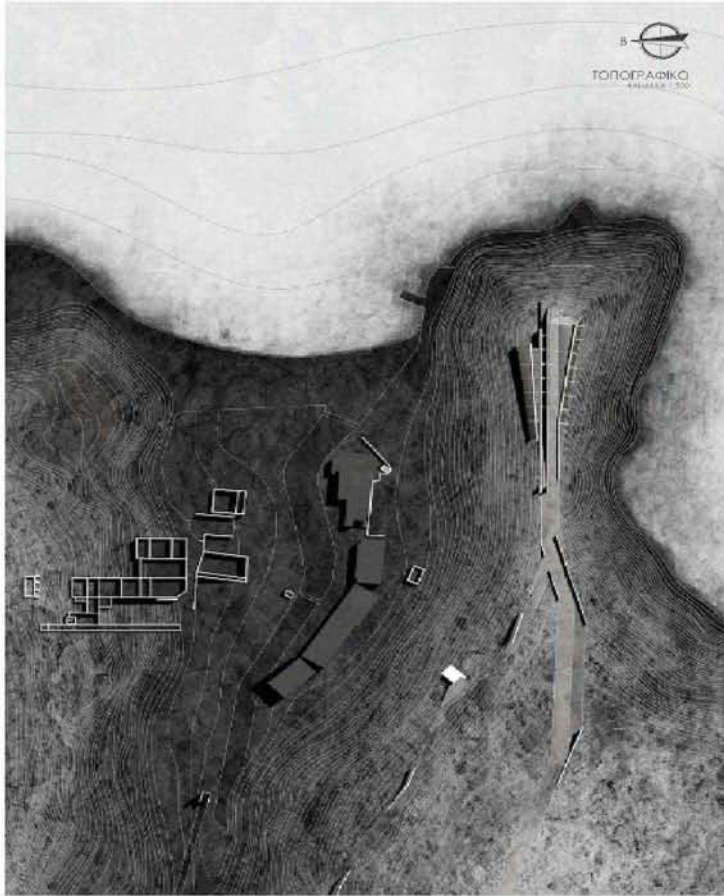

**Επανασχεδίαση Π.Π.Π.Π.:
Βασική Ιδέα - Concept, Σκίτσα, Χαράξεις**

Η βασική ιδέα, όπως έχει προαναφερθεί, αφορά στον σχεδιασμό ενός νέου Πολυχώρου Πολιτισμού, Εκπαίδευσης και Αναψυχής στη θέση των σημερινών υποδομών του Περιβαλλοντικού και Πολιτιστικού Πάρκου Πάρου (Π.Π.Π.Π.). Πρόθεση είναι να δημιουργηθεί εκεί ένα σύγχρονο συγκρότημα, το οποίο θα επιχειρεί να «ενισχύσει» προγραμματικά, αλλά και να «συνδιαλέγεται» με την κυρίαρχη υπάρχουσα υπαίθρια υποδομή του θεάτρου που ενσωματώνεται στο ιδιαίτερο γεωλογικό τοπίο – βράχια του Αϊ - Γιάννη. Σκοπός είναι η προώθηση εναλλακτικών μορφών τουρισμού, όπως ο σύγχρονος ποιοτικός πολιτιστικός τουρισμός, ο εκπαιδευτικός, περιβαλλοντικός, περιηγητικός τουρισμός κ.ά.. Πρόκειται για μία ήπια παρέμβαση με προσεγγιζόμενη κλίμακα, που σέβεται το περιβάλλον και ενσωματώνεται πλήρως στο φυσικό τοπίο και στο ανάγλυφο του εδάφους. Το σχεδιαστικό concept του συγκροτήματος αφορά σε μία ημι-υπόσκαφη πλατφόρμα, που θα μπορούσε να θεωρηθεί ως μια μικρογραφία Κυκλαδίτικου οικιστικού πυρήνα, καθώς ανεξάρτητες γραμμικές κτηριακές υποδομές ενώνονται κάτω από μία ενιαία βαθιά και φυτεμένη πλάκα που διαθέτει οπές. Αυτή η πλάκα λόγω των οπών της δημιουργεί περάσματα, υπαίθριους, ημι-υπαίθριους και κλειστούς χώρους και παίζει με τα βλέμματα, το φως και τη σκιά. Τέλος, πάνω σε αυτή την πλάκα δεσπόζει και το υπαίθριο θέατρο του Π.Π.Π.Π., το οποίο διατηρείται ως υποδομή και βελτιώνεται σχεδιαστικά - γεωμετρικά.

Σημαντικό είναι να τονιστεί πως αυτό το νέο υπό σχεδίαση Υπερτοπικό Κέντρο Πολιτισμού, Εκπαίδευσης και Αναψυχής σε καμία περίπτωση δεν επιδιώκει να «υποβαθμίσει» ή να «αφανίσει» τα πολλά τοπικά (μικρότερα ή μεγαλύτερα) πολιτιστικά κέντρα που υπάρχουν στα χωριά και στους οικισμούς της Πάρου - τα οποία μάλιστα επιτελούν ιδιαίτερα σημαντικό πολιτιστικό έργο. Στόχος είναι να τα «ενισχύσει προγραμματικά» όλο τον χρόνο και να τα εξυπηρετήσει - «διευκολύνει» όταν απαιτείται συγκέντρωση ιδιαίτερα μεγάλου πλήθους για εκδηλώσεις κλπ (ιδίως σε κλειστούς χώρους) στην οποία δεν μπορούν αυτά να ανταποκριθούν χωρικά, καθώς δεν διαθέτουν τις κατάλληλες σε μέγεθος και εξοπλισμό υποδομές. Σκοπός του συγκροτήματος είναι κυρίως να προβάλει τον πολιτισμό (την πολιτισμική δράση και ζωή) του νησιού στη μεγαλύτερη δυνατή κλίμακα, ως ένας μεγάλος δημόσιος πολιτισμικός πόλος έλξης εναλλακτικού τουρισμού. Ως “ελκυστής πλήθους” τόσο για τους ντόπιους, όσο και για τους εγχώριους και ξένους επισκέπτες.

Επιδιώκεται συνεπώς η επέκταση της Τουριστικής περιόδου μέσω της ενεργούς χρήσης του όλο τον χρόνο, η προσθήκη νέων απαραίτητων πολιτισμικών κ.ά. χρήσεων, καθώς και ο σχεδιασμός υπαίθριων διαμορφώσεων στο βαθύ και φυτεμένο δώμα πάνω στην ενιαία πλάκα, γύρω από το θέατρο.

Τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του Οικοπέδου - Π.Π.Π.Π. που επανασχεδιάζεται είναι τα ακόλουθα:

- Εγγύτητα με την θάλασσα - υδάτινο όριο - στοιχείο. Και εξαιρετική θέα προς τον κόλπο του Αϊ-Γιάννη και της Νάουσας.

- Κυριαρχία στα Ανατολικά όρια του Οικοπέδου του ιδιαίτερου γεωλογικού τοπίου με τα μεταμορφωμένα γρανιτικά βράχια - πετρώματα.

- Ύπαρξη πρανών (λόφων) πέριξ του Οικοπέδου (εκτός από τα Νότια όπου γειτνιάζει με την οργανωμένη παραλία του «Καθολικού» και την θάλασσα). Δηλαδή γύρω από το οικοπέδο το έδαφος έχει κλίση.

- Έκθεση στους ισχυρούς νοτιάδες από την θάλασσα - κόλπο του Αϊ-Γιάννη που «κοιτάει» προς το Νότο - αν και οι επικρατούντες άνεμοι είναι οι βόρειοι και οι βορειοανατολικοί - και εν γένει ισχυρή έκθεση στον ήλιο.

- Κυριαρχία της πέτρας ως δομικό υλικό σε όλες τις εξωτερικές επιφάνειες των υφιστάμενων υποδομών του Π.Π.Π.Π. (όψεις κτισμάτων, υπαίθριες διαμορφώσεις κλπ).

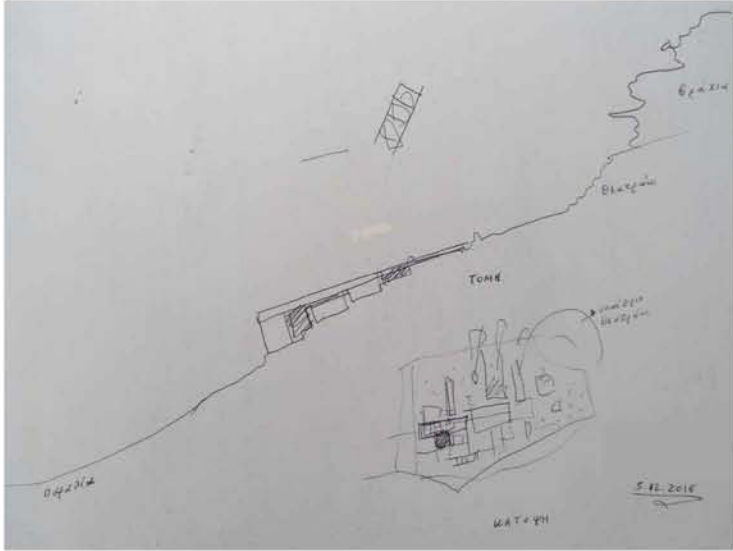
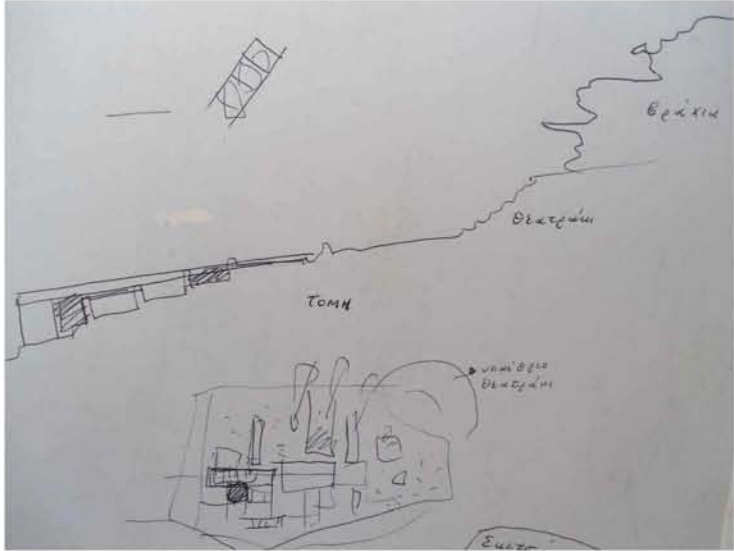
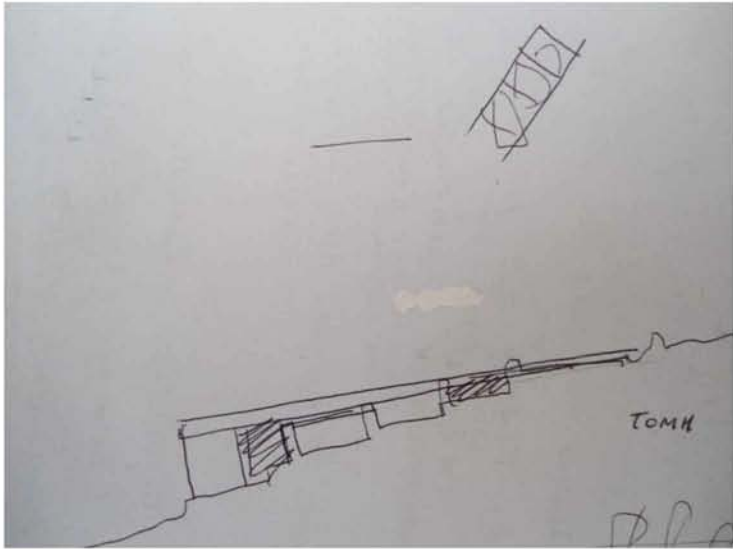
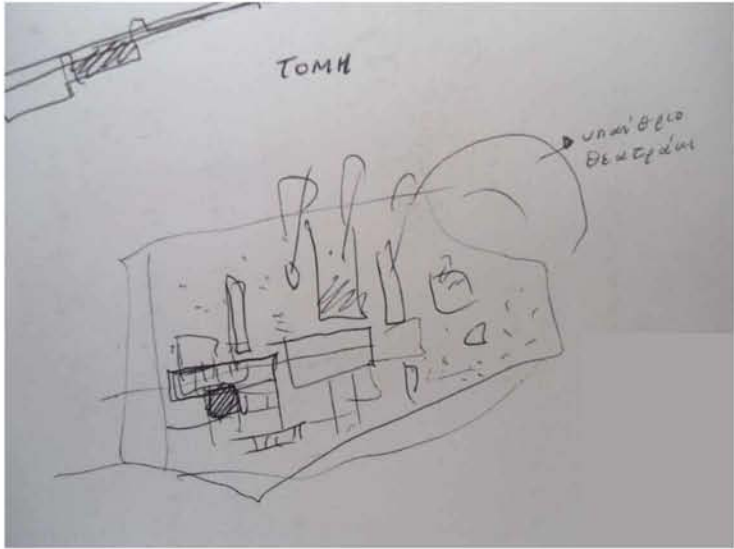
- Κτίσιμο των υφιστάμενων υποδομών του Π.Π.Π.Π. σε 3 επίπεδα. Ένα επίπεδο χαμηλά περίπου στα +2.00μ με +2.50μ, ένα ενδιάμεσο επίπεδο στα +5.00μ και το τελικό επίπεδο στα +7.30μ που υπάρχει το θέατρο.

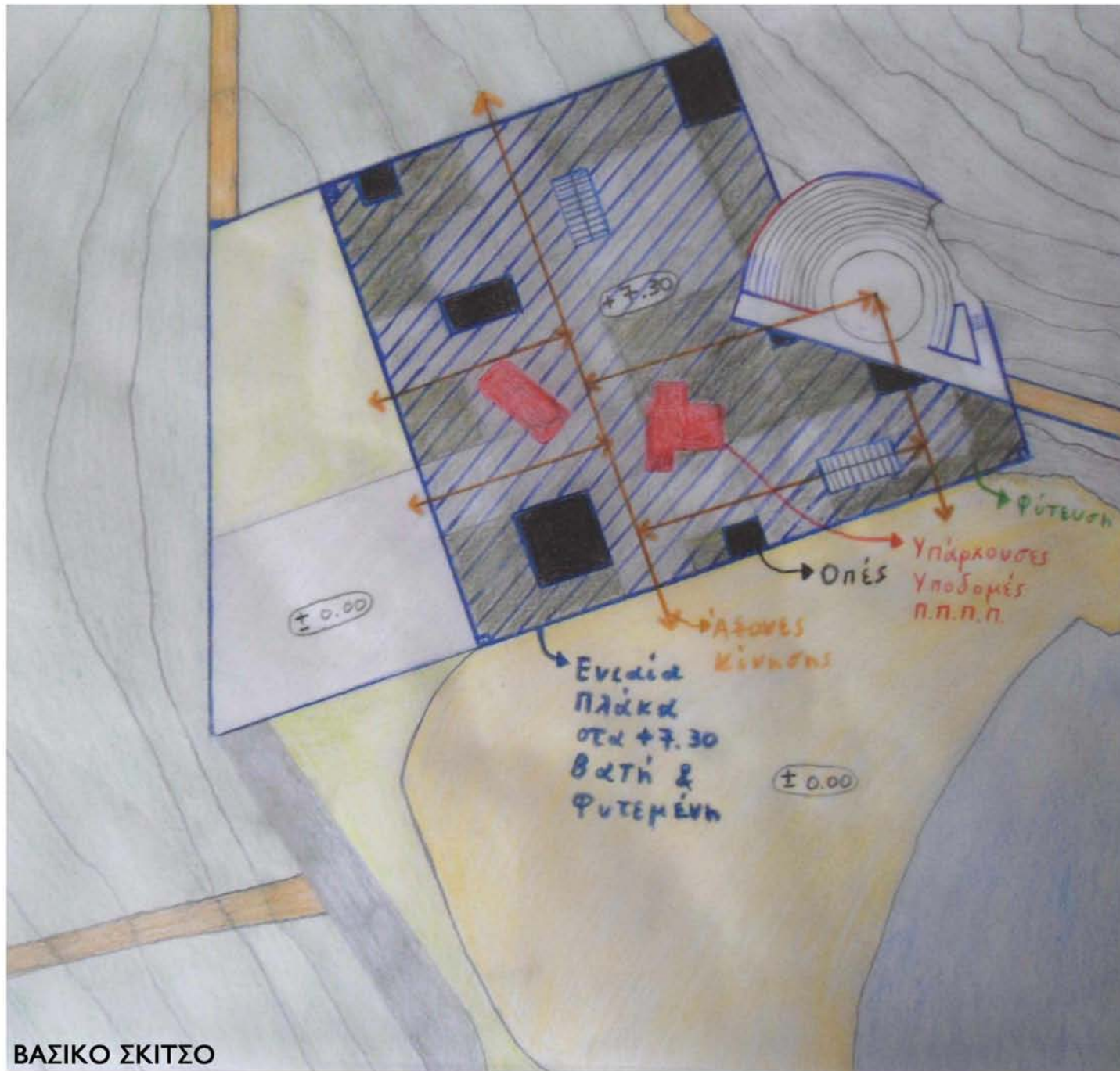
Πρωταρχική φιλοδοξία του νέου αυτού Πολυχώρου είναι λοιπόν να δώσει μια άλλη προοπτική στον πολιτιστικό και ποιητικό τουρισμό στο νησί της Πάρου. Σχεδιάζονται κυρίως υποδομές πολιτιστικών χρήσεων, ορισμένες εκπαιδευτικού και περιβαλλοντικού χαρακτήρα και κάποιες άλλες κατάλληλες για ήπιες δραστηριότητες αναψυχής. Θα έχει ως κύριο μέλημα την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος και της πολιτιστικής κληρονομιάς της Χερσονήσου του Αϊ - Γιάννη και εν γένει την αισθητική αναβάθμιση - ανάπλαση και ανάδειξη της περιοχής. Σκοπός, λοιπόν, είναι να αποτελέσει μοντέλο μιας άλλης αντίληψης για τον τουρισμό στα ελληνικά νησιά και εν προκειμένω στην Πάρο και φυσικά να ενισχύσει περαιτέρω την πολιτιστική ανάπτυξη του τόπου. Στοχεύει μεταξύ άλλων στην εξάπλωση της ιδέας του εθελοντισμού, με πρόθεση για έναν αυξανόμενο αριθμό ανθρώπων που θα προσφέρουν οικειοθελώς τις υπηρεσίες τους για τη λειτουργία και ανάπτυξη του. Θα βασίζεται, λοιπόν, στην πρωτοβουλία ενεργών πολιτών και τοπικών συλλόγων και φορέων, λειτουργώντας ως ένα τοπόσημο - πρότυπο σύγχρονου εναλλακτικού τουρισμού. Η λειτουργία του θα στηρίζεται στην μερική αυτο - οργάνωση, αλλά φυσικά θα υπάρχει και διοικητικό προσωπικό. Ο οργανωμένος εθελοντισμός και η συμμετοχικότητα θα αποτελέσουν την πιο αξιόλογη, όμως, υποστήριξη. Οι ομάδες στις απευθύνεται το συγκρότημα θα μπορούσαν να είναι η τοπική κοινωνία και οι απλοί πολίτες, οι Τουρίστες (αλλοδαποί και Έλληνες), οι Φοιτητές - Σπουδαστές, οι Καθηγητές και μαθητές σχολείων, τα μέλη Μη Κυβερνητικών Οργανώσεων, οι Πολιτιστικοί σύλλογοι-φορείς, οι Επιστημονικοί σύλλογοι και οι εταιρείες.

Οι δράσεις για την ενημέρωση και ευαισθητοποίηση του ευρέος κοινού και παράλληλα για την ανάδειξη και διάδοση σε υπερτοπικό επίπεδο των πολλαπλών δυνατοτήτων που θα παρέχει αυτό το συγκρότημα που θα συνδυάζει το ιδιαίτερο πολιτισμικό και φυσικό περιβάλλον, μπορούν να λάβουν διάφορες μορφές, όπως έγγραφα, εκδηλώσεις, ομιλίες, χρήση των μέσων κοινωνικής δικτύωσης και του διαδικτύου, καθώς και διαφημίσεις στα μέσα μαζικής ενημέρωσης. Πρόθεση είναι να αποτελέσει ένα έργο Σύμπραξης Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα (Σ.Δ.Ι.Τ.), θεωρώντας σχεδόν δεδομένη την συμμετοχή και χρηματοδότηση και ιδιώτη επενδυτή και χορηγών, σε συνεργασία φυσικά με τις δημόσιες τοπικές αρχές. Άλλωστε, το Ίδρυμα Σταύρος Νιάρχος («Ι.Σ.Ν.») χρηματοδότησε το 2014

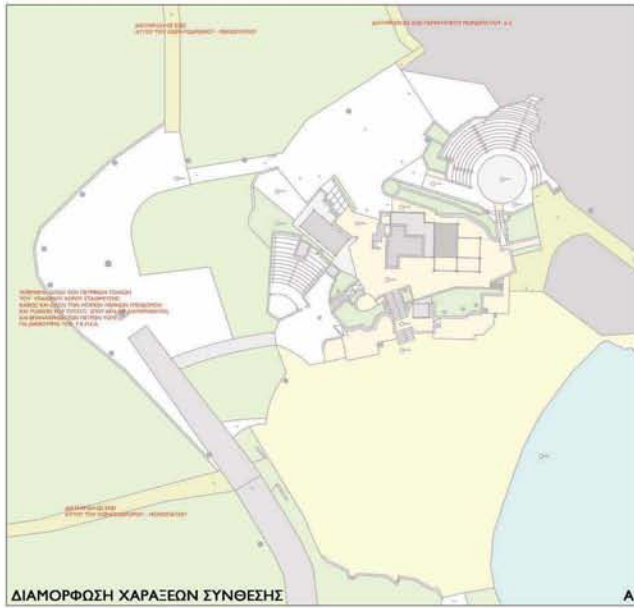
την αποκατάσταση - ανακατασκευή και μετατροπή - επανάχρηση των παλαιών Κελιών των Μοναχών του Αϊ - Γιάννη σε Μικρό Εκθεσιακό-Μουσειακό Χώρο με μόνιμο θέμα την "Πάρο μέσα από την Ρώσικη Χαρτογραφία του 18ου αιώνα".

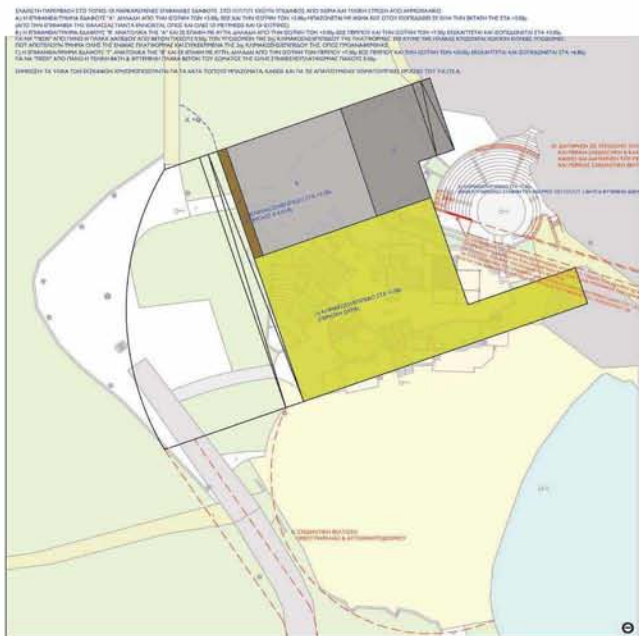
Η παρούσα ανάπλαση - επανασχεδίαση του Π.Π.Π., μέσα στα πλαίσια της βιώσιμης τουριστικής ανάπτυξης και ενταγμένη σε μια κορεσμένη τουριστικά ευρύτερη περιοχή, σέβεται την υφιστάμενη διαρρύθμιση και ιδιαιτερότητα του περιβάλλοντος προκειμένου να μην αλλοιωθεί ο φυσικός πλούτος του. Σκοπός είναι η ανάπτυξη δραστηριοτήτων με κύριο θέμα τον πολιτισμό, την εκπαίδευση, το περιβάλλον, την οικολογία, την γεωλογία, τις ήπιες μορφές αναψυχής και την ιστορία του τόπου. Η προτεινόμενη διαμόρφωση που αποτελεί μία ήπια επέμβαση επιβάλλει την ανάγκη προσέγγισης του τοπίου, όχι μεμονωμένα ως θέαμα ή ως οικότοπο, αλλά λαμβάνοντας ουσιαστικά υπόψη την μοναδικότητα και την πολύπλευρη υπόστασή του, ιδίως μάλιστα στην περίπτωση των άξιων προστασίας φυσικών περιοχών και πολιτισμικών και ιστορικών τόπων, όπως είναι η Χερσονήσος του Αϊ - Γιάννη Δέτη.

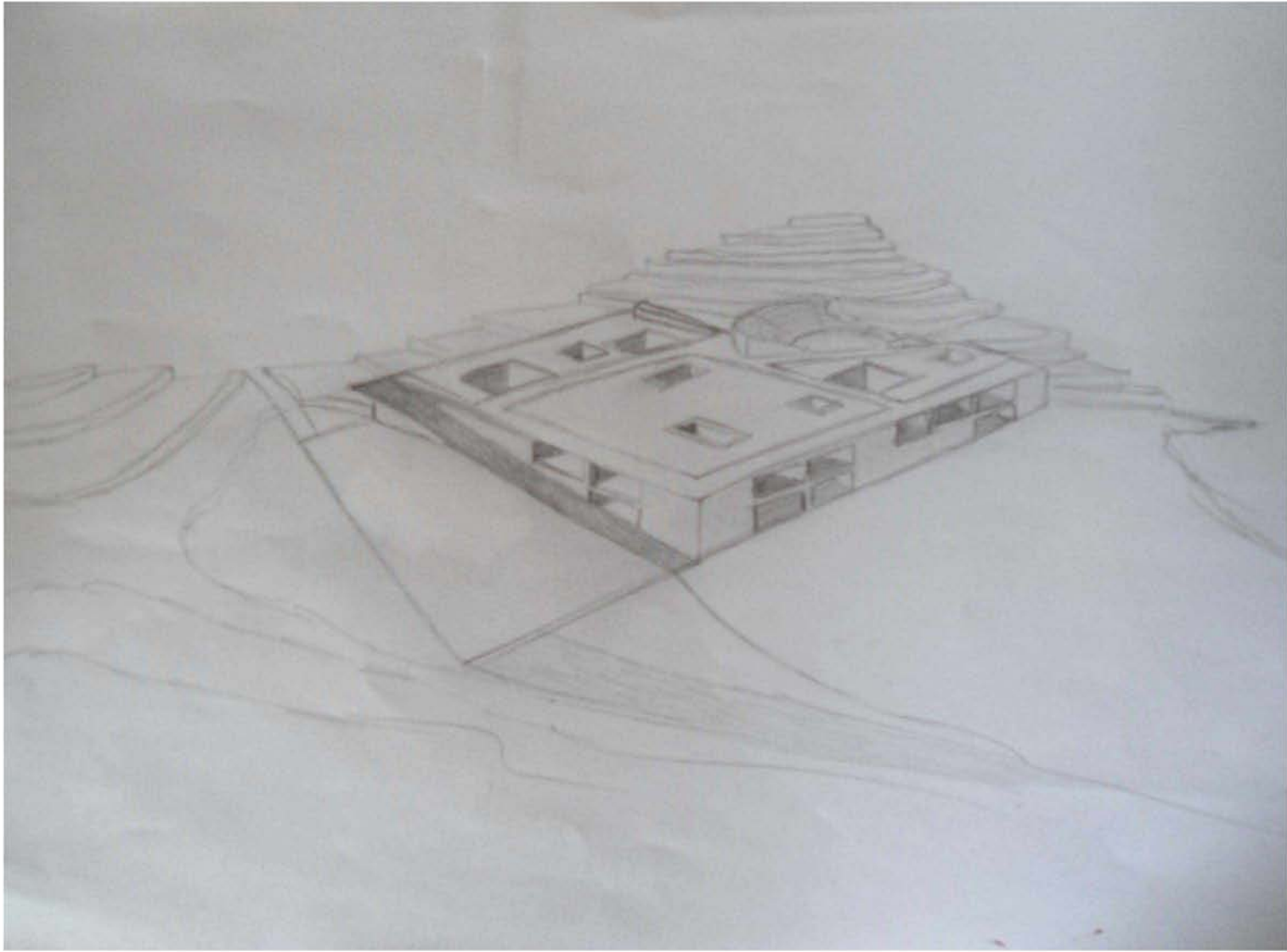

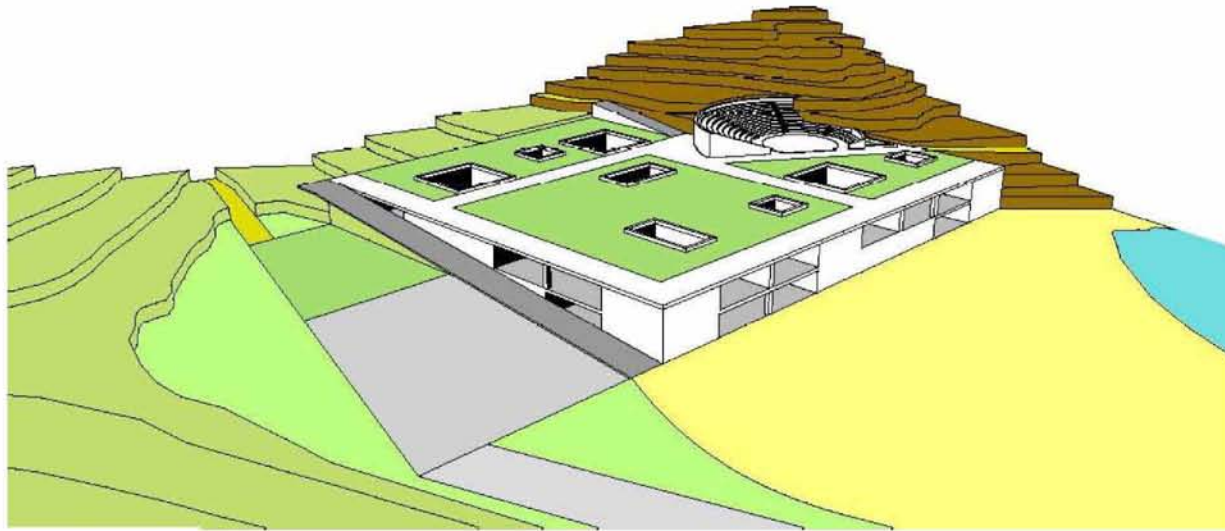
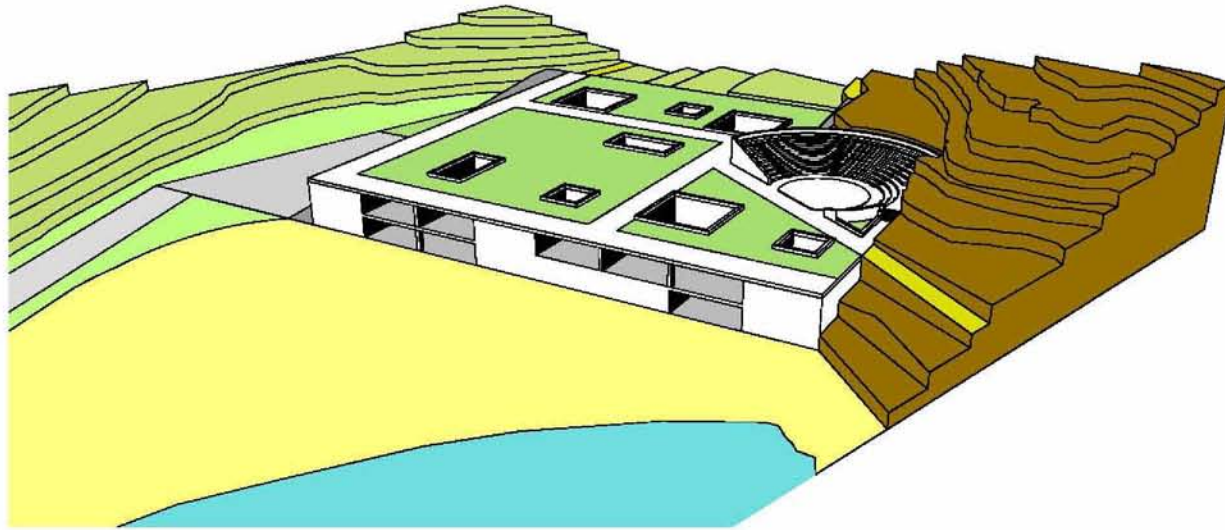

ΒΑΣΙΚΟ ΣΚΙΤΣΟ

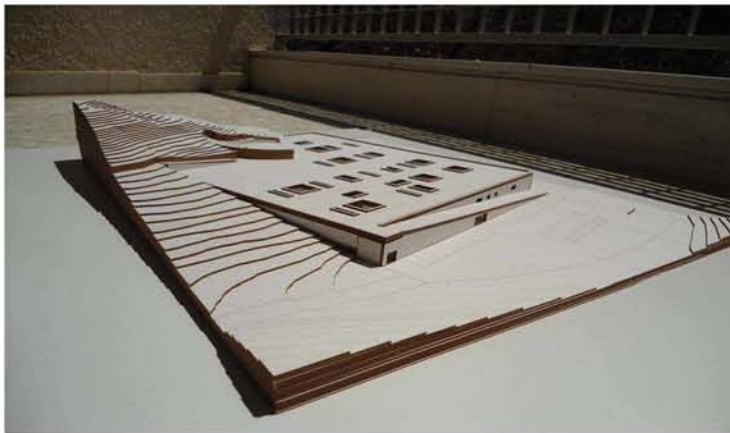
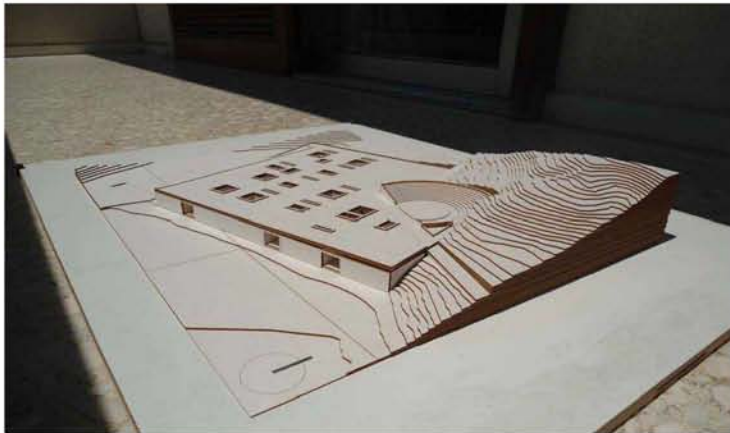
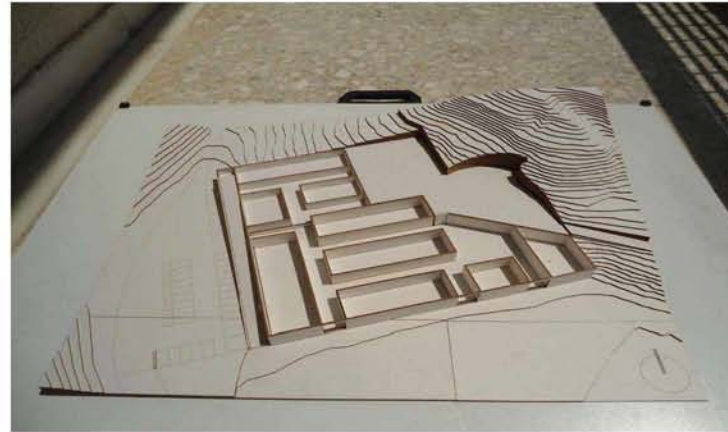
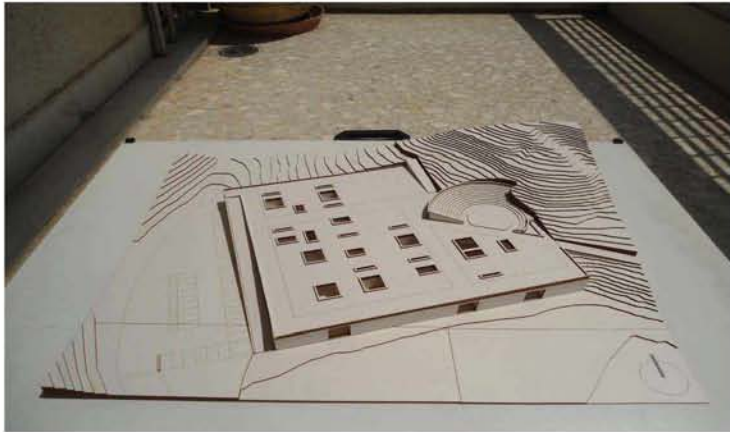

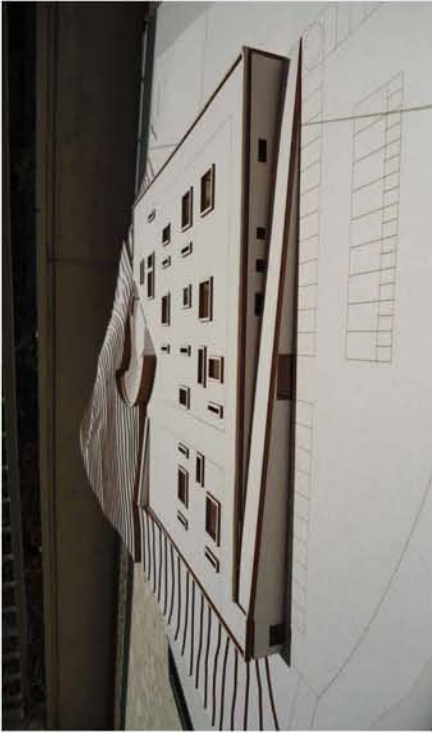
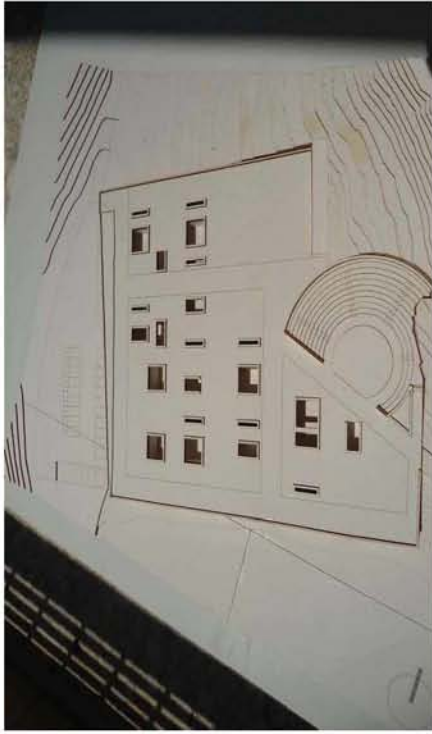
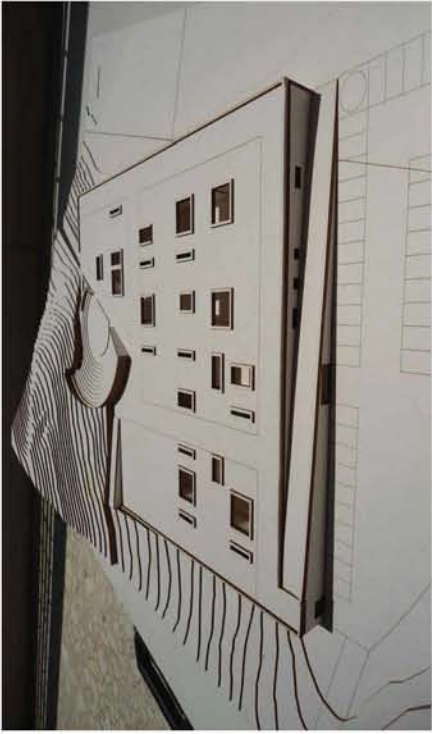

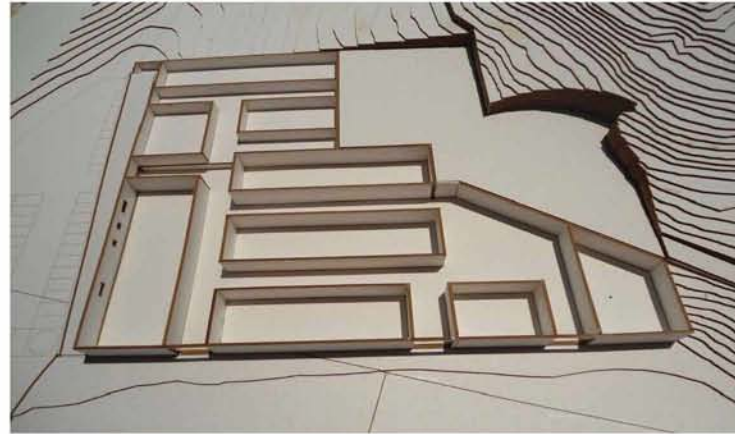
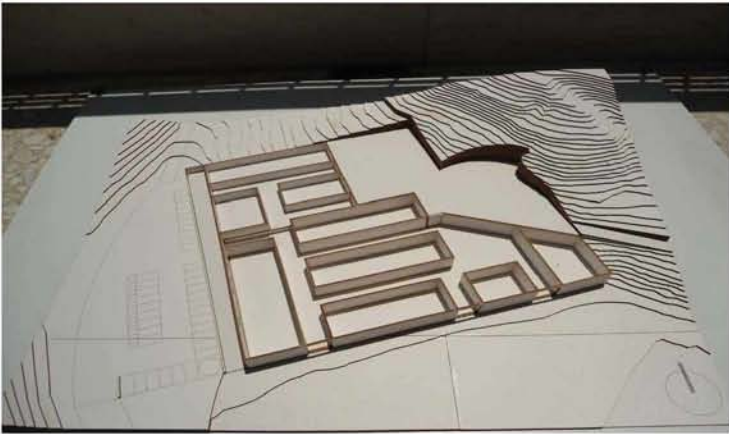
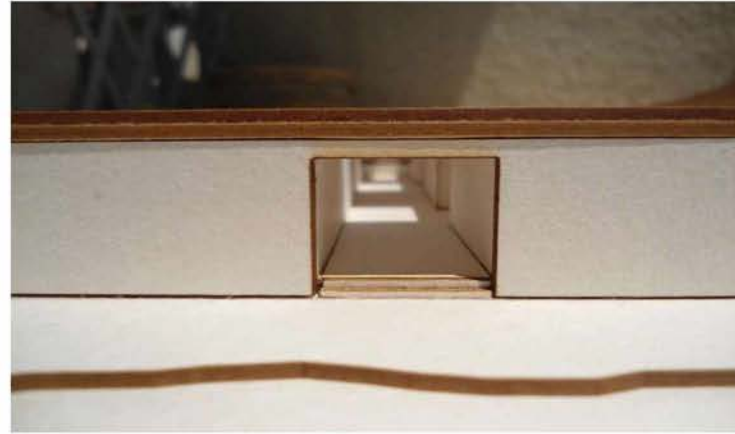
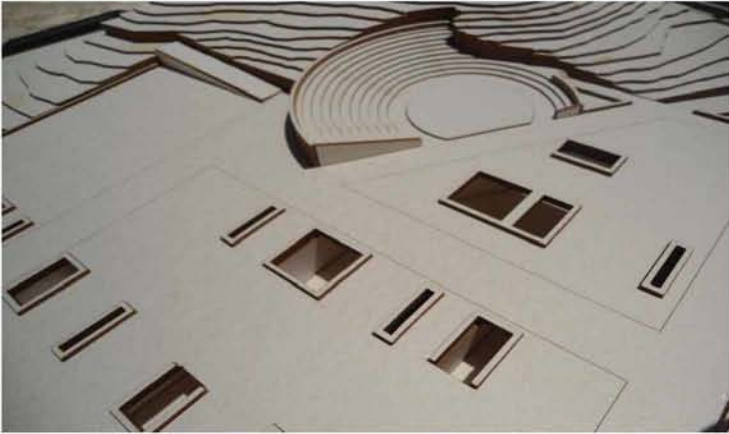
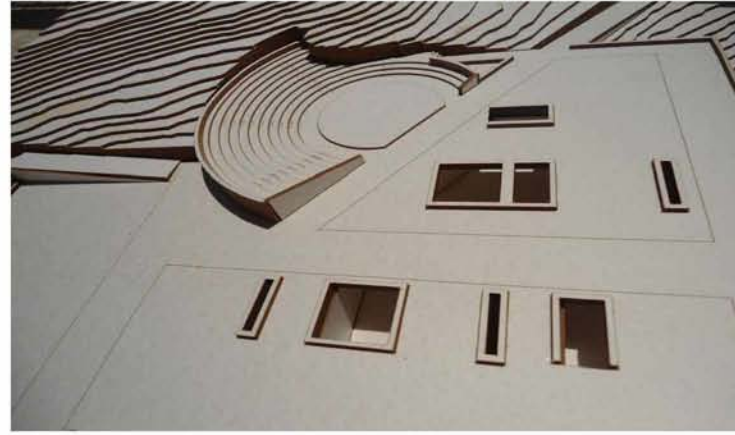
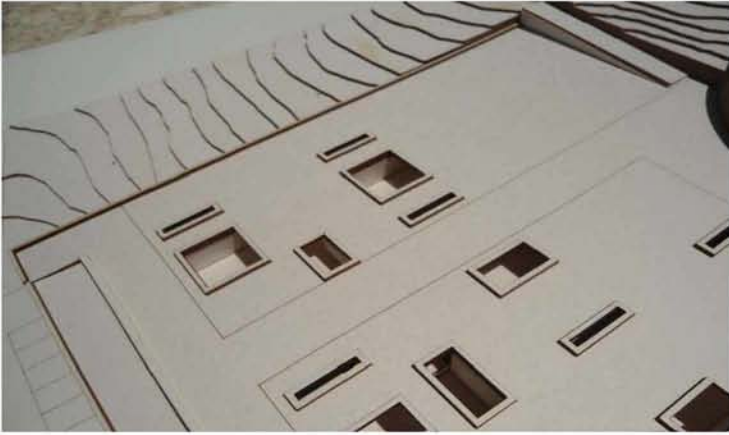

Μακέτα Εργασίας, κλίμακα 1:250

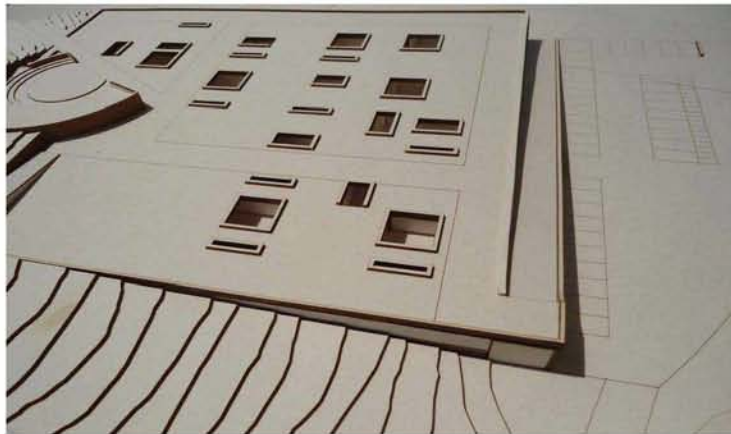
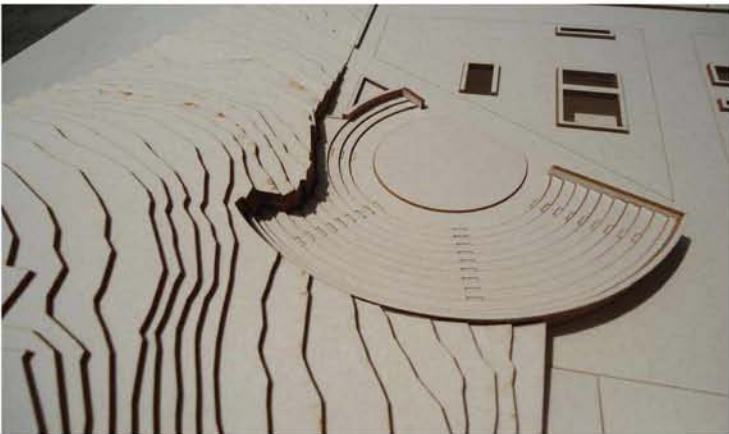
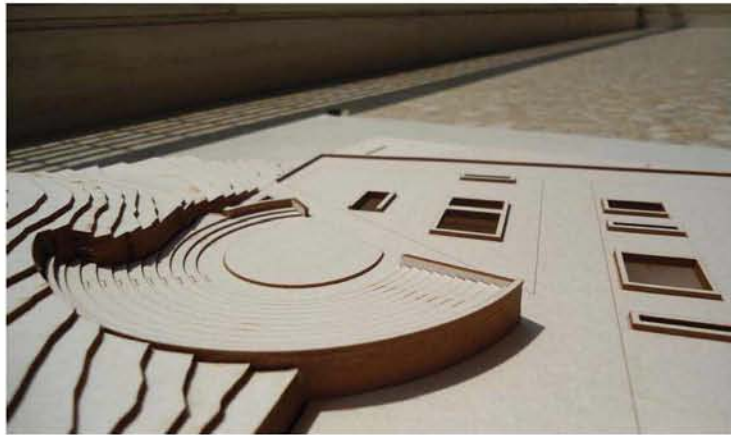
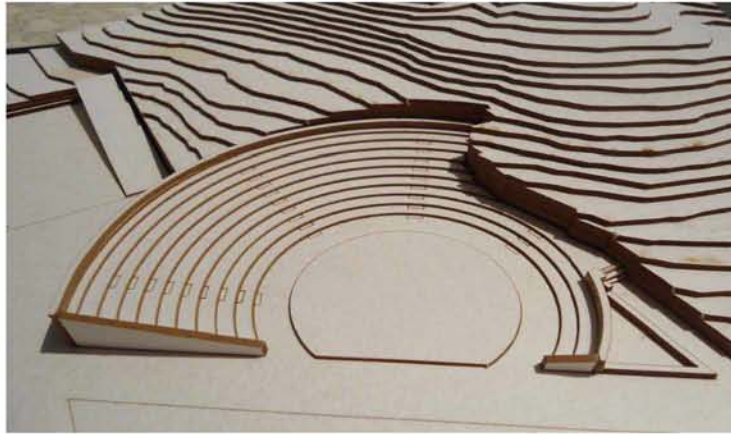
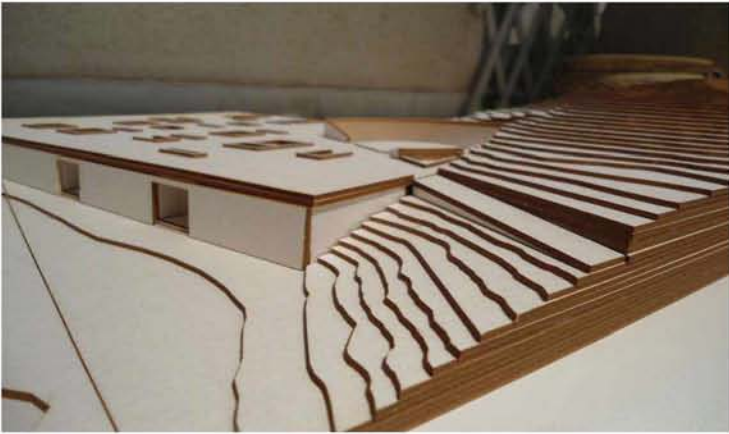

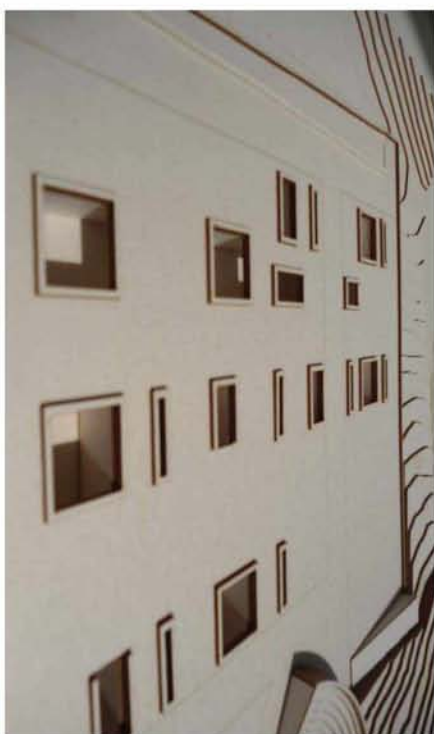
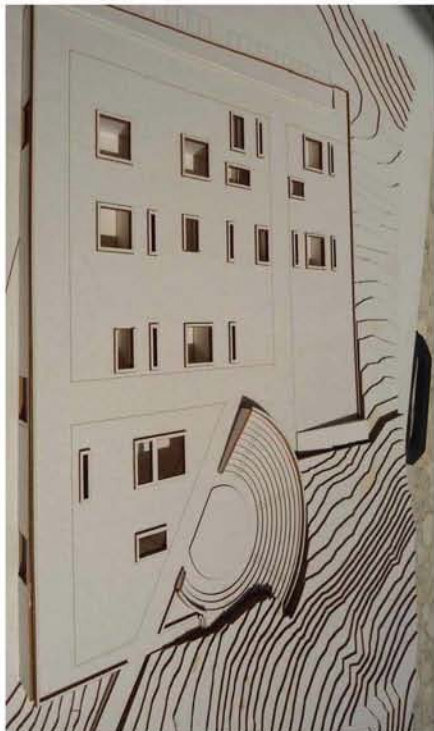
(Πηγή Εικόνων σελίδων 108 - 113: Προσωπικές λήψεις)

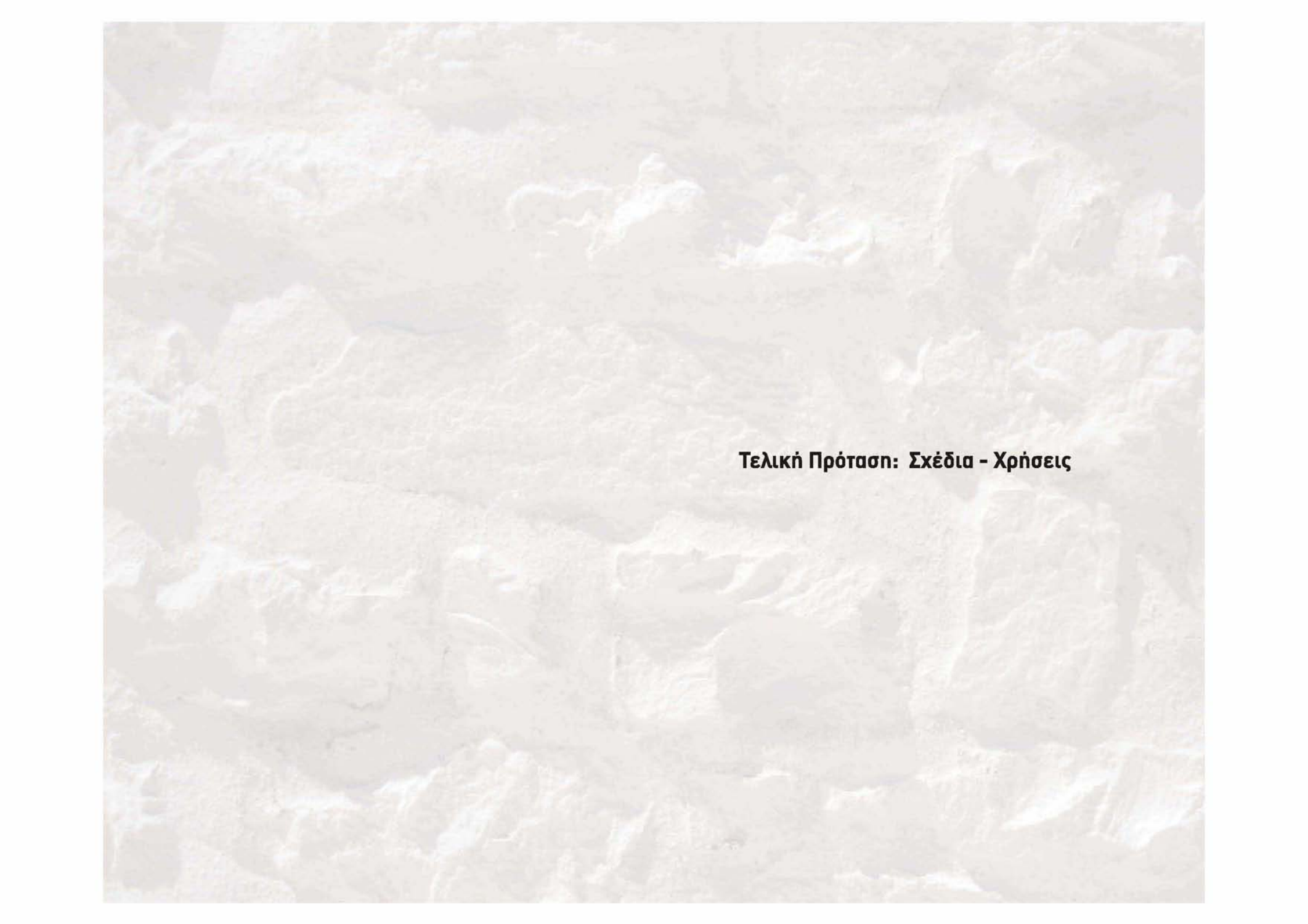

An aerial photograph of a rugged, rocky landscape. The terrain is characterized by large, light-colored rock formations and a winding river that flows through the center of the scene. The overall tone is muted and naturalistic.

Τελική Πρόταση: Σχέδια - Χρήσεις

Η φυσική ομορφιά, το κλίμα, η θάλασσα, η αρχιτεκτονική και ο φιλόξενος χαρακτήρας των Παριανών αναμφίβολα έχουν συμβάλλει σημαντικά τα τελευταία χρόνια στην μεγάλη ανάπτυξη του τουρισμού του νησιού. Η Πάρος διαθέτει σημαντική τουριστική υποδομή καθώς δραστηριοποιείται στον συγκεκριμένο τομέα επί δεκαετίες. Τα τελευταία χρόνια, λαμβάνοντας υπόψη τις αλλαγές στον τομέα αυτό και την ανάγκη προσαρμογής στις νέες απαιτήσεις, ο προσανατολισμός των φορέων του νησιού στρέφεται προς διάφορες μορφές εναλλακτικού τουρισμού, επιδιώκοντας έτσι την αναβάθμιση και προτυποποίηση του τουριστικού προϊόντος για την Πάρο. Σκοπός είναι η αξιοποίηση, η ενίσχυση, και η περαιτέρω προώθηση – προβολή των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών της. Στο απαραίτητο και διασκεδαστικό, αλλά μονόπλευρο μοντέλο της παραλίας, της κολύμβησης και της διασκέδασης σε νυχτερινά κέντρα θα μπορούσαν να προστεθούν και άλλες μορφές τουρισμού που αποδεικνύονται ίσως τελικά πιο πρόσφορες και ήπιες για τη φέρουσα ικανότητα του νησιού. Για παράδειγμα, ο πολιτιστικός τουρισμός και η προσέλκυση επισκεπτών σε περιόδους εκτός καλοκαιριού, θα μπορούσε να ενισχυθεί με ποικίλες δράσεις που θα εξασφάλιζαν εκτός των άλλων και τη διατήρηση του παραδοσιακού και πλούσιου φυσικού τοπίου του νησιού, γεγονός μάλιστα που θα ενίσχυε περαιτέρω την φήμη της Πάρου ως τόπου μοναδικής ομορφιάς, παράδοσης και τουριστικής αξίας. Είναι σημαντικός, λοιπόν, ένας περισσότερο προσεκτικός σχεδιασμός για την τροποποίηση του σύγχρονου τουριστικού προϊόντος και την περαιτέρω ενίσχυση της ποιότητάς του, χωρίς φυσικά να κατακρίνονται οι υφιστάμενες μορφές διασκέδασης και ψυχαγωγίας των τουριστών. Η πολιτιστική κληρονομιά της Πάρου και η έντονη δραστηριοποίηση, μάλιστα, ενός μεγάλου αριθμού τοπικών πολιτιστικών και περιβαλλοντικών συλλόγων συνθέτουν μια αξιόλογη κοινωνική και πολιτιστική ταυτότητα που διαμορφώνει το παρόν του νησιού. Η αειφορία στον τουρισμό συνδυάζει την διατήρηση των φυσικών πόρων και του τοπίου με την αξιοποίηση της υπεραξίας τους, χωρίς την καταστροφή του κεφαλαίου και συνδυάζει επίσης το καθαρό περιβάλλον με την μακροπρόθεσμη προοπτική της ποιοτικής ανάπτυξης του τουριστικού προϊόντος²⁴.

²⁴ ΓΑΪΤΑΝΗΣ, Χ. [2007] *ΑΕΙΦΟΡΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΣΤΟ ΝΗΣΙ ΠΑΡΟΣ*. [Ερευνητικό Έργο] Εθνικό Μετσόβειο Πολυτεχνείο, Διεπιστημονικό Ινστιτούτο Περιβαλλοντικών Ερευνών, Αθήνα 2007. σ. 9, 12, 13, 88, 89

Η Πάρος αποτελεί σήμερα νησί με πληθώρα πολιτιστικών κέντρων, συλλόγων – φορέων και ομάδων σχεδόν σε όλους τους οικισμούς και τα χωριά της, γεγονός που τεκμηριώνει την σημαντική πολιτιστική δράση των μόνιμων κατοίκων της και δικαιολογεί την επιλογή κυρίως χρήσεων Πολιτισμού – πέραν του προσωπικού μου ενδιαφέροντος για αυτές – στην πρόταση για το νέο Υπερτοπικό Συγκρότημα Πολιτισμού στη θέση του σημερινού Π.Π.Π.Π.. Συγκεντώνοντας όσα περισσότερα στοιχεία είναι εφικτό καταγράφονται τα εξής:

- Αρχαιολογικό Μουσείο Πάρου, Παροικία
- Δημοτική Βιβλιοθήκη Πάρου «Ιωάννης Γκίκας», Παροικία
- Λαογραφικό Μουσείο Μάρπησσης, Μάρπησσα
- Μουσείο «Ανθέμιον»: Ιδιωτικό μουσείο στο δρόμο Παροικίας-Αλυκής
- Μουσείο Γλυπτικής «Νίκος Περαντινός», Μάρπησσα
- Μουσείο Κυκλαδικής Λαογραφίας Μπενέτου Σκιαδά “Σκορπιός”, Αλυκή
- “Το Σπίτι της Λογοτεχνίας”, Λεύκες
- Ιστορικό Λαογραφικό Μουσείο – Συλλογή «Όθωνα Κάπαρη», Νάουσα
- Βυζαντινό (Εκκλησιαστικό) Μουσείο Πάρου, Παροικία
- Βυζαντινή Πινακοθήκη, Μάρπησσα
- Λαογραφικό Μουσείο του Πολιτιστικού Συλλόγου «Υρία» Λευκών, Λεύκες
- Πολιτιστικός Σύλλογος «ΑΡΧΙΛΟΧΟΣ», Παροικία
- Μουσικοχορευτικό Συγκρότημα Νάουσας, Νάουσα
- Θεατρική Ομάδα ΝΑΟΥΣΑ ΠΑΡΟΥ, Νάουσα
- Χορευτικός Όμιλος Νάουσας, Νάουσα
- Σύλλογος Γυναικών Νάουσας, Νάουσα
- Σύλλογος Γυναικών Μάρπησσης, Μάρπησσα
- Εκπολιτιστικός Εξωραϊστικός Σύλλογος Καμάρων, Καμάρες
- Πολιτιστικός Σύλλογος Προδρόμου «ΣΚΟΠΑΣ Ο ΠΑΡΙΟΣ», Πρόδρομος
- Πολιτιστικός και Μορφωτικός Σύλλογος Αγκαιριάς, Αγκαιριά
- Προοδευτικός Σύλλογος Λευκιανών Πάρου & Πολιτιστικός Σύλλογος Μ.Ε.Ε.Α.Σ. «ΥΡΙΑ» ΛΕΥΚΩΝ ΠΑΡΟΥ, Λεύκες
- Πολιτιστικός Εξωραϊστικός Σύλλογος Μαραθίου – Βουνίων «ΑΓΙΟΣ ΜΗΝΑΣ», Μαραθί
- Σύλλογος «ΦΙΛΟΙ ΤΟΥ ΔΡΥΟΥ», Δρυός
- Σύλλογος «ΑΤΛΑΝΤΙΣ», Άσπρο Χωριό

- Εκπολιτιστικός & Εξωραϊστικός Σύλλογος Κολυμπηθρών, Κολυμπήθρες
- Πολιτιστικός Σύλλογος «ΜΕΑΣ ΑΣΤΕΡΑΣ» Μαρμάρων, Μάρμαρα
- Αναπτυξιακός Σύλλογος Μώλου – Τσουκαλιών – Γλυφάδων «Η ΑΝΑΠΤΥΞΗ»
- Σωματείο Φίλων Πάρκου Πάρου (αφορά στο Π.Π.Π.Π.)
- Πολιτιστικός Σύλλογος «Οι Φίλοι της Πάρου»
- Δημοτική Σχολή Μουσικής Πάρου, Παροικία
(Παραρτήματα της Σχολής Μουσικής λειτουργούν στα δημοτικά διαμερίσματα των Λευκών, της Νάουσας και της Αγκαιριάς)
- Φιλαρμονική του Δήμου Πάρου, Παροικία
- Κινηματογραφική Λέσχη «ΑΡΧΙΛΟΧΟΥ», Παροικία
- Κινηματογραφική Λέσχη ΑΜΕΣ «ΝΗΡΕΑ», Νάουσα
- Εικαστικό Εργαστήριο του Δήμου Πάρου, Παροικία
- (Μουσικο-)Χορευτικό Συγκρότημα του Δήμου Πάρου, Παροικία
- Περιβαλλοντικό και Πολιτιστικό Πάρκο Πάρου «Αϊ – Γιάννης Δέτης», Χερσονήσος Αϊ – Γιάννη Δέτη (Π.Π.Π.Π.)
- Εκθεσιακός Χώρος - Πολυχώρος στο κτήριο «Α. Δημητρακόπουλου», Παροικία
- Κέντρο Τέχνης - Πολυχώρος Πολιτισμού «Αποθήκη», Παροικία
- Ίδρυμα "ArtPas" - Πολυχώρος Πολιτισμού, Παροικία
- Ίδιωτική Λαογραφική Συλλογή του Γιώργου Πίττα, Λεύκες
- Λαογραφική Συλλογή του Μουσικοχορευτικού Συγκροτήματος «Παραδοσιακό Παριανό Σπίτι», Νάουσα

Το γεγονός, λοιπόν, ότι η Πάρος είναι ένα νησί με σπουδαία ιστορία και πολιτισμό από την αρχαιότητα μέχρι σήμερα (ασχολήθηκα εκτενέστερα με αυτό το επιχείρημα στην Ερευνητική Εργασία μου), σε συνδυασμό με την ανάγκη ανάδειξης της πλούσιας και σημαντικής πολιτιστικής δράσης των Παριανών και με το μεγάλο προσωπικό μου ενδιαφέρον γενικά για Χρήσεις Πολιτισμού και Εκπαίδευσης που θα αναβαθμίσουν το επίπεδο ζωής των κατοίκων και την ποιότητα του τουριστικού προϊόντος, καθόρισαν τις Χρήσεις του Συγκροτήματος της πρότασής μου. Έπειτα μάλιστα από την βιβλιογραφική - διαδικτυακή έρευνα που πραγματοποίησα για τα τοπικά κέντρα - «εστίες» πολιτισμού που υπάρχουν στο νησί όπως αυτά προαναφέρθηκαν και κατόπιν συζήτησης με τον κύριο Κουζούμη, Παριανό Αρχιτέκτονα με μεγάλη πείρα δημόσιων και ιδιωτικών έργων στο νησί που ως ντόπιος γνωρίζει εις βάθος τις ανάγκες του νησιού, μου ανέφερε πως λείπει από την Πάρο ένα υπερτοπικό κέντρο

πολιτισμού (Συζήτηση την 21^η.8.2015 στο γραφείο του στη Νάουσα Πάρου). Τέλος, η δημιουργία ενός Υπερτοπικού Κέντρου Πολιτισμού που θα διαμορφώσει μια πολιτιστική ταυτότητα υψηλού επιπέδου για την Πάρο καταγράφεται και τονίζεται στο "Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Δήμου Πάρου 2011-2014" όπου αναφέρεται χαρακτηριστικά η "ανάγκη κατασκευής υπερτοπικού Πολιτιστικού - Πνευματικού Κέντρου υψηλών προδιαγραφών με πρόθεση την σύμπραξη Δημόσιου και ιδιωτικού τομέα"²⁵.

Ο νέος Πολυχώρος Πολιτισμού, Εκπαίδευσης και Αναψυχής στο Π.Π.Π.Π. φιλοδοξεί να αποτελέσει τοπόσημο για την Πάρο και έναν δημόσιο πολιτισμικό πόλο έλξης. Έναν «πυκνωτή πλήθους» ενεργό όλο τον χρόνο και για όλες τις ηλικίες, τόσο για τους ντόπιους όσο και για τους εγχώριους και ξένους επισκέπτες, προωθώντας εναλλακτικές μορφές τουρισμού, όπως ο σύγχρονος ποιοτικός πολιτιστικός τουρισμός. Οι Χρήσεις του, λοιπόν, είναι αναλυτικά οι ακόλουθες:

- Υπαίθριο Πολιτιστικό Θέατρο «Αρχίλοχος» χωρητικότητας 800 θέσεων, το οποίο διατηρείται ως υποδομή από το Π.Π.Π.Π., αλλά βελτιώνεται σχεδιαστικά - γεωμετρικά και κατασκευαστικά, παραμένοντας "ενσωματωμένο" στους επιβλητικούς βραχώδεις σχηματισμούς. Σε αυτό θα πραγματοποιούνται υπαίθριες δραστηριότητες πολιτισμού και αναψυχής, όπως για παράδειγμα θεατρικές και μουσικοχορευτικές παραστάσεις, μουσικές συναυλίες, εορταστικές εκδηλώσεις, ομιλίες, ημερίδες, διαλέξεις, συζητήσεις, παρουσιάσεις βιβλίων, προβολές ταινιών, θεματικές ψηφιακές παρουσιάσεις, απονομές βραβείων κ.ά., φυσικά για όσο διάστημα το επιτρέπουν οι καιρικές συνθήκες.

- Αίθουσα Πολλαπλών Χρήσεων χωρητικότητας 120 ατόμων (κοινού) για: συνέδρια (λειτουργώντας ως συνεδριακό κέντρο), ομιλίες π.χ. κύκλοι ομιλιών διαφόρων θεμάτων με καλεσμένους επίσημους ομιλητές (επιστήμονες, καλλιτέχνες κ.ά.) και εν γένει συναντήσεις ομίλων: π.χ. διαλεκτικός όμιλος (κ.ά.), διαλέξεις (επιστημονικού κ.ά. ενδιαφέροντος), συζητήσεις, ημερίδες, δωρεάν προβολές (κινηματογραφικών ταινιών, ντοκιμαντέρ κ.ά.), ψηφιακές παρουσιάσεις, εκπαιδευτικά - επιμορφωτικά σεμινάρια, εκδηλώσεις (χειμερινές) π.χ. παρουσιάσεις βιβλίων, απονομές βραβείων - διακρίσεων, τακτικές συναντήσεις

²⁵ ΔΗΜΟΣ ΠΑΡΟΥ (2011) ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΗΜΟΥ ΠΑΡΟΥ 2011-2014: Α' ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ. σ. 93
[Προσωπικό αρχείο]

λέσχεων, φορέων και συλλόγων – λειτουργώντας ως εντευκτήριο και τέλος, διοργάνωση επιστημονικών εκδηλώσεων κύρους με σκοπό την ανάδειξη σύγχρονων ζητημάτων ευρύτερου πολιτιστικού και περιβαλλοντικού ενδιαφέροντος.

- Μικρό Γεωλογικό Μουσείο που αποτελεί χώρο εκπαιδευτικού χαρακτήρα, ενημέρωσης και περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης του κοινού - επισκεπτών σχετικά με το ιδιαίτερο γεωλογικό τοπίο της Χερσονήσου του Αϊ-Γιάννη και των μοναδικών τοπικών πετρωμάτων που αφθονούν. Ακόμη, δίνει έμφαση στην Οικολογία, στο Περιβάλλον, στον Πολιτισμό και την Ιστορία της Χερσονήσου.

- Εκθεσιακός Χώρος περιοδικών εκθέσεων των έργων Παριανών και εν γένει Ελλήνων και ξένων καλλιτεχνών, όπως για παράδειγμα έκθεση φωτογραφίας, ζωγραφικής, γλυπτικής κ.ά., καθώς και των αντικειμένων και κατασκευών που θα δημιουργούν οι επισκέπτες στα εκπαιδευτικά εργαστήρια.

- Εκπαιδευτικά Εργαστήρια με τμήματα παιδιών και ενηλίκων που θα έχουν ως σκοπό την δημιουργική απασχόληση και την εκπαίδευση - επιμόρφωση των επισκεπτών. Για παράδειγμα μπορούν να λειτουργούν σε αυτή την υποδομή για μικρούς και μεγάλους εργαστήρια τέχνης - εικαστικών τεχνών («εικαστικό εργαστήριο») π.χ.: ζωγραφικής και γλυπτικής, εργαστήρι κατασκευών, θεωρητικά εργαστήρια π.χ. δημιουργικής γραφής, περιβαλλοντικά εργαστήρια π.χ. δημιουργίας “ειδικών καφασιών” με ενδημικά φυτά με σκοπό την φύτευσή τους σε επόμενη φάση στο υπαίθρο της Χερσονήσου. Ακόμη, μπορούν να διεξάγονται επιμορφωτικά σεμινάρια π.χ. εκμάθησης Η/Υ κ.ά. Σκοπός τους θα είναι η ανάπτυξη του ομαδικού πνεύματος και της συνεργασίας, η ανάπτυξη των δημιουργικών ατομικών και συλλογικών ικανοτήτων των συμμετεχόντων, η ανάπτυξη της καλλιτεχνικής παιδείας, η περιβαλλοντική εκπαίδευση και ευαισθητοποίηση μέσα από ψηφιακές παρουσιάσεις και ασκήσεις και συνολικά η δημιουργική αξιοποίηση του ελεύθερου χρόνου των μόνιμων κατοίκων του νησιού όλο το χρόνο, αλλά και των τουριστών - επισκεπτών.

Όσον αφορά στις Χρήσεις ήπιων μορφών Αναψυχής έχουμε τις εξής:

- Αναψυκτήριο - Καφετέρια - Μπαρ με χώρο παρασκευής ραφημάτων, ποτών κλπ ως μια ενιαία πολυλειτουργική υποδομή σχεδόν πάνω στην οργανωμένη παραλία του Καθολικού. Διαθέτει μεγάλες τζαμαρίες με απρόσκοπτη θέα στον κόλπο του Αϊ-Γιάννη και της Νάουσας.

- Χώρο Εστίασης με Κουζίνα - χώρο παρασκευής γευμάτων.

- Τόσο το Αναψυκτήριο όσο και το Εστιατόριο επικοινωνούν με δύο ημι-υπαίθριους χώρους - “πλατείες” και με τον επιμήκη υπαίθριο χώρο πάνω στην παραλία που διαθέτουν πεζούλες, τραπέζια και καθίσματα.

- Βατό και Φυτεμένο Δώμα. Περιμετρικά κάθε οπής της πλάκας του δωματός κτίζονται πέτρινες πεζούλες μέσα στα φυτεμένα παρτέρια που λειτουργούν ως υπαίθρια καθιστικά. Σε αυτές λοιπόν μπορούν οι επισκέπτες να καθίσουν να χαλαρώσουν, να συζητήσουν με την παρέα τους, να διαβάσουν το βιβλίο τους, να πουν τον ρόφημά τους, να θαυμάσουν την μοναδική θέα προς την θάλασσα και το ιδιαίτερο τοπίο της Χερσονήσου του Αϊ-Γιάννη, να “παιξουν” με τα βλέμματα κοιτώντας μέσα από τις οπές τους υποκειμένους χώρους, να γνωρίσουν κόσμο κλπ. Η ίδια η σύνθεση του βατού δωματός και των αξόνων κίνησής του ενθαρρύνει τις γνωριμίες, τις συναντήσεις και εν γένει την κοινωνική συναστροφή.

Το Συγκρότημα επίσης διαθέτει:

- Γραφειακούς χώρους με χώρο συσκέψεων για το διοικητικό προσωπικό.

- Γραμματείες σε 3 υποδομές (Αίθουσα Πολλαπλών Χρήσεων, Μικρό Γεωλογικό Μουσείο και Εκθεσιακό Χώρο) που λειτουργούν ως info-points του Συγκροτήματος. Σκοπός τους είναι η υποδοχή των επισκεπτών και η ενημέρωσή τους για τα προγράμματα, τις χρήσεις, τις δραστηριότητες και τις εκδηλώσεις του όλο τον χρόνο.

- Χώρο προετοιμασίας (καμαρίνια) των καλλιτεχνών, ομιλητών

κ.ά. για τις εκδηλώσεις του Θεάτρου. Μάλιστα η υποδομή αυτή βρίσκεται κοντά στην κλίμακα που οδηγεί απευθείας από το επίπεδο του +1.50μ στο Βατό δώμα και ειδικότερα στο υπαίθριο θέατρο.

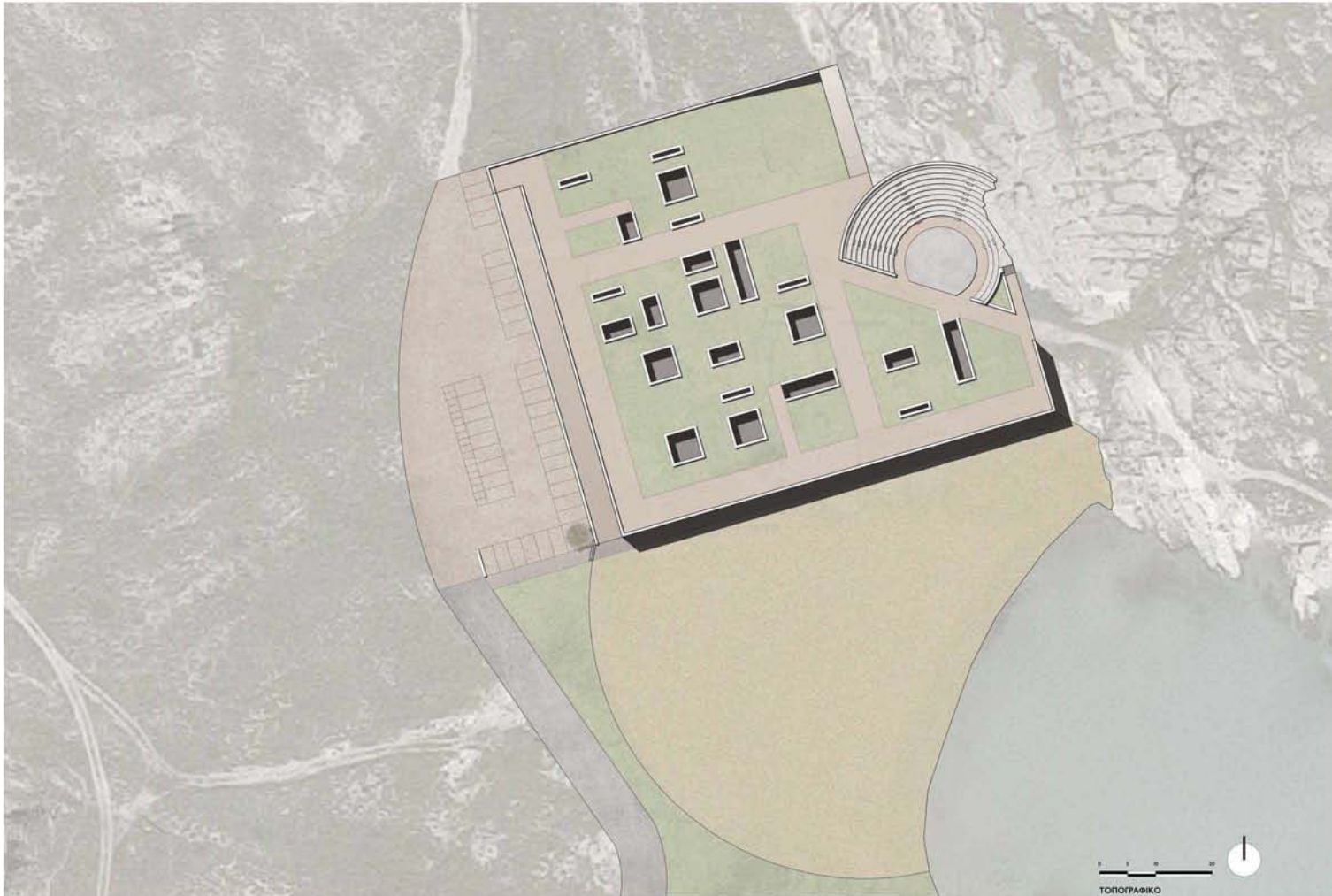
- Αποδυτήρια και Ντουζιέρες για τους λουόμενους, τους αθλητές, τους περιηγητές των μονοπατιών κ.ά., σε υποδομή που βρίσκεται σχεδόν πάνω στην οργανωμένη παραλία του Καθολικού.

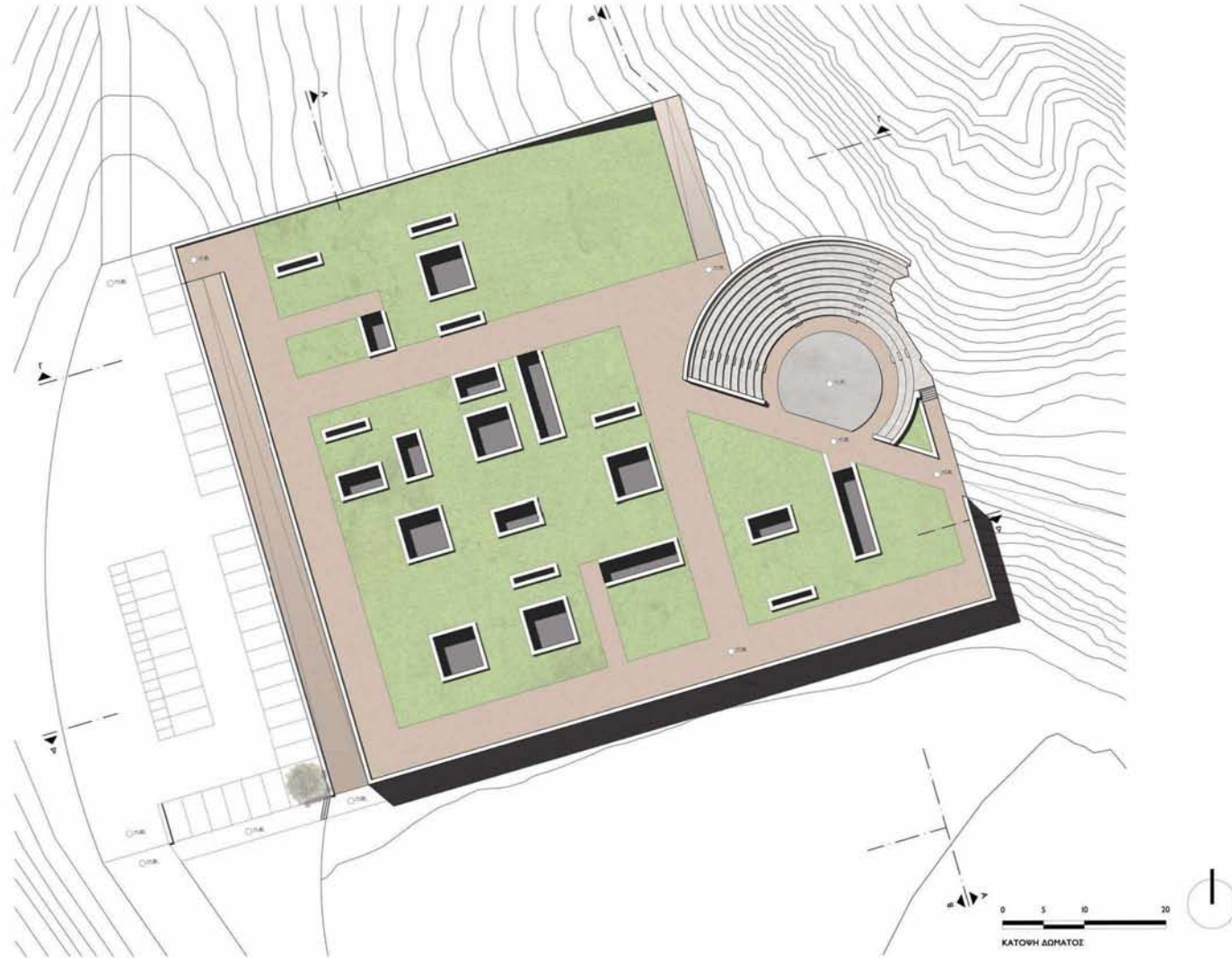
- Υπαίθριο χώρο στάθμευσης οχημάτων περίπου 40 θέσεων και ποδηλάτων περίπου 20 θέσεων στα δυτικά του Συγκροτήματος.

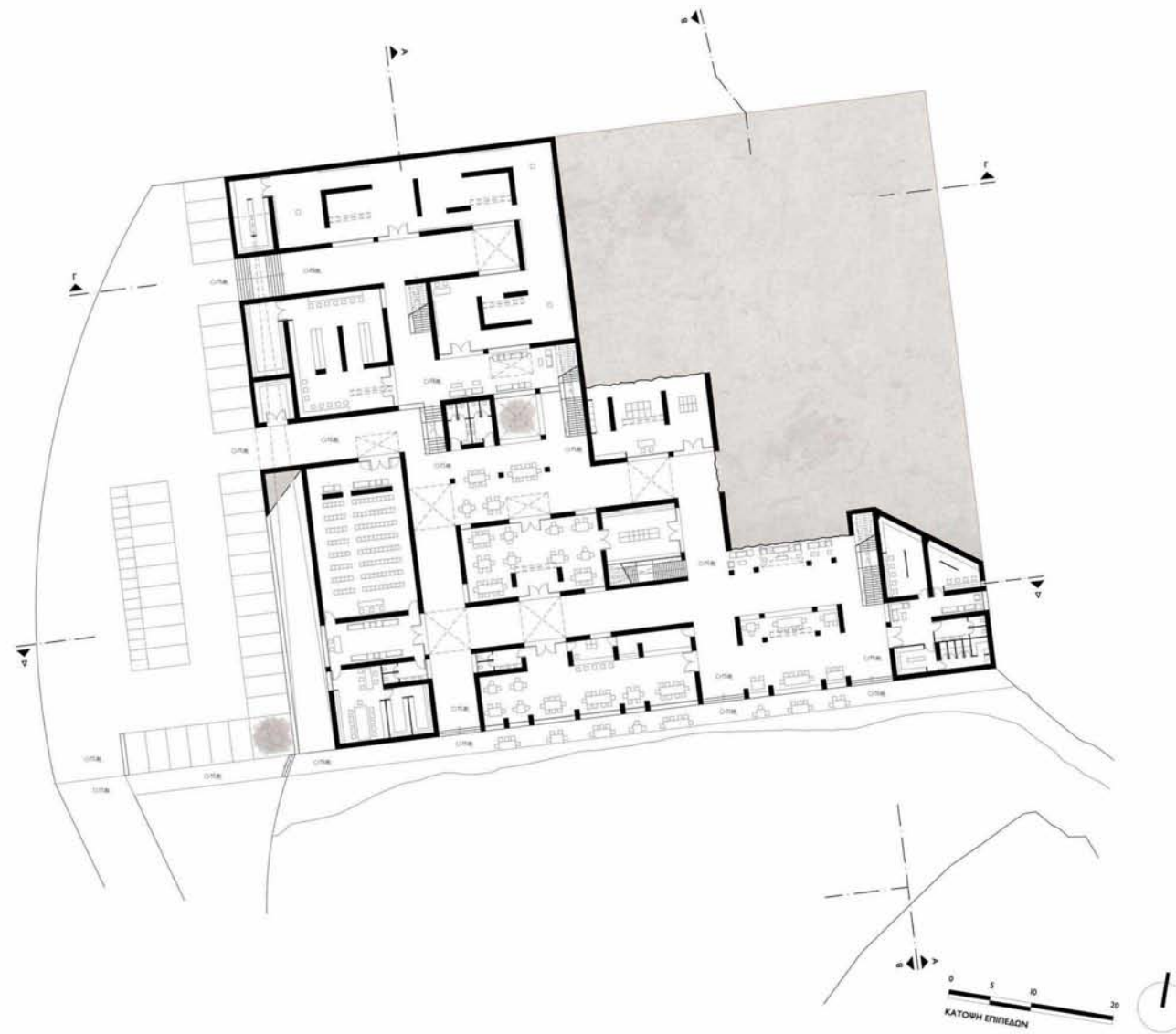
- Χώρους υγιεινής ανδρών και γυναικών σε ανεξάρτητη υποδομή, αλλά και μέσα σε άλλες υποδομές.

- Αποθηκευτικούς - Βοηθητικούς Χώρους σε ανεξάρτητη υποδομή και μέσα σε άλλες υποδομές. Για παράδειγμα στην υποδομή που λειτουργεί η Αίθουσα Πολλαπλών Χρήσεων η συγκεκριμένη αποθήκη μπορεί να χρησιμοποιεί για την φύλαξη υλικοτεχνικής υποδομής της Αίθουσας, καθώς και για φύλαξη και αρχειοθέτηση σημαντικών εγγράφων του Διοικητικού προσωπικού και του συγκροτήματος. Επίσης, οι βοηθητικοί χώροι των Εργαστηρίων και του Εκθεσιακού Χώρου πιθανώς να χρησιμοποιούν για την φύλαξη αντικειμένων, έργων, επίπλων, έντυπου υλικού κλπ.

Τέλος, σε διάφορα σημεία του συγκροτήματος συναντά κανείς ενδιάμεσους - μεταβατικούς χώρους αναμονής και εκτόνωσης του πλήθους (φουαγιέ).

An aerial photograph of a rugged, rocky landscape. The terrain is characterized by large, light-colored rock formations and a network of narrow, winding paths or roads. The overall scene is desolate and mountainous.

Τελική Πρόταση: Σχέδια - Μορφή & Κατασκευή

Όπως έχουν προαναφερθεί πολλάκις, η έλλειψη ενός Υπερτοπικού Κέντρου Πολιτισμού στο νησί, η ανάγκη ανάδειξης της σημαντικής πολιτιστικής δράσης των Παριανών, η έλλειψη ουσιαστικών πολιτιστικών υποδομών σε μέγεθος, χωρητικότητα και εξοπλισμό σε συνδυασμό με το γεγονός ότι οι υφιστάμενες υποδομές και οι υπαίθριες διαμορφώσεις είναι αρκετά ασύνδετες - ασυνάρτητες γεωμετρικά και υλικά, οδήγησαν στον ολικό επανασχεδιασμό του «πυρήνα» του Περιβαλλοντικού και Πολιτιστικού Πάρκου Πάρου. Σκοπός είναι να δημιουργηθεί εκεί ένα σύγχρονο συγκρότημα που θα διέπεται από συνοχή και ενότητα και με καθαρές γραμμές - μορφή θα απλοποιεί τις πολλές και περίπλοκες υπάρχουσες γεωμετρικές του Π.Π.Π.Π. Πρόκειται για ένα έργο ανάπλασης και ουσιαστικής αισθητικής αναβάθμισης της περιοχής. Η βασική ιδέα αφορά σε μία ημι-υπόσκαφη πλατφόρμα με οπές - "φαγώματα" στο άνω μέρος της και υποδομές στον εσωτερικό της "πυρήνα". Το γεγονός ότι επιλέγεται να ενσωματωθεί στο ανάγλυφο του εδάφους και στο τοπίο σχετίζεται με την ανάγκη για μη οπτική όχληση του πλούσιου φυσικού και ιδιαίτερου γεωλογικού περιβάλλοντος στο οποίο εντάσσεται, το οποίο άλλωστε αποτελεί και την γοητεία όλης της Χερσονήσου. Η πρόταση, λοιπόν, αφορά σε ένα κτήριο - πλατφόρμα με σαφή ("καθαρή") γεωμετρία και χαράξεις (οι οποίες φαίνεται αναλυτικά πώς προκύπτουν στην 2^η εισαγωγική Πινακίδα Παρουσίασης καθώς και στις σελίδες 102 - 103 του παρόντος τεύχους: Ένωση με ευθεία 2 βασικών σημείων των δύο περιηγητικών μονοπατιών και έπειτα παραλληλίες της ανά 10μ μέχρι εκείνη που "συναντά" το μέτωπο της παραλίας του Καθολικού και μετά κάθετες γραμμές ανά 10μ επί των παραλλήλων), στο οποίο επιλέγεται να υπερισχύουν οι διαστάσεις του μήκους και του πλάτους παρά του ύψους, συνιστώντας επομένως μια "οριζόντια (επίπεδη) αρχιτεκτονική χειρονομία" με προσεγγιζόμενη κλίμακα, γεγονός που σχετίζεται όπως προαναφέρθηκε με την μη οπτική όχληση του τοπίου. Η συγκεκριμένη επέμβαση είναι ήπια, εναρμονίζεται με το περιβάλλον ακολουθώντας τις γραμμές, τα χρώματα και τις υφές του και σέβεται τους ελάχιστους διαθέσιμους πόρους της περιοχής.

Η όλη Σύνθεση θα μπορούσε να θεωρηθεί ως μια μικρογραφία Κυκλαδίτικου οικιστικού πυρήνα, καθώς ανεξάρτητες γραμμικές κτηριακές υποδομές ενώνονται κάτω από την ενιαία βαθιά και φυτεμένη πλάκα (στην οποία δεσπόζει

το Θέατρο του Π.Π.Π.Π. και) η οποία χάρη στις οπές που διαθέτει δημιουργεί περάσματα, υπ-αίθριους, ημι-υπαίθριους και κλειστούς υποκείμενους χώρους. Οι τρύπες αυτές στο δώμα του συγκροτήματος επιλέγονται για τους εξής λόγους: Πρώτον, για την άμεση επαφή του ανθρώπου - επισκέπτη με τις καιρικές συνθήκες και συγκεκριμένα με τα έντονα στοιχεία της φύσης, δηλαδή το φως, τον αέρα και το νερό, όπως ακριβώς θα συνέβαινε εάν ο επισκέπτης περπατούσε μέσα στα σοκάκια ενός παραδοσιακού Κυκλαδίτικου οικισμού.

Δεύτερον, γιατί αποτελούν συμβολική μεταφορά - μετασχηματισμό των τρυπών - "φαγμάτων" των βράχων της Χερσονήσου (που καλούνται "αεροξύσματα" και "έγκοιλες εσοχές" και δημιουργούνται με την πάροδο του χρόνου από τους ισχυρούς ανέμους, την θάλασσα και τις βροχές) στην αρχιτεκτονική μορφή του νέου συγκροτήματος. Ακόμα και στα φρύγανα, δηλαδή στην άφθονη τοπική βλάστηση της Χερσονήσου γύρω από το Οικόπεδο παρατηρείται αυτό το "λεξιλόγιο" των φυσικών βράχων με τα "τρυπήματα" - "φαγώματα".

Τρίτον, προκειμένου να φωτιστεί ο (αφώτιστος) "πυρήνας" της Σύνθεσης.

Ιδιαίτερη σημασία δόθηκε στο υπαίθριο Θέατρο του Π.Π.Π.Π. που ενσωματώνεται μέσα στους μοναδικούς βραχώδεις σχηματισμούς της Χερσονήσου και που φυσικά διατηρείται ως υποδομή. Το νέο συγκρότημα επιχειρεί να το «ενισχύσει» προγραμματικά, αλλά και να «συνδιαλέγεται» με αυτό. Με βάση, λοιπόν, το Θέατρο και την στάθμη του που θα αποτελέσει το μέγιστο ύψος για την πλατφόρμα σχεδιάζονται τα υπόλοιπα επίπεδα και οι υποδομές της Σύνθεσης, καθώς και το βατό και φυτεμένο δώμα. Συγκεκριμένα, τα βασικά υψόμετρα της Σύνθεσης είναι: το επίπεδο του +1.50μ που περιλαμβάνει συνολικά 6 κτηριακές υποδομές και τον υπαίθριο χώρο στάθμευσης, το επίπεδο των +3.50μ που περιλαμβάνει 2 υποδομές και τέλος, το επίπεδο των +7.30μ (μέγιστο ύψος) που αποτελεί την στάθμη του θεάτρου και του βατού φυτεμένου δώματος που σχεδιάζεται γύρω από αυτό. Τα επίπεδα του +1.50μ και των +3.50μ διαμορφώνονται κυρίως με εκχωματώσεις και ελάχιστες επικωματώσεις έτσι ώστε να οριζοντιωθεί η επιφάνειά τους στα +1.50 και +3.50 μέτρα αντίστοιχα. Όπως γίνεται αντιληπτό τα ύψη των χώρων του επιπέδου του +1.50μ είναι μεγαλύτερα από τα ύψη των χώρων του επιπέδου των +3.50μ, καθώς όλα έχουν ως μέγιστο κοινό ύψος την κάτω παρειά της ενιαίας πλάκας του δώματος.

Ο χαρακτηρισμός “ημι-υπόσκαφη” δίδεται, καθώς δεν βρίσκεται ολόκληρη η πλατφόρμα εντός του εδάφους, αλλά “κατά το ήμισυ”, με την Ανατολική όψη της να “χωνεύεται” στα βράχια και την Βόρεια όψη της να “χωνεύεται” στο πρανές. Οι άλλες δύο όψεις (Νότια και Δυτική) βρίσκονται πάνω από το επίπεδο του εδάφους. Ειδικά για τις όψεις της Σύνθεσης σημειώνεται πως η Ανατολική και η Δυτική είναι πιο συμπαγείς - “μασίφ” με μικρά ανοίγματα, η Νότια επιλέγεται να είναι πιο “διάτρητη” λόγω της θέας και του προσανατολισμού της και τέλος, η Βόρεια είναι τυφλή. Η πλατφόρμα έχει συνολικά 5 εισόδους - μεγάλα ανοίγματα, τρεις στη Νότια όψη της επί της παραλίας και δύο στη Δυτική όψη από τον χώρο στάθμευσης. Τέλος, βασικό μορφολογικό (και κινησιολογικό) στοιχείο της Σύνθεσης αποτελεί η μεγάλη ράμπα που κτίζεται σε επαφή με την Δυτική όψη και η οποία οδηγεί από το επίπεδο της παραλίας του Καθολικού απευθείας στο βατό φυτεμένο δώμα.

Σε όλη τη Σύνθεση γίνεται προσπάθεια για δημιουργία διαφορετικών χωρικών ποιότητων και ειδικότερα για ομαλές μεταβάσεις του ανθρώπου από υπαίθριο, σε ημι-υπαίθριο και σε κλειστό χώρο και αντιστρόφως. Ακόμη, είναι έντονη η πρόθεση να δημιουργηθεί ένα “παιχνίδι” με τα βλέμματα, τις κινήσεις, τις ανάγλυφες υφές, τις διαφάνειες και ανακλάσεις (των υαλοστασίων), τις εσοχές, τις προεξοχές, τις αισθήσεις, τον αέρα, το φως και τη σκιά (ιδίως χάρη στις οπές του δώματος), που αποτελούν ορισμένα από τα σημαντικότερα άυλα στοιχεία της Αρχιτεκτονικής.

Όσον αφορά στην Κατασκευή του Συγκροτήματος αξίζει να αναφερθεί πως γίνονται τεχνικά έργα ήπιων παρεμβάσεων στο τοπίο και χρήση κυρίως φυσικών υλικών. Οι πέτρες που προέρχονται από τα γκρεμίσματα του Περιβαλλοντικού και Πολιτιστικού Πάρκου Πάρου (Π.Π.Π.Π.) επαναχρησιμοποιούνται για όλες τις λιθινές κατασκευές της πλατφόρμας και τα υλικά των εκσκαφών επαναχρησιμοποιούνται για τα κατά τόπους μπαζώματα και τις απαιτούμενες χωματουργικές εργασίες. Γίνεται η ελάχιστη δυνατή επέμβαση στο τοπίο, καθώς εκσκάπεται μόνο ένα μικρό (σε επιφάνεια και βάθος) πρόσθετο τμήμα του εδάφους στα βόρεια του οικοπέδου. Ούτως ή άλλως το υπόλοιπο οικόπεδο είναι ήδη κτισμένο λόγω της ύπαρξης του Π.Π.Π.Π., παρόλα αυτά γίνεται ιδιαίτερα προσεκτικός χειρισμός του εδάφους.

Η Σύνθεση αποτελεί μία μικτή φέρουσα κατασκευή από τοπική πέτρα και οπλισμένο σκυρόδεμα. Οι πλάκες των δαπέδων των δύο επιπέδων του +1.50μ και των +3.50μ και του βατού δώματος των +7.30μ καθώς και όλα τα δοκάρια έχουν ύψος 0.50μ και κατασκευάζονται από οπλισμένο σκυρόδεμα, ενώ όλα τα τοίχια και οι τοικοδομές που έχουν πάχος 0.60μ και οι κολόνες διατομής 0,60μ x 0,60μ κατασκευάζονται από φέρουσες λιθοδομές από τοπικές πέτρες («ψαρόπλακες» - γνεύσιους). Όλες οι πλάκες και τα δοκάρια εξωτερικά και εσωτερικά του συγκροτήματος - πλατφόρμας ασβεστώνονται με την παραδοσιακή Παριανή τεχντροπία (τραχείες ανάγλυφες λευκές επιφάνειες που φαίνεται ότι τις έχει «περάσει» χέρι μάστορα). Οι εξωτερικές λιθοδομές της Σύνθεσης (από την άνω παρειά των δαπέδων μέχρι την κάτω παρειά των δοκαριών) παραμένουν εμφανείς. Στη δε δυτική όψη ο τοίχος που κτίζεται μεταξύ του υπαίθριου χώρου στάθμευσης και της ράμπας είναι εξολοκλήρου από εμφανή τοπική φέρουσα λιθοδομή. Στους ενδιάμεσους χώρους μεταξύ των υποδομών όλες οι λιθοδομές, δηλαδή οι εξωτερικοί τοίχοι των υποδομών που βρίσκονται «κοιτάνε» στους ενδιάμεσους χώρους, ασβεστώνονται με την παραδοσιακή Παριανή τεχντροπία (ασβεστωμένη επιφάνεια με ανάγλυφες τις πέτρες και τους αρμούς τους σε βύθιση), ενώ όπου υπάρχουν «ελεύθερες» - δηλαδή μη εντοιχισμένες - πέτρινες κολόνες (π.χ. στις στοές ή «ελεύθερες» εσωτερικά - μέσα - στις υποδομές κλπ), «ελεύθερα» λίθινα τοίχια και πέτρινες πεζούλες και τα πέτρινα κεκλιμένα στηθαία των κλιμάκων οι λιθοδομές τους παραμένουν εμφανείς, προκειμένου

να υπάρχουν υλικές εντάσεις και υλικές - ποιοτικές αντιθέσεις μέσα στο συγκρότημα και για να «σπάει το λευκό χρώμα». Οι πέτρινοι τοίχοι (πάχους 0.60μ) της κάθε υποδομής εσωτερικά παραμένουν εμφανείς, ενώ οι εσωτερικοί τοίχοι πάχους 0.10μ της κάθε υποδομής κατασκευάζονται με οπτοπλινθοδομή και επιχρίονται με λευκό σοβά και βαφή σε όλες τους τις εμφανείς επιφάνειες. Περιμετρικά κάθε οπής της πλάκας του βατού και φυτεμένου δώματος κτίζονται πεζούλες από εμφανή τοπική πέτρα, που λειτουργούν ως υπαίθρια καθιστικά. Επίσης, όλα τα στηθαία και τα τοιχία αντιστήριξης που κτίζονται περιμετρικά της πλάκας του δώματος κατασκευάζονται από εμφανή τοπική πέτρα. Να σημειωθεί πως σε όλα τα λίθινα στηθαία (ευθύγραμμα και κεκλιμένα) και στις πεζούλες της Σύνθεσης, καθώς και στα τοιχία του θεάτρου κατασκευάζεται με καλούπωμα στο άνω μέρος τους και καθ' όλο το μήκος τους τελειώμα ύψους 0.05μ από τσιμέντο που παίρνει μέσα του πλέγμα (ειδικό οπλισμό) και το οποίο αργότερα σβεστώνεται σε όλες τις εμφανείς επιφάνειές του.

Σημαντικό είναι σε αυτό το σημείο να αναφερθεί πως μελετήθηκε η ιδιαίτερη σχέση του Μοναστηριού του Αϊ-Γιάννη με τα βράχια και συγκεκριμένα η επαφή τους, δανειζοντας στο νέο συγκρότημα αρχιτεκτονικά στοιχεία από αυτή τη σχέση - σύνδεση. Έτσι, λοιπόν, τόσο η λιθοδομή της Ανατολικής όψης του συγκροτήματος όσο και η λιθοδομή του εξωτερικού-περιφερειακού καμπύλου τοιχίου του υπαίθριου θεάτρου που "κωνεύονται στα βράχια", σβεστώνονται για να «δανειστούν» από το «λεξιλόγιο υλικότητας» του Αϊ-Γιάννη, του οποίου η λιθοδομή που εφάπτεται με τα βράχια σβεστώνεται. Το υπόλοιπο θέατρο παραμένει ως έχει από εμφανή λιθοδομή απλά βελτιώνεται σχεδιαστικά - γεωμετρικά και κατασκευαστικά.

Όλα τα εσωτερικά και εξωτερικά κουφώματα (πλαίσια θυρών, παραθύρων και φεγγιτών) της Σύνθεσης είναι ξύλινα, βαμμένα λευκά και τοποθετημένα σε βύθιση - στις εσωτερικές παρειές των πέτρινων τοίχων (όπως έχουν σχεδιαστεί και στην Κάτοψη Επιπέδων - για να "πέφτουν" σκιές και να δίνεται η αίσθηση του βάθους) και φέρουν λευκά ξύλινα πατζούρια αναδιπλούμενα στους παχείς λαμπάδες των τοίχων, προκειμένου να μπορούν να ασφαλίζουν από το εσωτερικό τους όλες οι υποδομές από πιθανές κλοπές, βανδαλισμούς καθώς και για προστασία από τις καιρικές συνθήκες, ιδίως

από τον ήλιο. Επίσης, όλα τα ανοίγματα φέρουν στο κάτω μέρος τους μαρμαροποδιές από τεμάχια σύγχρονου Παριανού μαρμάρου (ανοιχτού γκρι χρώματος με "νερά"). Στις υποδομές του επιπέδου του +1.50μ λόγω του μεγάλου ύψους των χώρων σχεδιάζονται φεγγίτες στους εξωτερικούς τοίχους που φτάνουν μέχρι την κάτω παρεία των δοκών και προσδίδουν πρόσθετο φως στους εσωτερικούς χώρους- τεχνική που φυσικά συναντάται ευρέως στις Κυκλάδες και στην Πάρο. Στη Νότια, τη Δυτική και την Ανατολική όψη τα άνω μέρη των ανοιγμάτων φτάνουν επίσης μέχρι την κάτω παρεία των δοκών. Σε όλα τα ανοίγματα και τις θύρες της Σύνθεσης που κατασκευάζονται σε λίθινο τοίχο και έχουν μέγιστο ύψος 2.5μ πάνω από το δάπεδο τοποθετούνται στο άνω μέρος τους τσιμεντένια πρέκια ύψους 0.30μ ώστε να συγκρατούν την υπερκείμενη λιθοδομή. Αυτά τα πρέκια παραμένουν ανεπίχρηστα. Από τις οπές της πλάκας του δώματος, μόνο οι σχισμές πληρώνονται με λευκό ξύλινο μη ανοιγόμενο πλαίσιο με τζάμι, καθώς οι υποκείμενοι εσωτερικοί χώροι των υποδομών πρέπει να προστατεύονται από τον αέρα και το νερό (οι υπόλοιπες οπές παραμένουν κενές χωρίς κούφωμα). Οι υαλοπίνακες που πληρώνουν τα λευκά ξύλινα πλαίσια των κουφωμάτων όλης της Σύνθεσης επιλέγονται να είναι ουδέτερου γκρι ανοιχτού χρώματος.

Η μεγάλη ράμπα (κλίσης 8%) που οδηγεί από την παραλία στο βατό και φυτεμένο δώμα και η μικρότερη ράμπα (κλίσης 15%: για πεζοπόρους και ποδηλάτες) που οδηγεί από το δώμα στο περιηγητικό μονοπάτι Νο. 2 κατασκευάζονται (έχουν σώμα) από οπλισμένο σκυρόδεμα και η τελική τους επίστρωση είναι πατημένο χώμα - φυσικό χωμάτινο σταθεροποιημένο δάπεδο. Να σημειωθεί πως τα χωμάτινα αυτά δάπεδα αποτελούνται από την ανάμειξη φυσικών αδρανών υλικών, φυσικών ενεργών συγκολλητικών ουσιών και νερού δημιουργώντας ένα συνεκτικό μείγμα σταθεροποιημένων αδρανών με χωμάτινη όψη. Είναι οικολογικά, μαλακά δάπεδα, αντιολισθηρά, υδατοπερατά, έχουν εύκολη (και οικονομική) συντήρηση και ευχάριστη αίσθηση στο περπάτημα και δίνουν την εικόνα απόλυτα φυσικού δαπέδου²⁶. Η απόχρωσή τους είναι σε φυσικό γήινο χρώμα που εναρμονίζεται απόλυτα με το περιβάλλον. Πέραν των δύο ραμπών, επίσης, οι υπαίθριοι διάδρομοι του βατού δώματος έχουν τελική επίστρωση από πατημένο χώμα, καθώς και ο υπαίθριος χώρος στάθμευσης

²⁶ ΚΟΥΡΑΣΑΝΙΤ. (2018) ΧΩΜΑΤΙΝΑ ΔΑΠΕΔΑ: ΦΥΣΙΚΑ ΧΩΜΑΤΙΝΑ ΣΤΑΘΕΡΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΔΑΠΕΔΑ. Διαθέσιμο από: <http://www.kourasanit.com/gr/products/stabilized-earth-floors>.

στρώνεται με πατημένο χώμα διαθέτοντας αποστραγγιστικό υπόστρωμα ύψους 0.15μ με γαρμπίλια.

Τα σκαλάκια που οδηγούν από την παραλία στις τρεις κύριες νότιες εισόδους του συγκροτήματος, τα σκαλιά που οδηγούν από τον υπαίθριο χώρο στάθμευσης στις υποδομές του επιπέδου των +3.50μ, όλες οι εσωτερικές σκάλες μεταξύ των υποδομών του συγκροτήματος, τα δάπεδα μέσα και έξω από τις υποδομές, καθώς και η Σκηνή του θεάτρου στο δώμα, θα λάβουν φινιρίσμα (αφού το σώμα τους είναι από πλάκα οπλισμένου σκυροδέματος) πατητής τσιμεντοκονίας που είναι πολύ συνηθισμένη παραδοσιακή τεχνική της Πάρου και χρησιμοποιείται ευρέως μέχρι σήμερα σε νέες κατασκευές και μάλιστα με πολύ ωραίο αισθητικό αποτέλεσμα. Η βαφή της πατητής τσιμεντοκονίας των εσωτερικών δαπέδων των υποδομών επιλέγεται να είναι σε τόνο μπεζ-γκρι χρώματος, ενώ η βαφή όλων των υπόλοιπων πατητών τσιμεντοκονιών της Σύνθεσης σε τόνο γκρι σκούρου χρώματος. Επίσης, αξίζει να αναφερθεί πως υπάρχει ως υλικό-τεχνική και στα παλιά κελιά των μοναχών του Αϊ-Γιάννη Δέτη. Η επιμήκης λωρίδα - πλατφόρμα πλάτους 2.5μ που διατρέχει εξωτερικά όλη τη Νότια Όψη του συγκροτήματος τοποθετείται πάνω στην παραλία και αποτελεί ένα ξύλινο deck, στο φυσικό χρώμα του ξύλου. Συνιστά ένα ενδιάμεσο φυσικό υλικό μετάβασης από την παραλία (άμμο) μέσα στο κτήριο του οποίου τα σκαλιά των εισόδων και τα δάπεδα είναι από πατητή τσιμεντοκονία (σκληρό υλικό). Το τελικό της δάπεδο είναι στο +1.00μ και επιτρέπει τις κινήσεις καθ' όλο το μήκος της στον άξονα Ανατολής – Δύσης. Μάλιστα μπορούν να τοποθετηθούν υπαίθρια τραπέζια και καθίσματα σε αυτή, ενεργοποιώντας χρήσεις υπαίθριας αναψυχής όταν οι καιρικές συνθήκες το επιτρέπουν. Συμπερασματικά, λοιπόν, κυριαρχούν στη Σύνθεση τα φυσικά υλικά όπως η πέτρα, το πατημένο χώμα και το ξύλο. Τα μόνα μη φυσικά υλικά που χρησιμοποιούνται είναι το οπλισμένο σκυρόδεμα, η πατητή τσιμεντοκονία ως φινιρίσμα – τεχνοτροπία επί του οπλισμένου σκυροδέματος, καθώς και τα υαλοστάσια.

Τέλος, όσον αφορά στο βατό και φυτεμένο δώμα, ο σχεδιασμός του αφορά στη διαμόρφωση του περιβάλλοντος χώρου γύρω από το θέατρο. Δημιουργούνται τρία μεγάλης έκτασης παρτέρια και επιλέγεται η εκτατικού τύπου φύτευσή τους με τοπικά-αυτοφυή και ενδημικά φυτικά είδη που ανήκουν στο μεσογειακό τύπο κλίματος και ιδιαίτερα στο κλίμα της

Πάρου και της Χερσονήσου του Αϊ-Γιάννη, προκειμένου να διατηρηθεί και ο φυτικός (χλωριδικός) χαρακτήρας του τοπίου. Επιλέγονται, λοιπόν, φυτά ανθεκτικά (ξηροφυτική βλάστηση) στις ξηροθερμικές συνθήκες της περιοχής (ξηρασία, ισχυρός αέρας), όπως το θυμάρι, το θρούμπι, η ρίγανη, η λεβάντα, το δενδρολίβανο, τα χαμηλά σχίνα και φυσικά τα φρύγανα που αφθονούν στην Χερσόνησο. Τα φυτά αυτά, πέραν του ότι τα περισσότερα είναι αρωματικά, απαιτούν την ελάχιστη δυνατή καλλιεργητική φροντίδα και συντήρηση, έχουν διαφορετικές εποχές ανθοφορίας, συγκρατούν τα πρηνή και συμβάλλουν στη συνετή διαχείριση των ελάχιστων διαθέσιμων υδάτινων πόρων της περιοχής, αφού έχουν σχεδόν μηδενικές ανάγκες ποτίσματος και άρα άρδευσης.

TOMH A-A

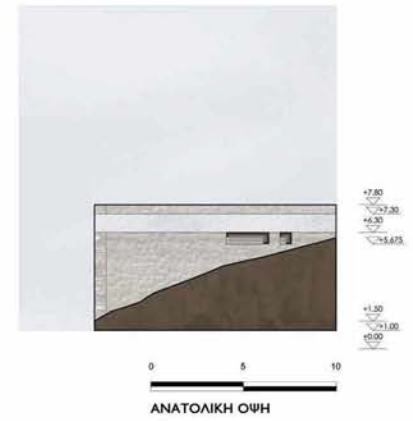
TOMH B-B

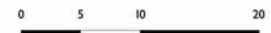
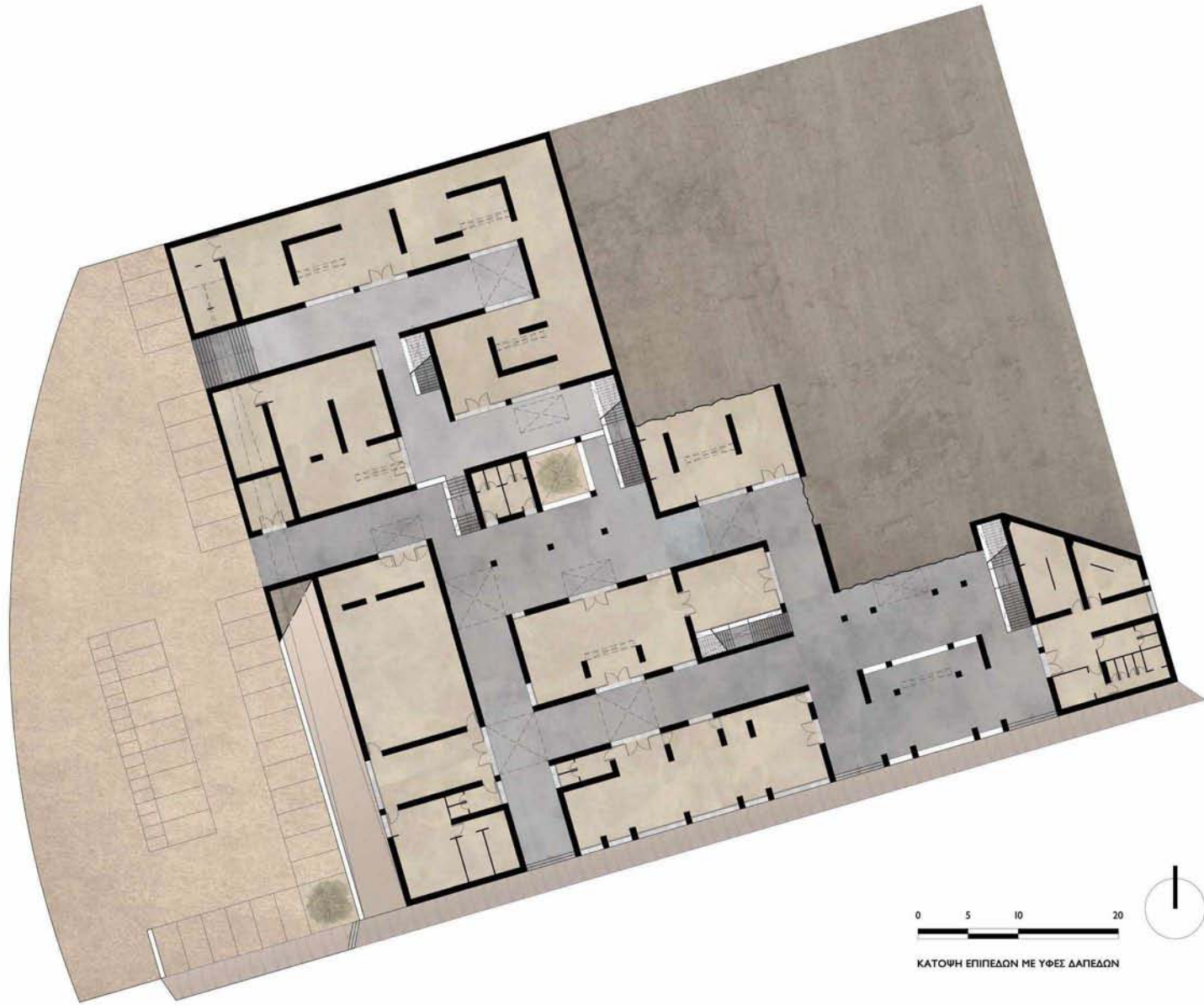

TOMH E-E

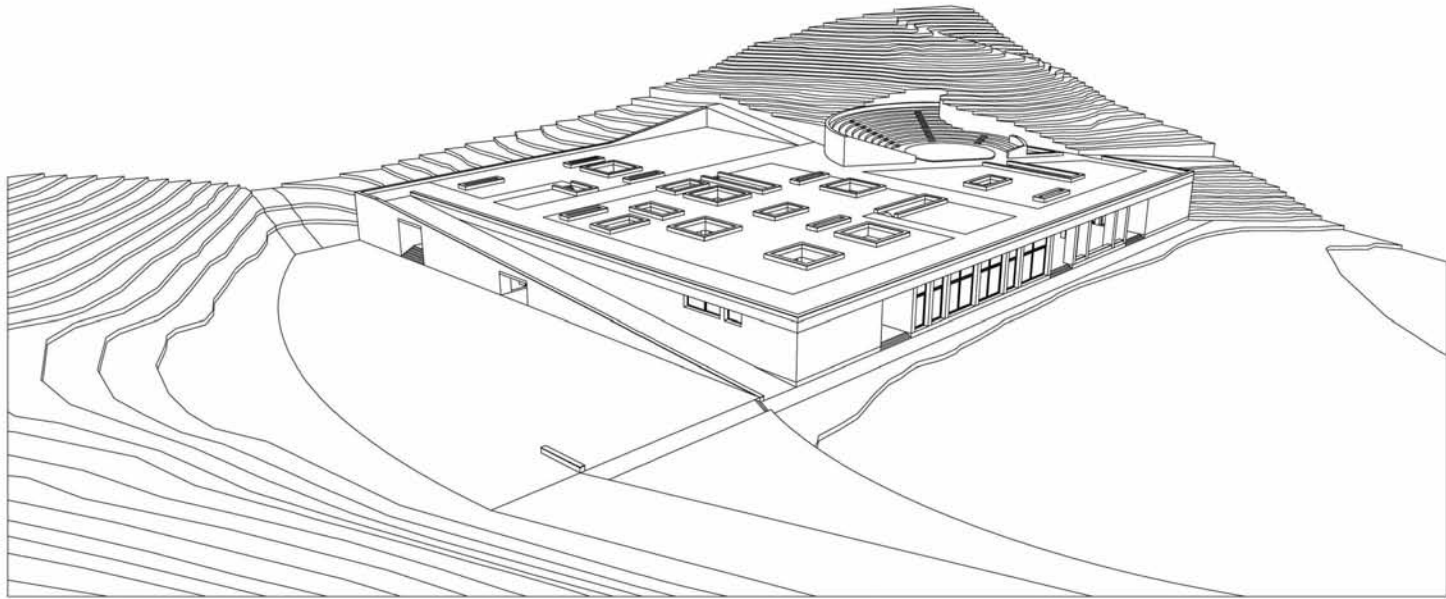

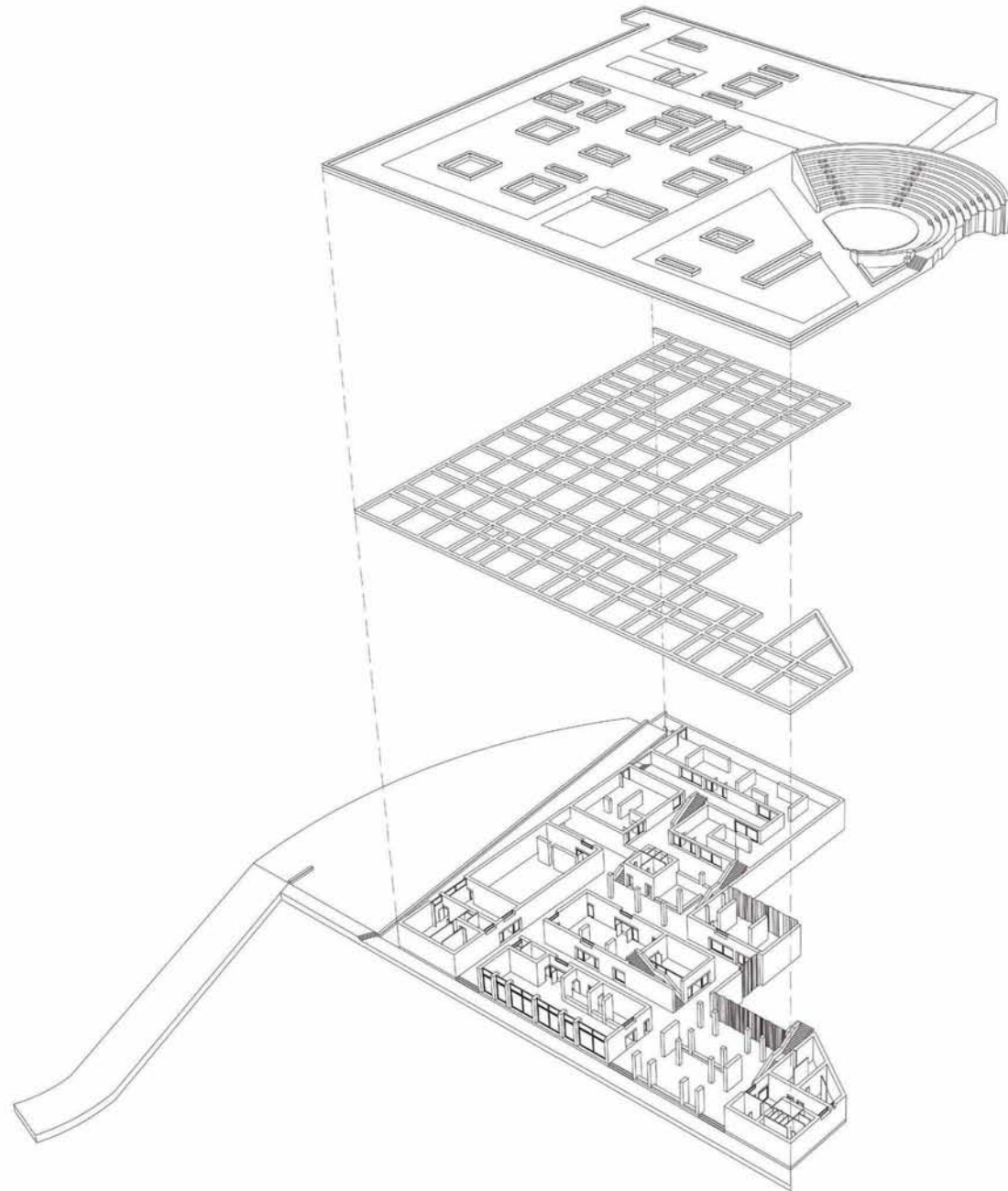
TOMH A-A

ΚΑΤΩΦΗ ΕΠΙΠΕΔΟΝ ΜΕ ΥΦΕΣ ΔΑΠΕΔΩΝ

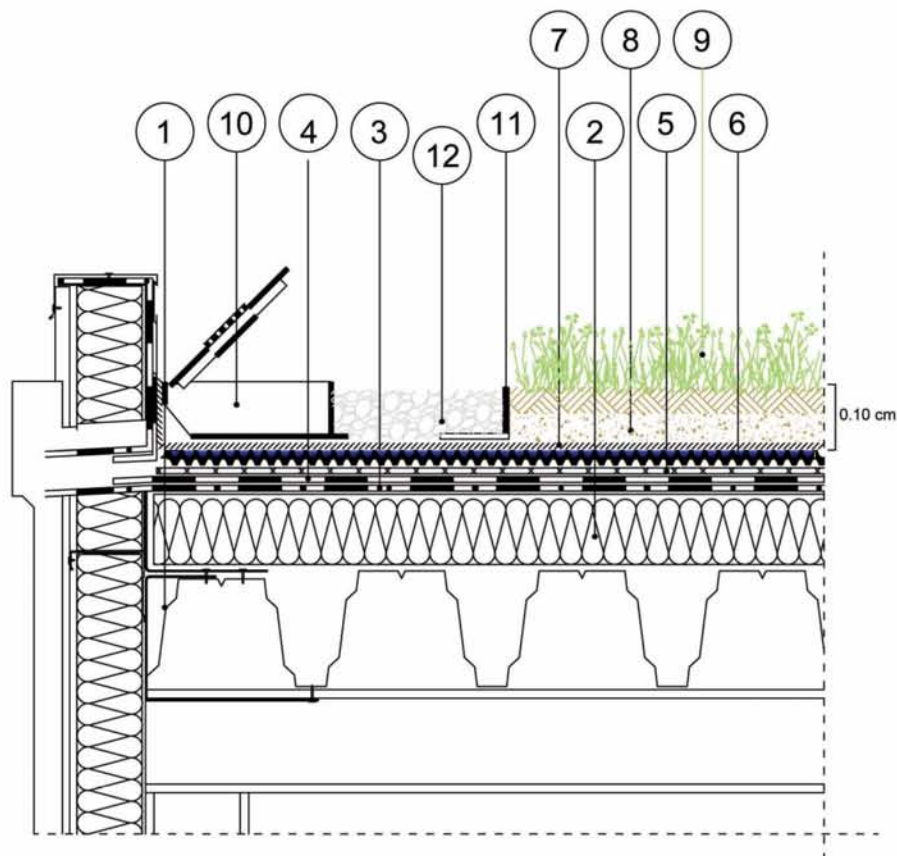

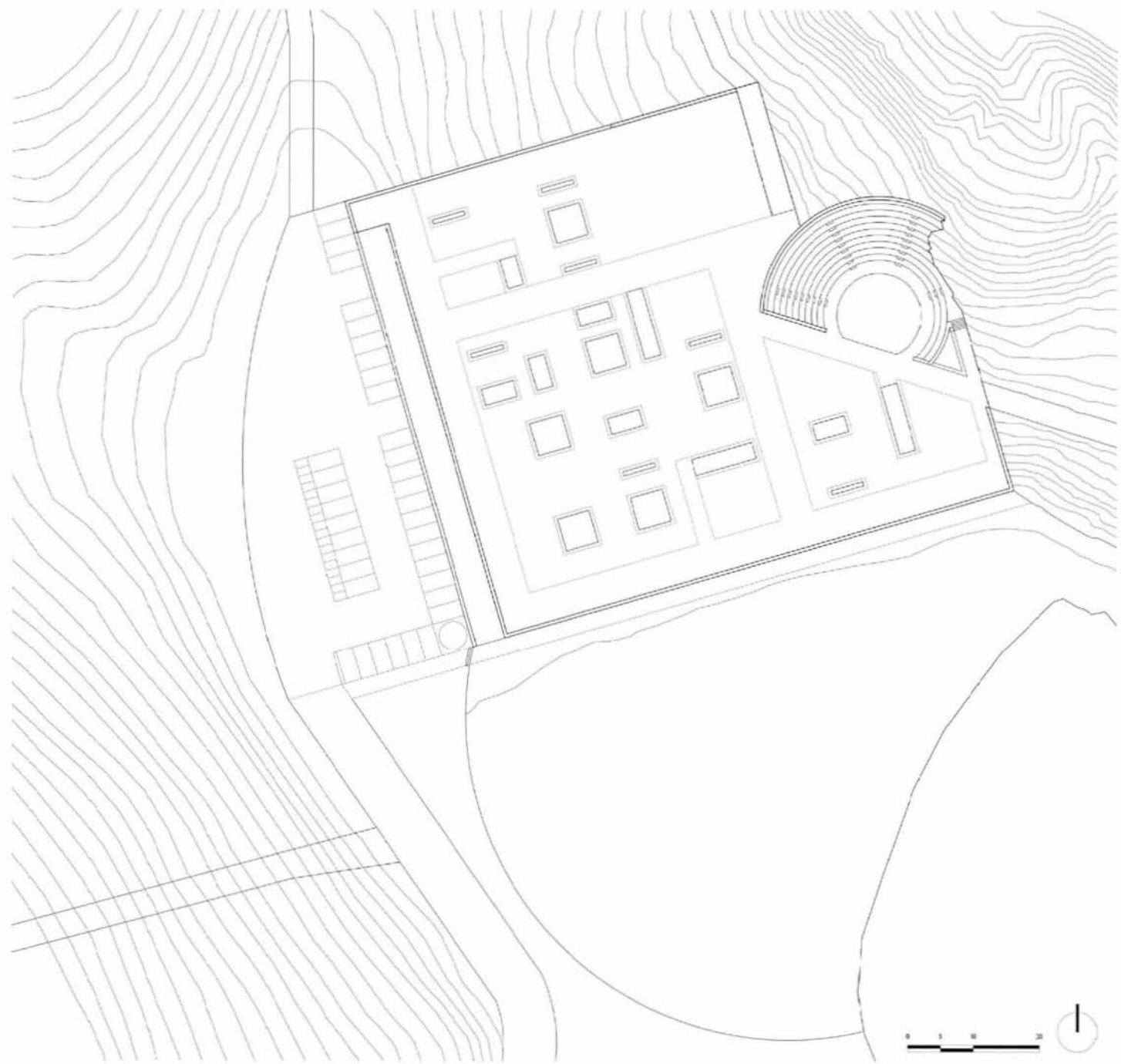

Εκτατικός τύπος

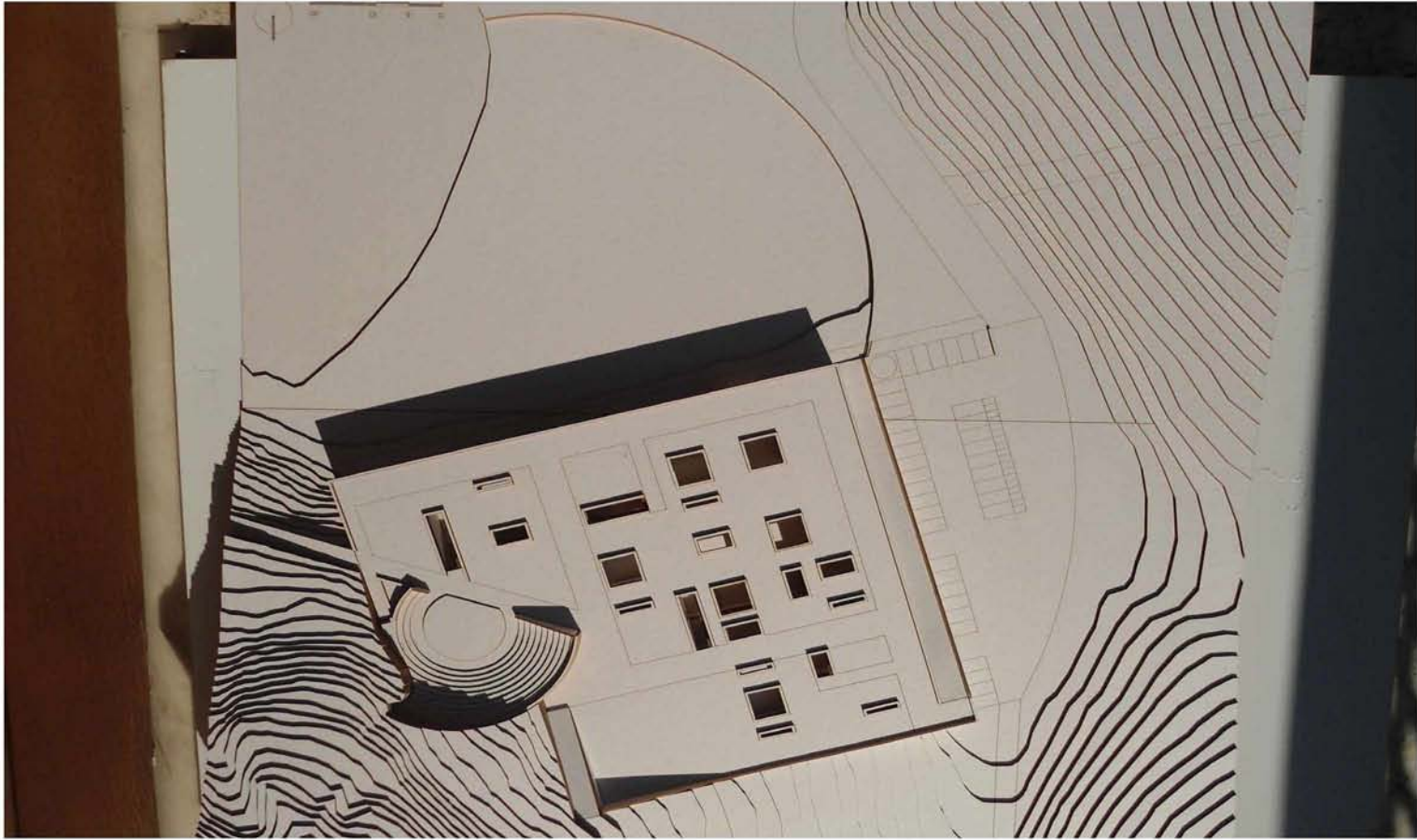
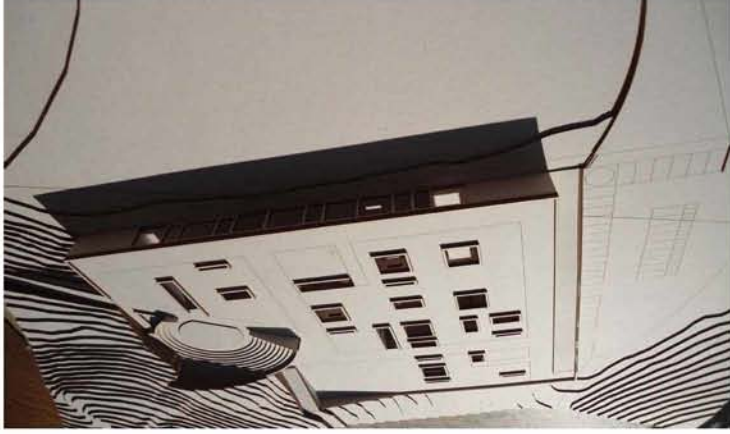
ΥΠΟΜΝΗΜΑ

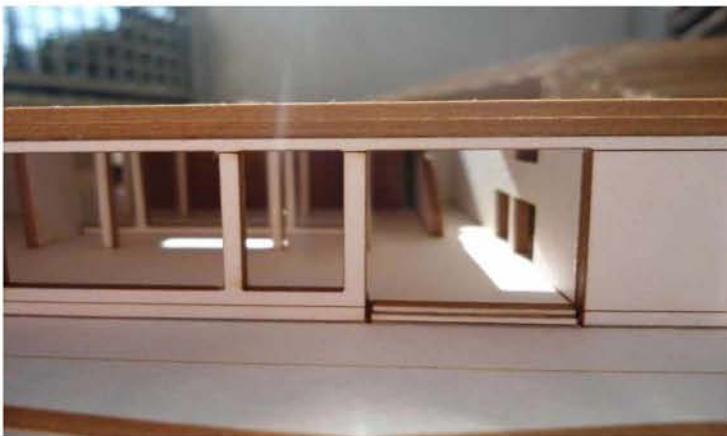
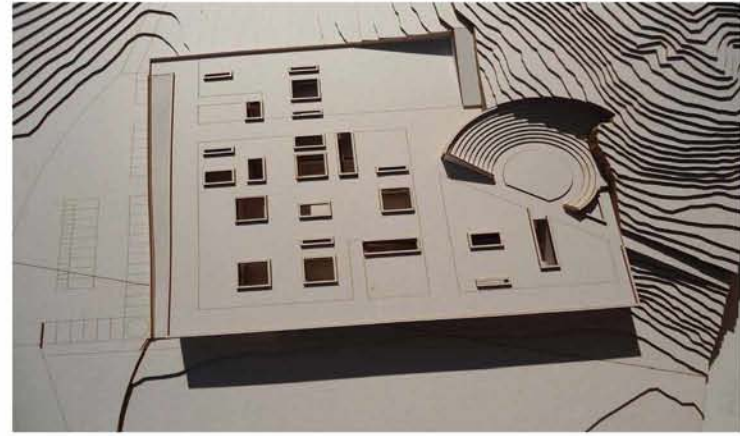
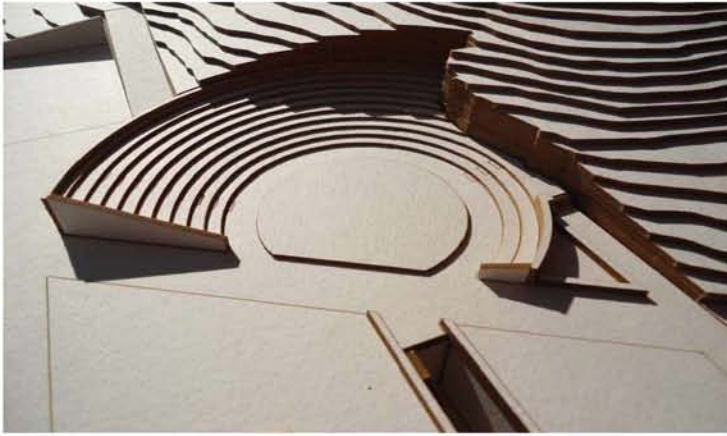
1. Υποδομή δώματος
2. Υπάρχουσα θερμομόνωση
3. Υπάρχουσα υγραμόνωση
4. Μembrάνη ελέγχου ριζών
5. Φύλλο προστασίας & συγκράτησης υγρασίας
6. Αποστραγγιστικό δίκτυο
7. Φύλλο διήθησης
8. Υπόστρωμα ανάπτυξης φυτών
9. Φυτοκάλυψη
10. Φρεάτιο ελέγχου
11. Διαχωριστικό προφίλ
12. Ζώνη διακοπής φύτευσης με ποταμίσιο βοτσαλάκι

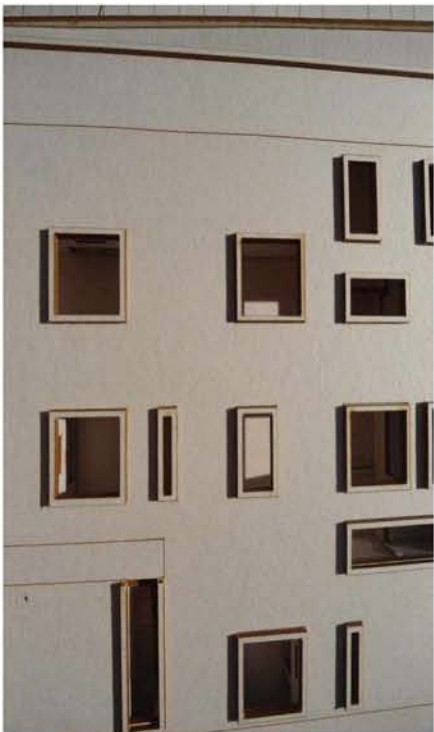

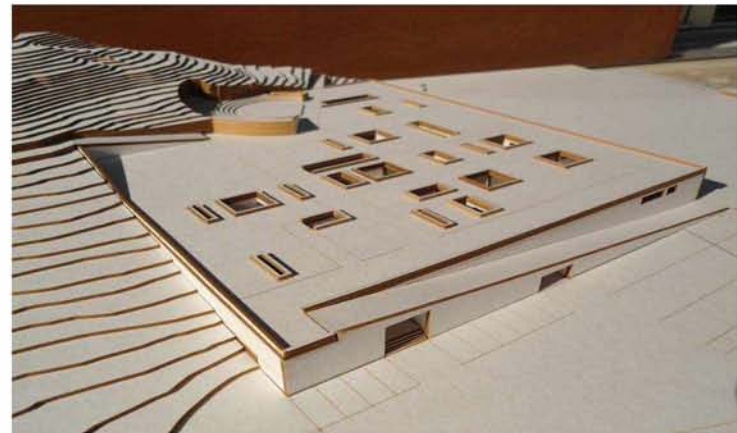
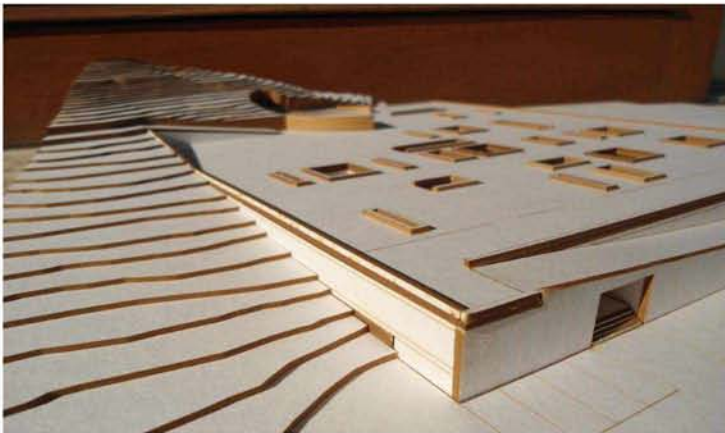
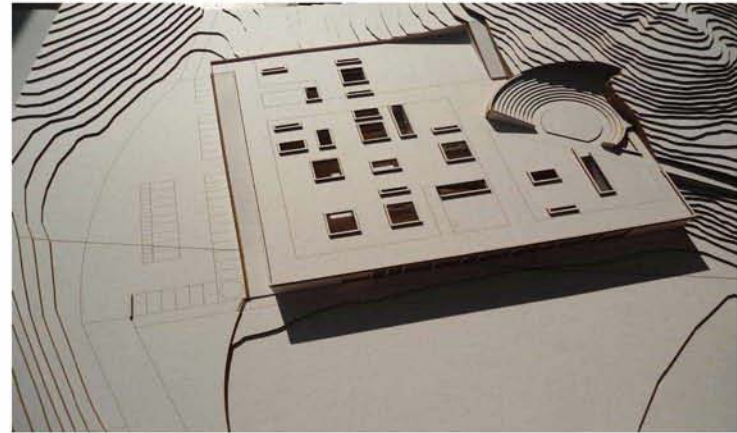
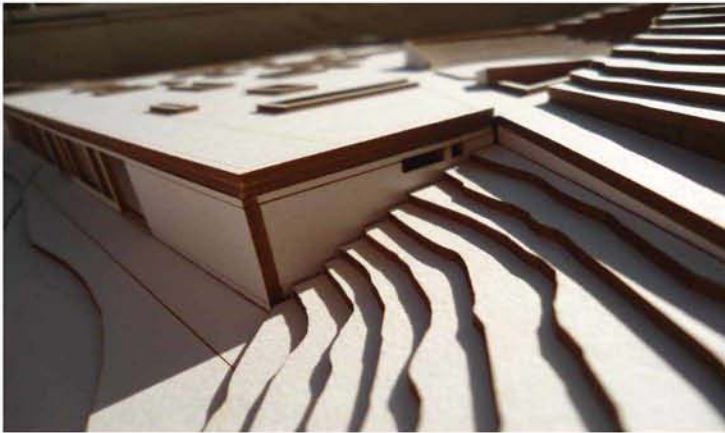
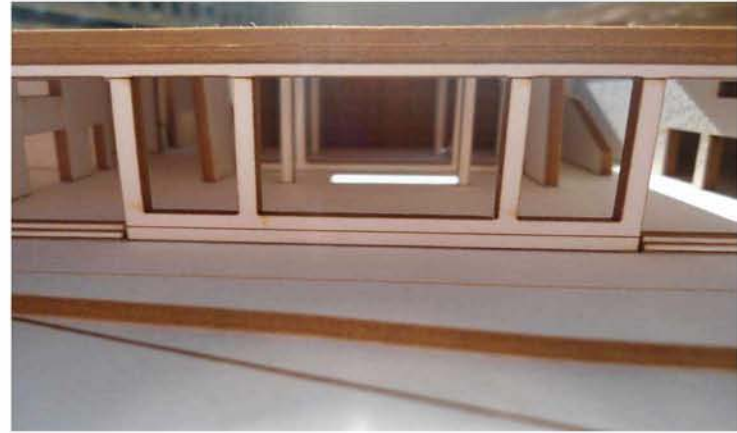

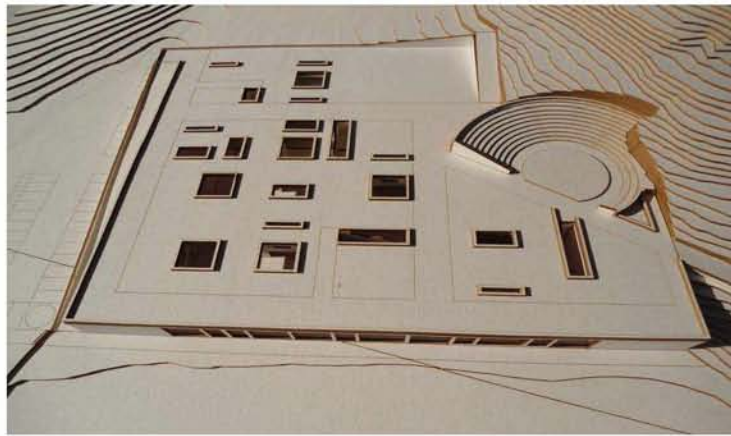
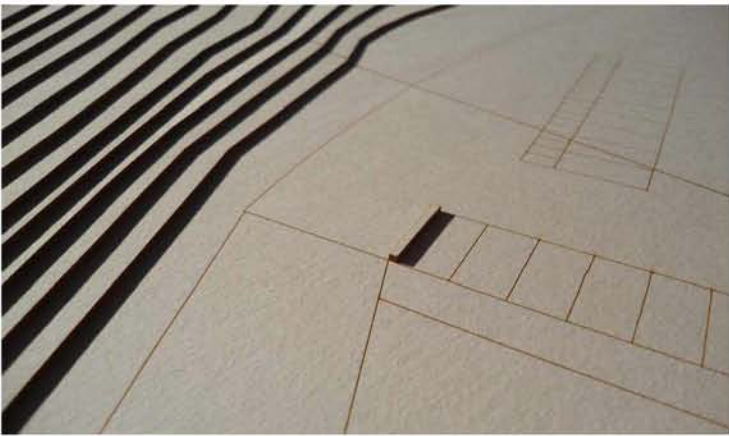
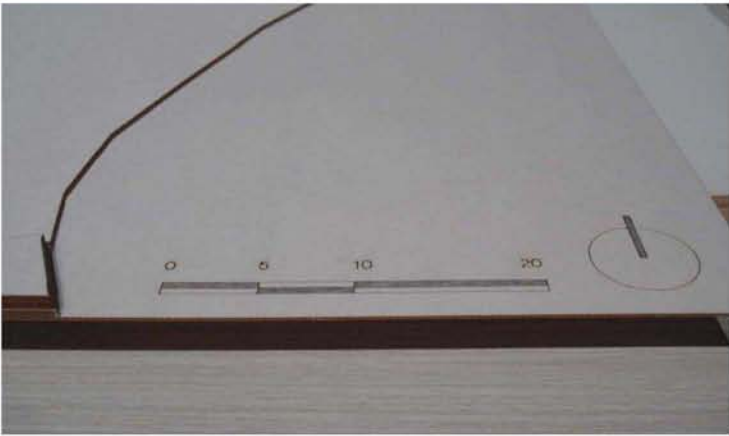
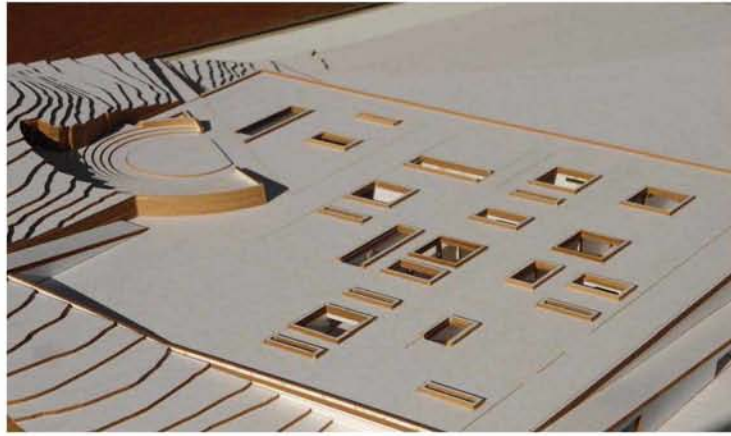
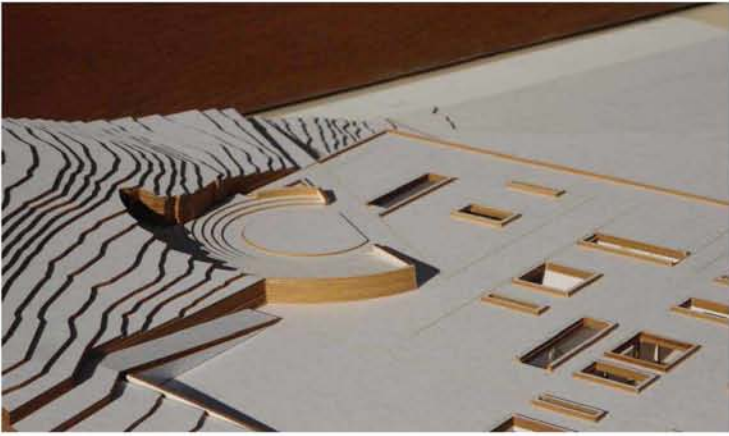
Τελική Μακέτα Διπλωματικής, κλίμακα 1:250

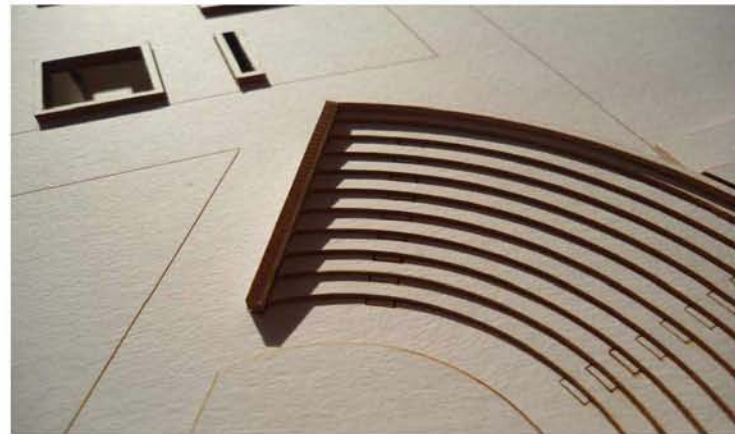
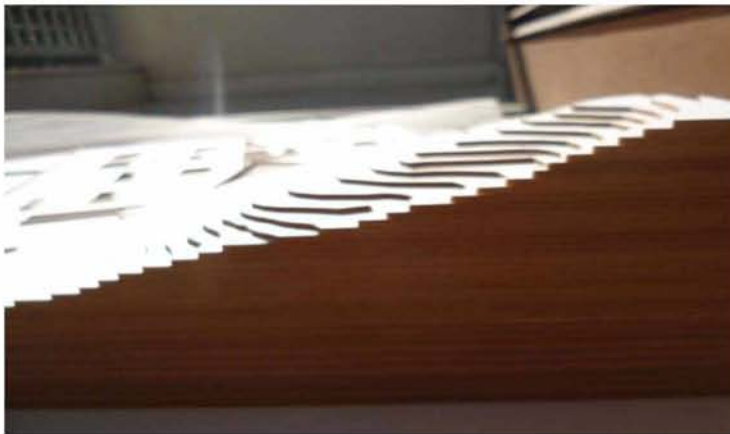
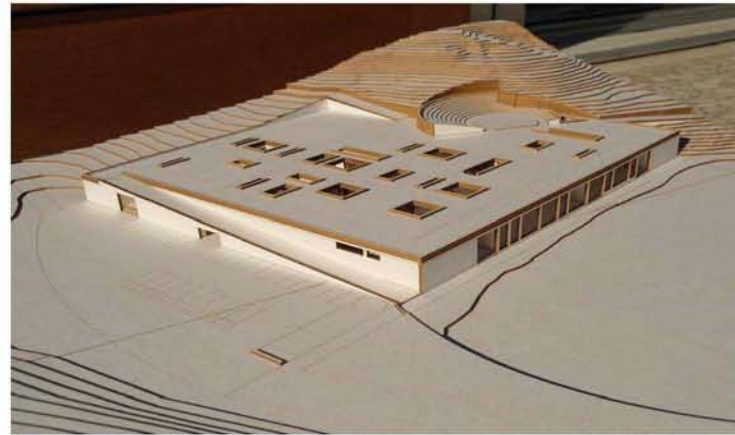
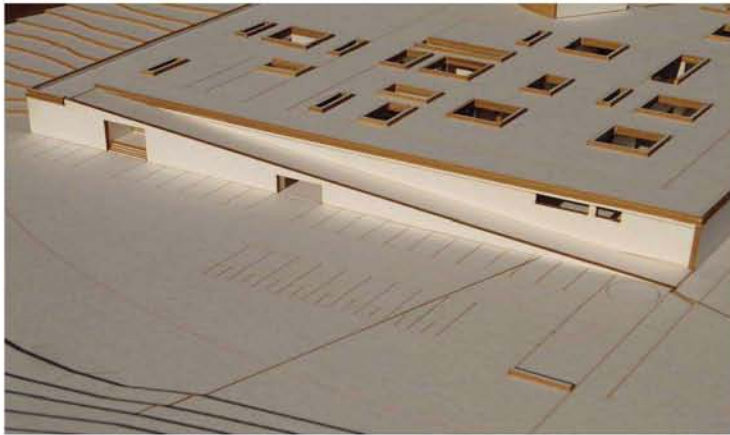
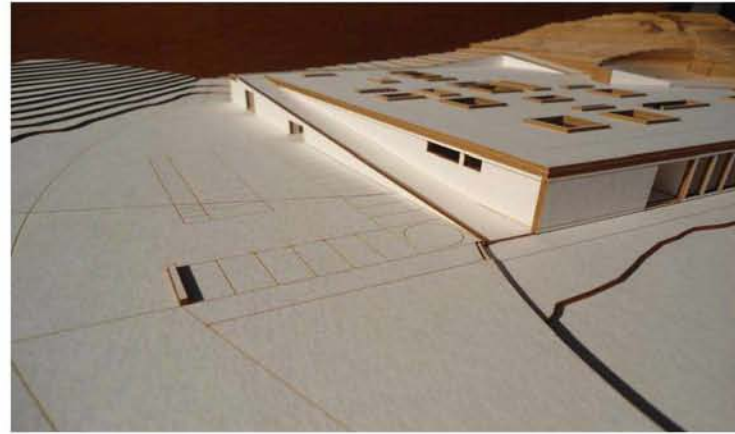
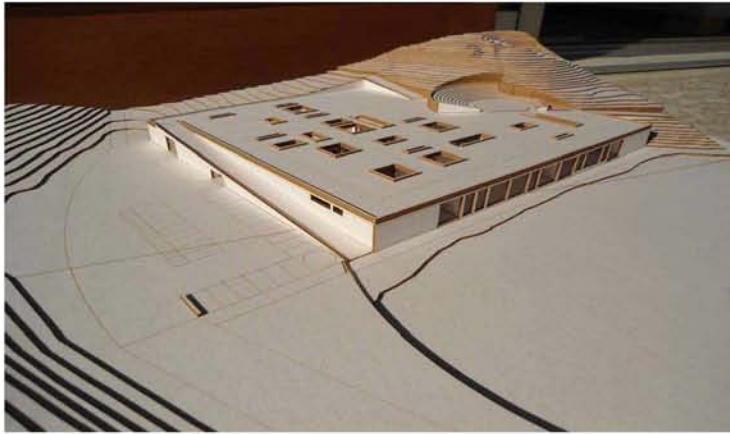

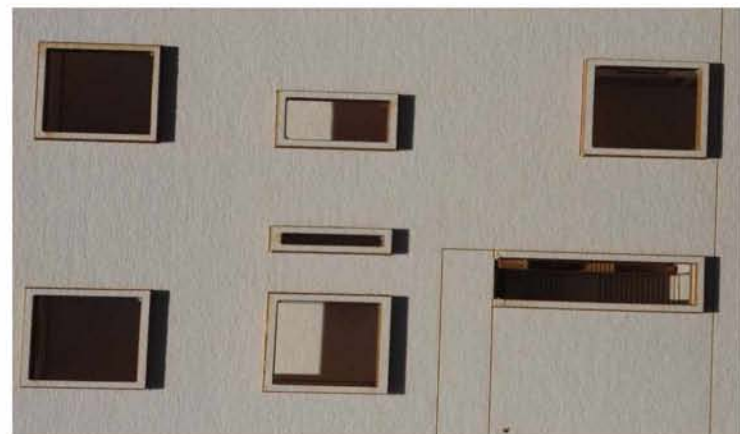
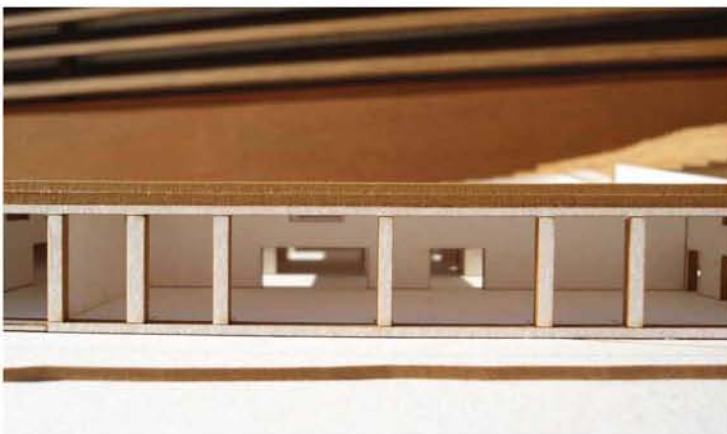
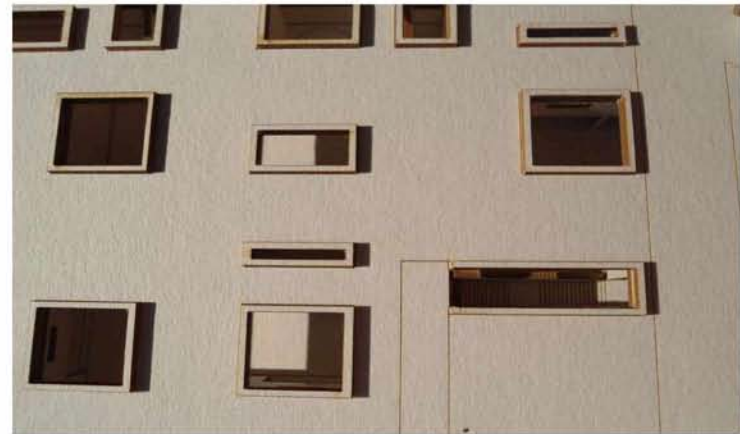
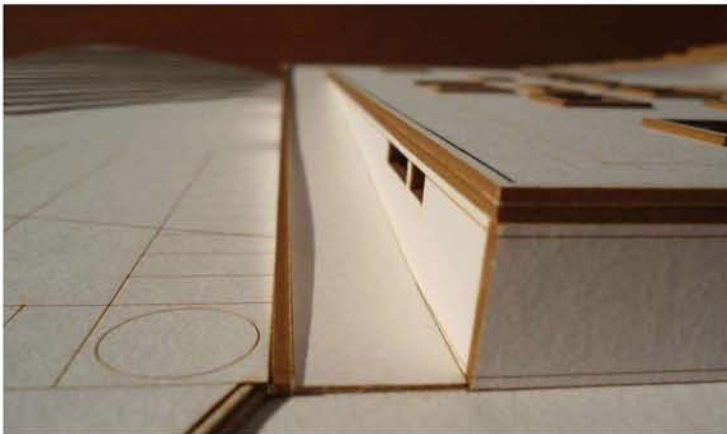
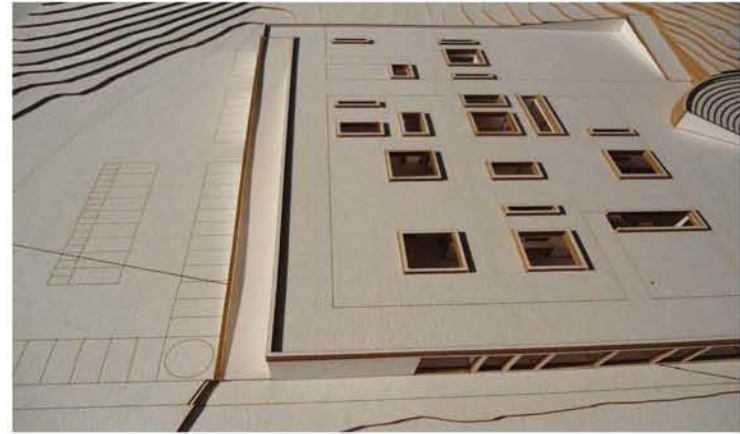
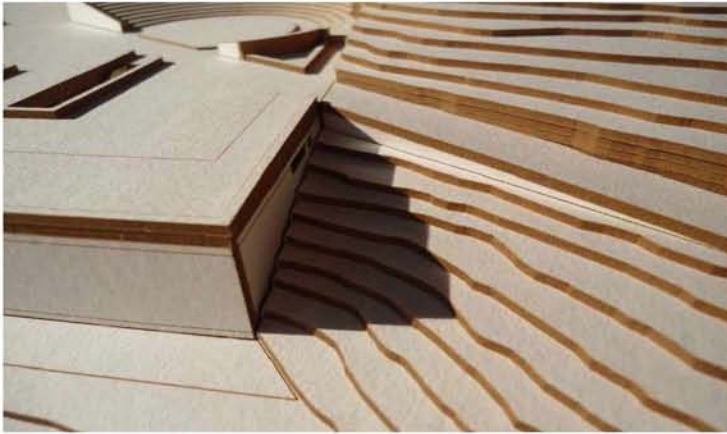

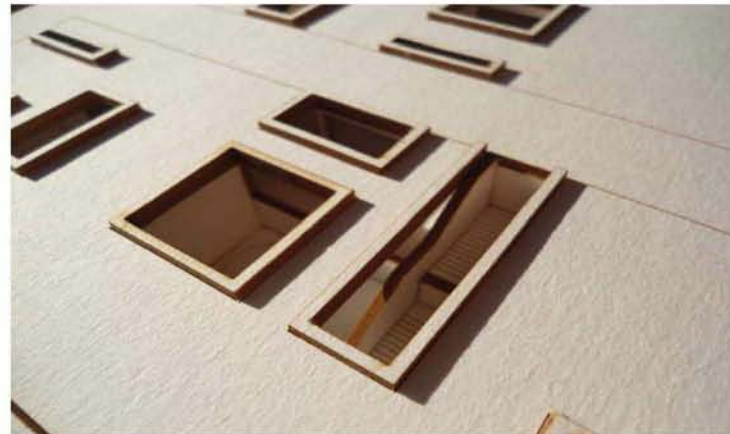
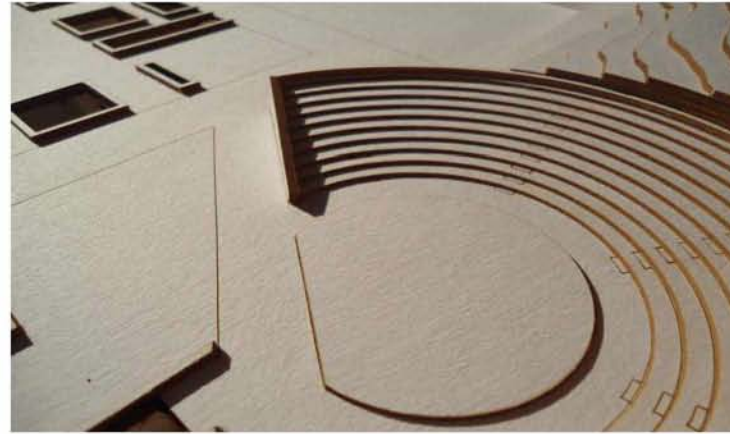
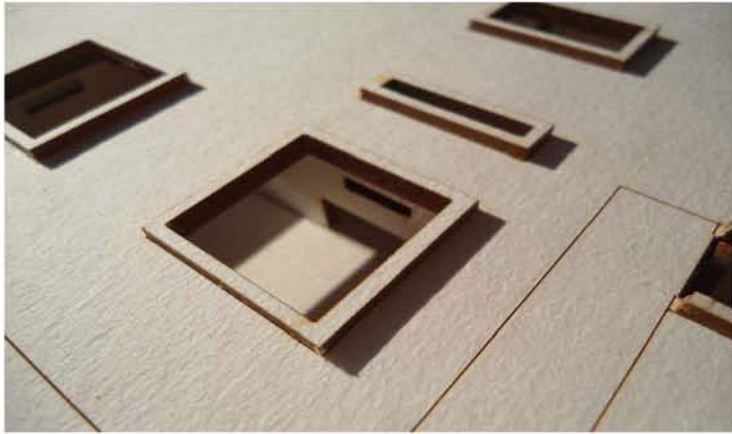

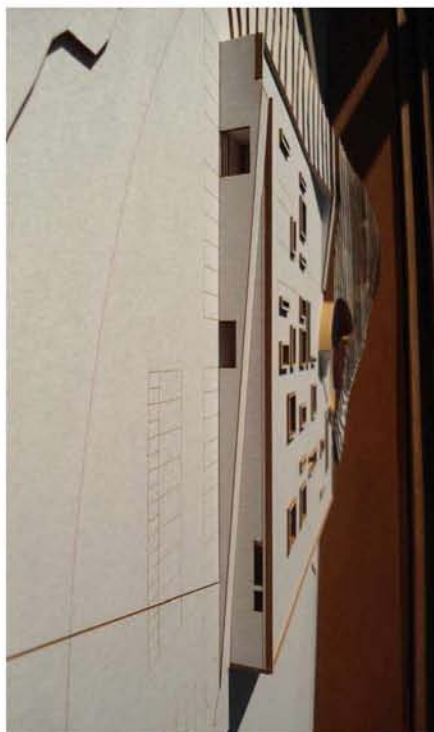
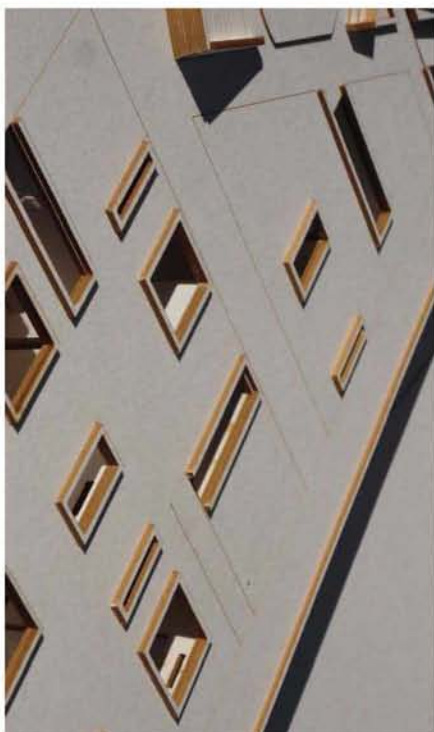
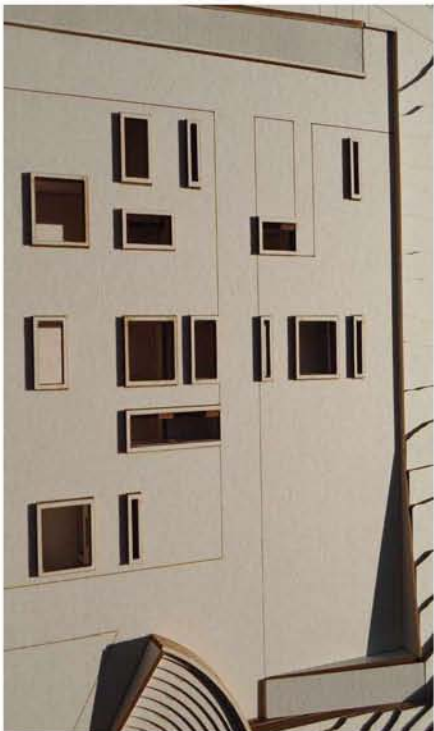

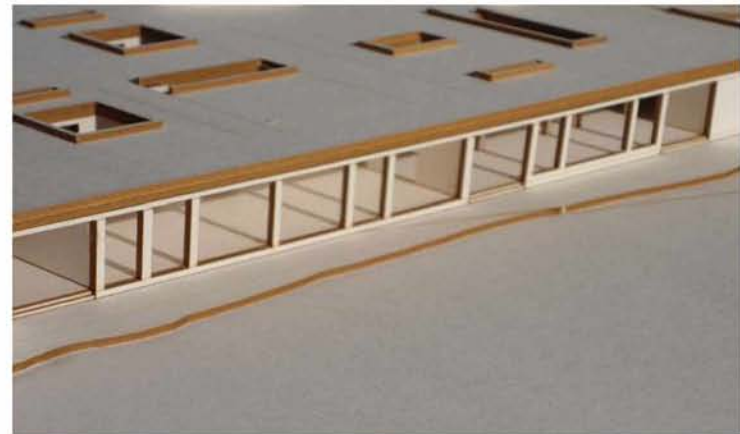
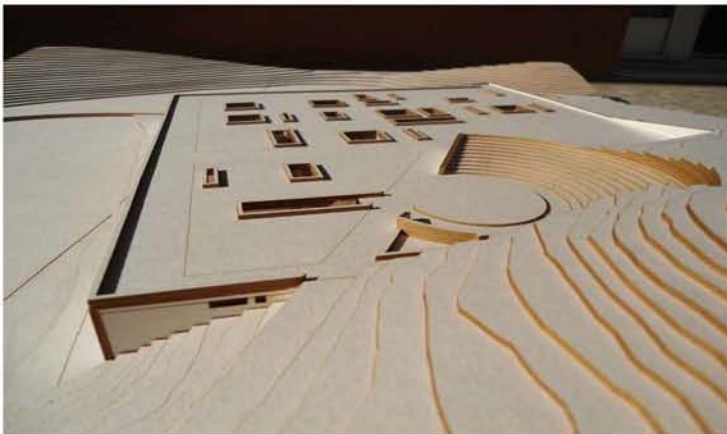
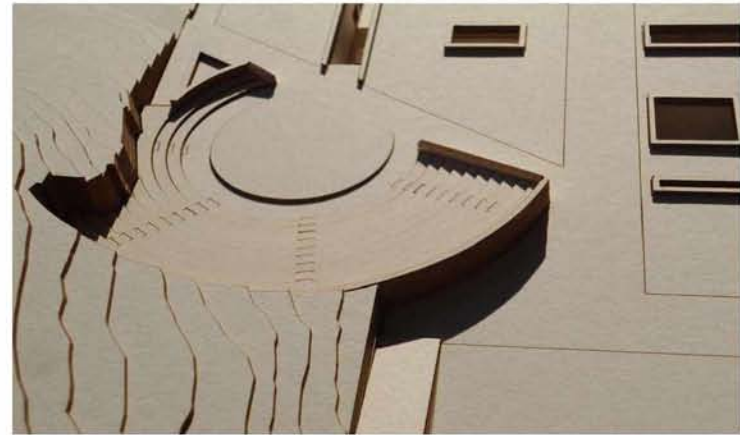
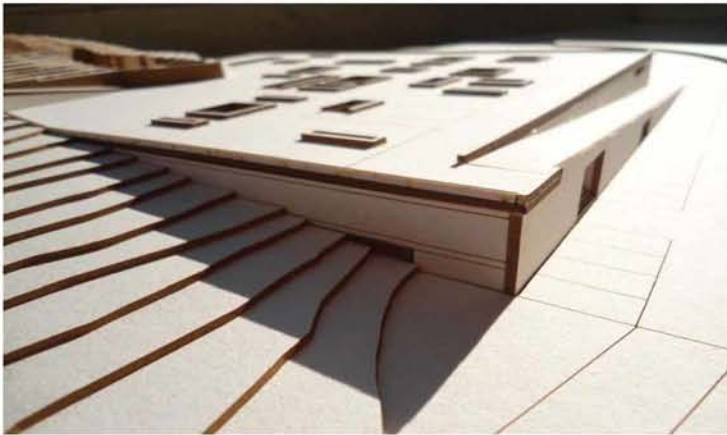
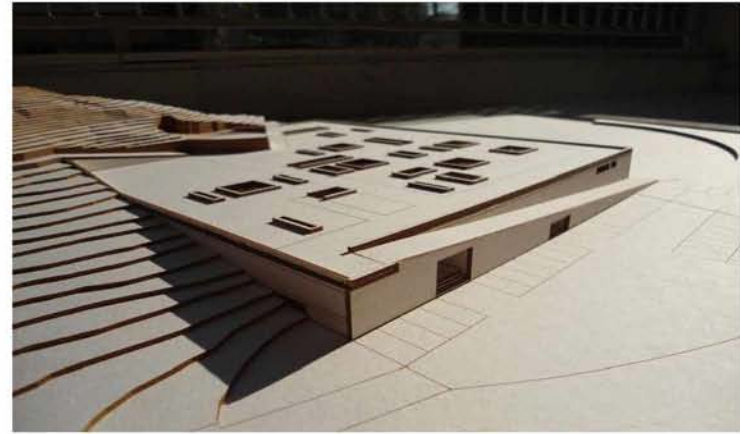
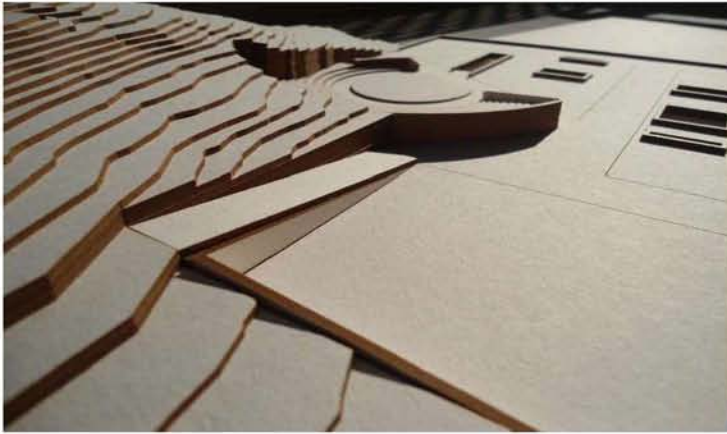

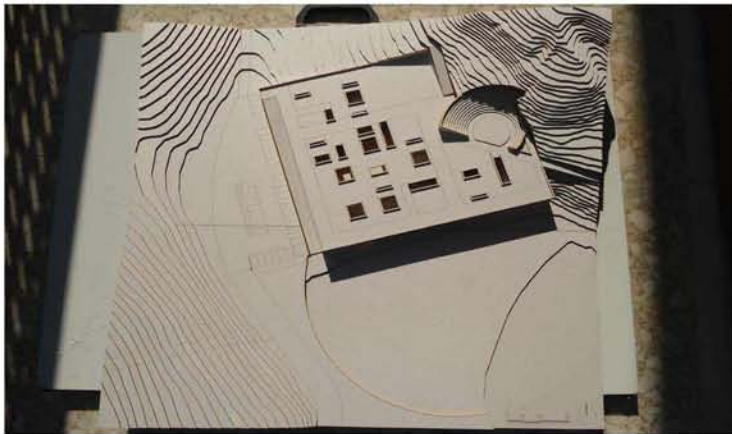
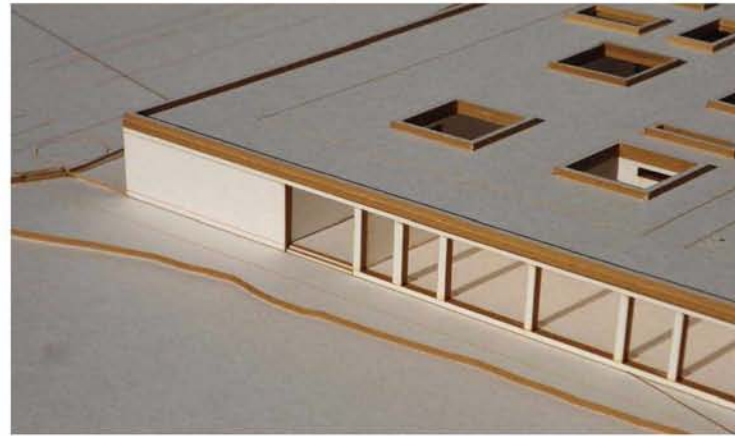
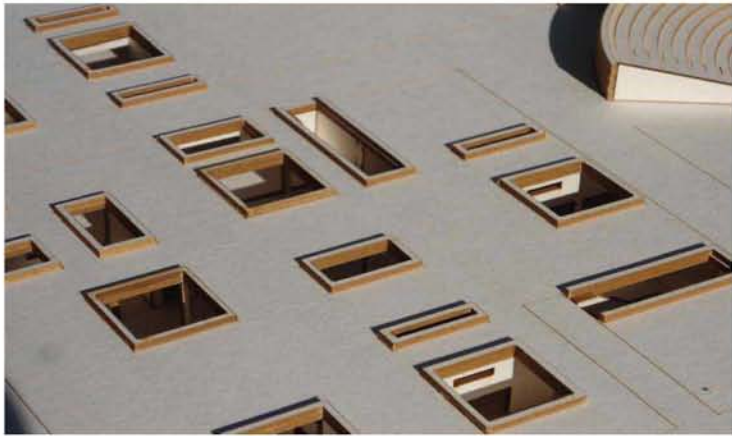
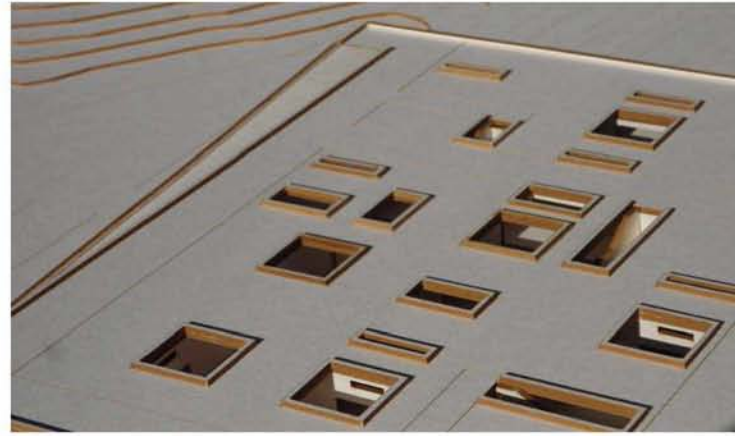
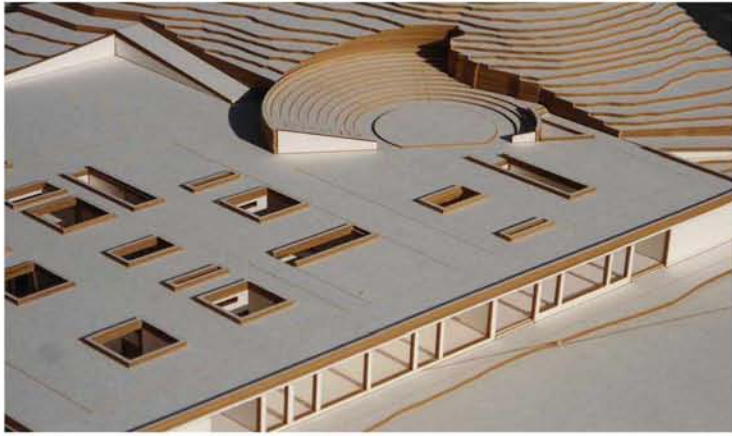

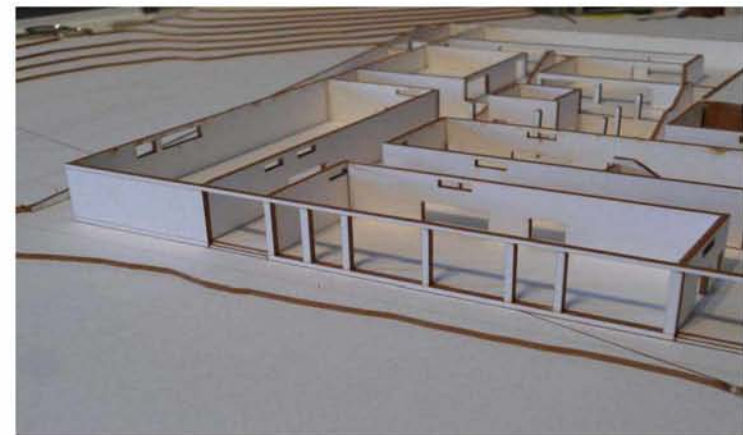
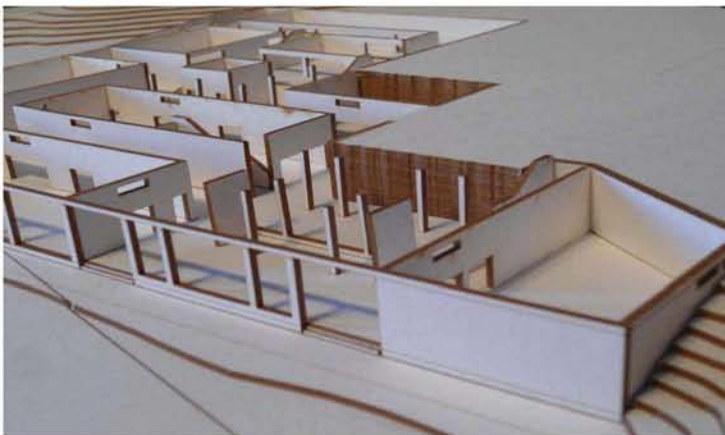
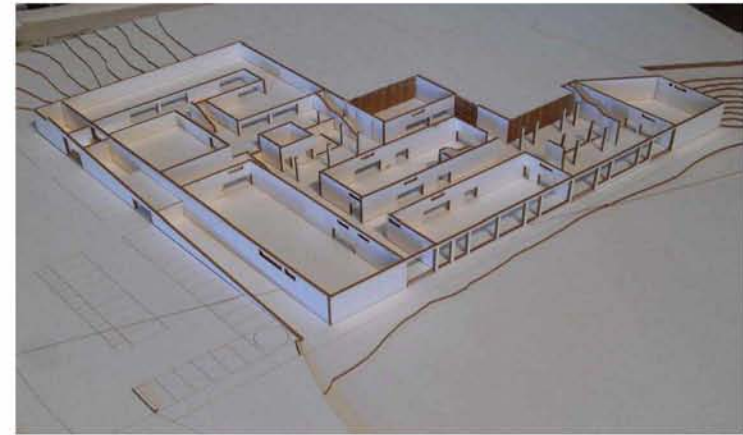
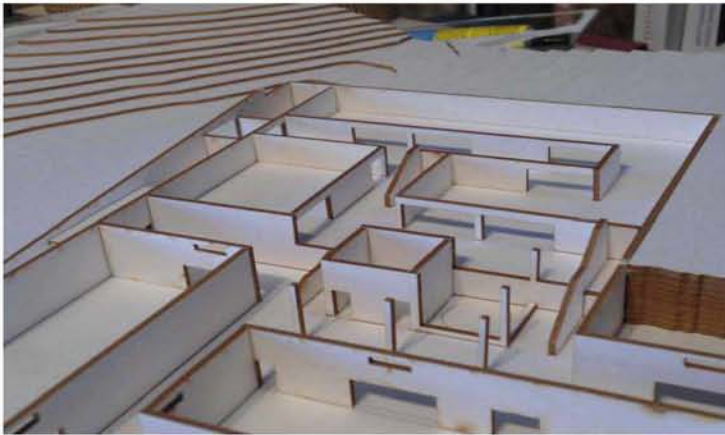
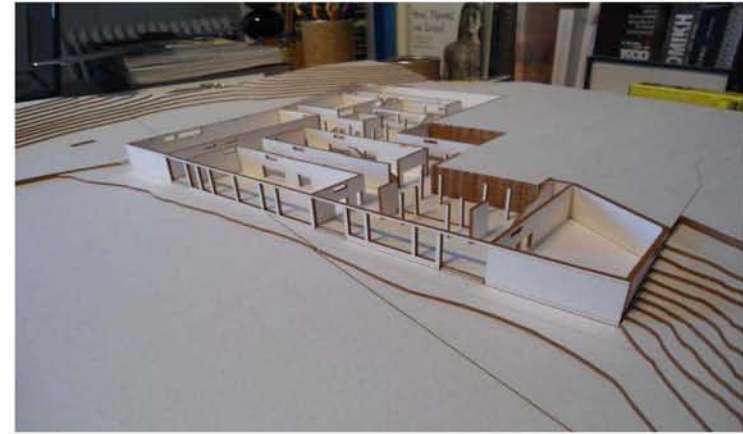
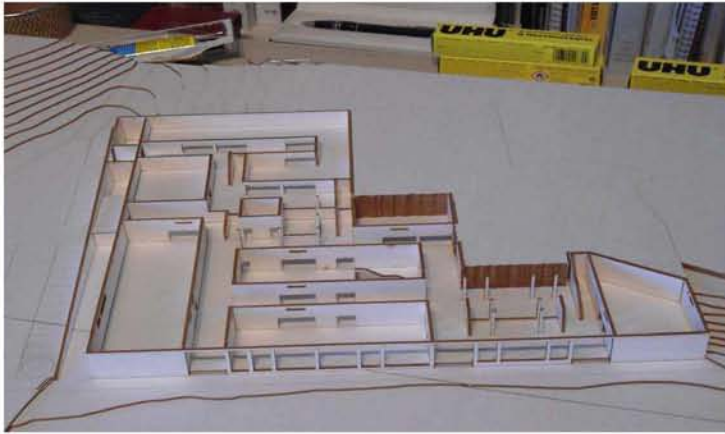

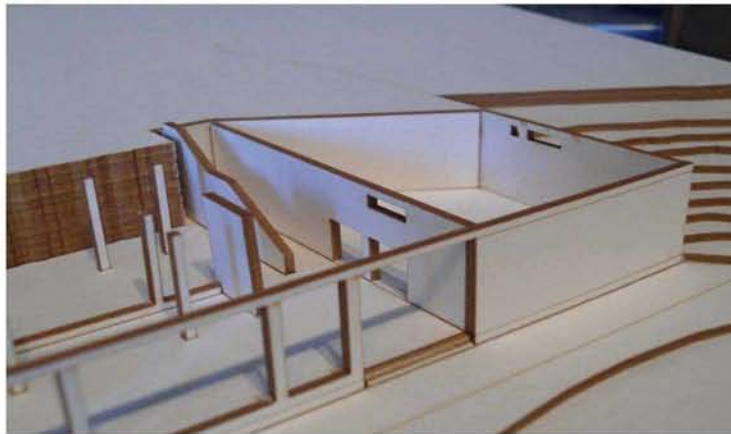
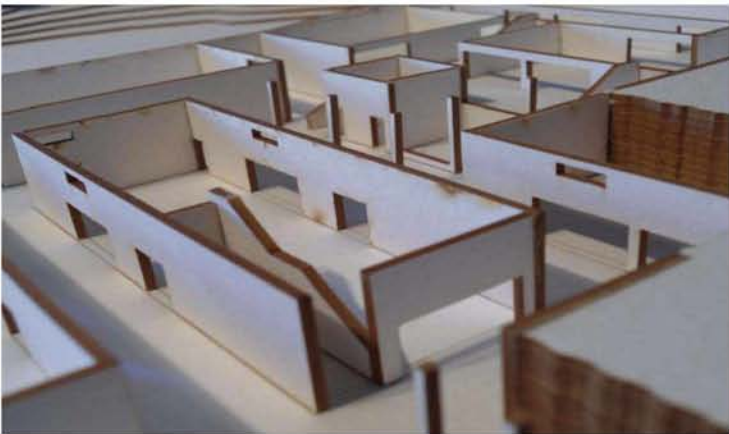
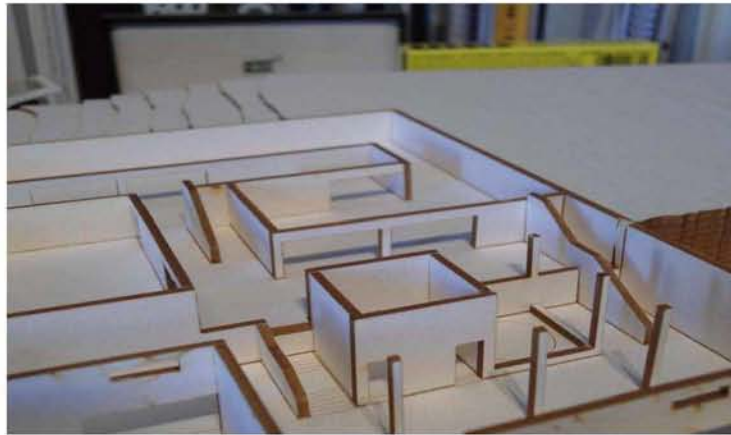
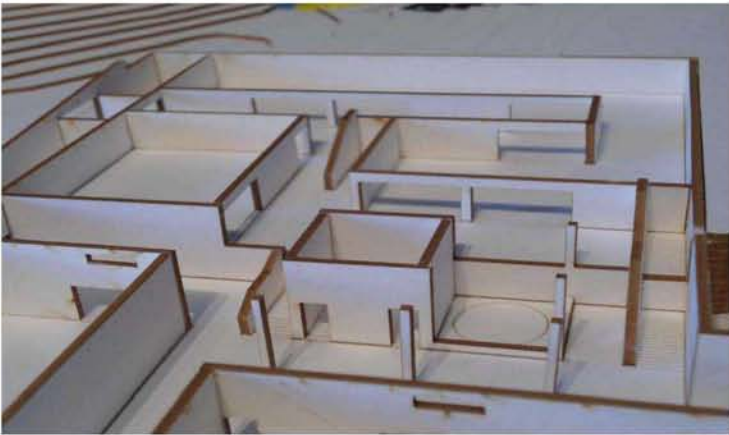
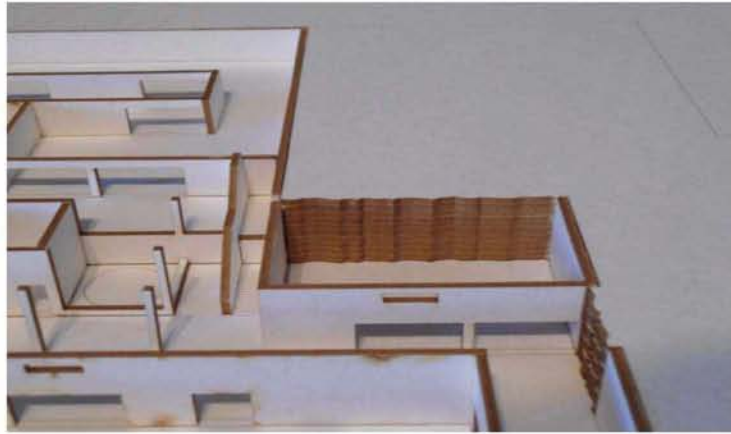
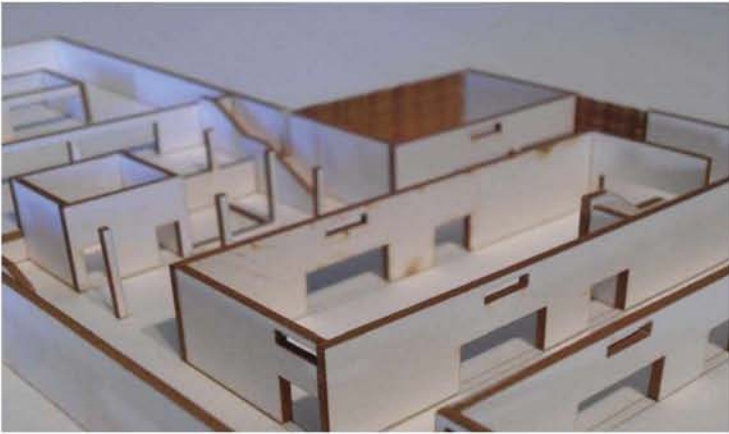

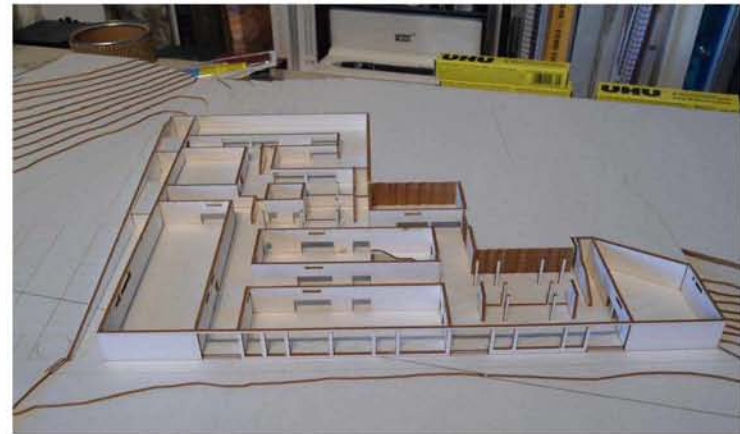
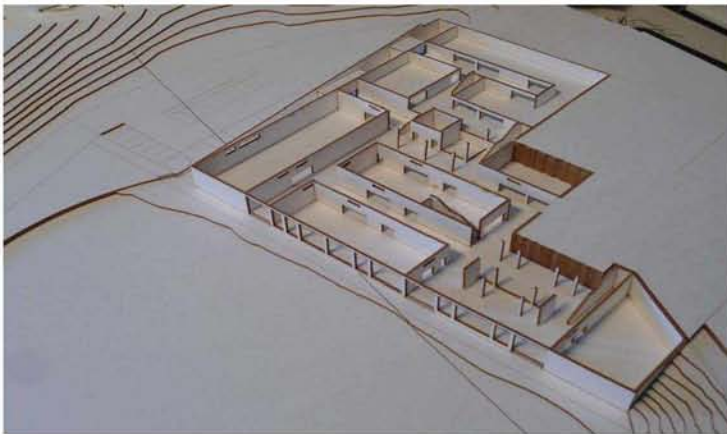
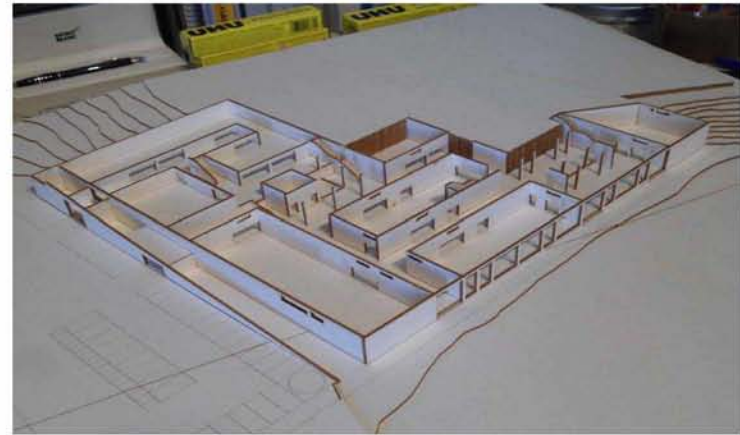
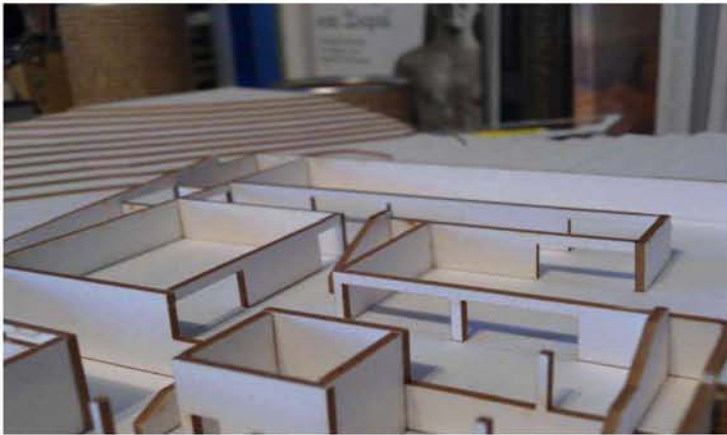
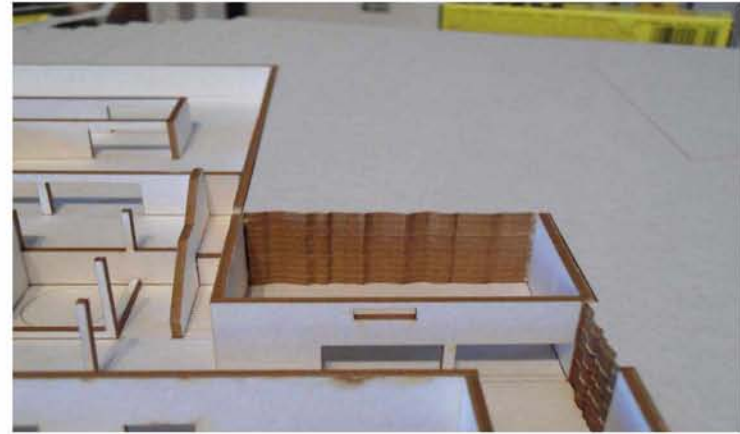

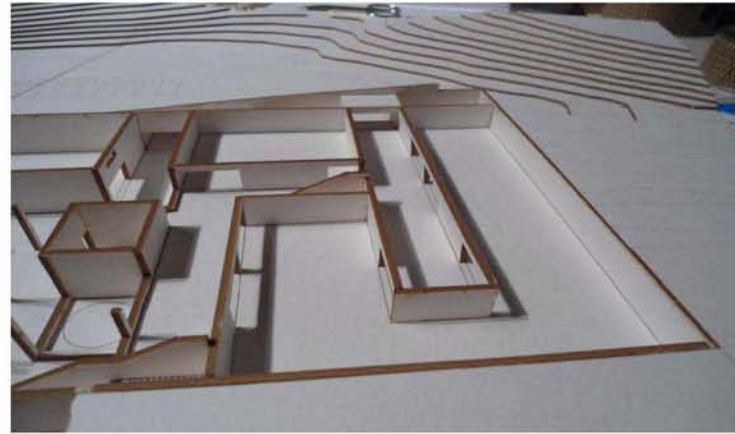
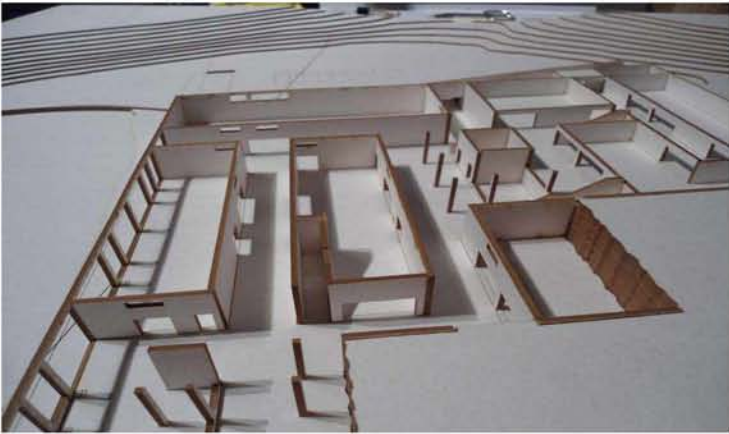
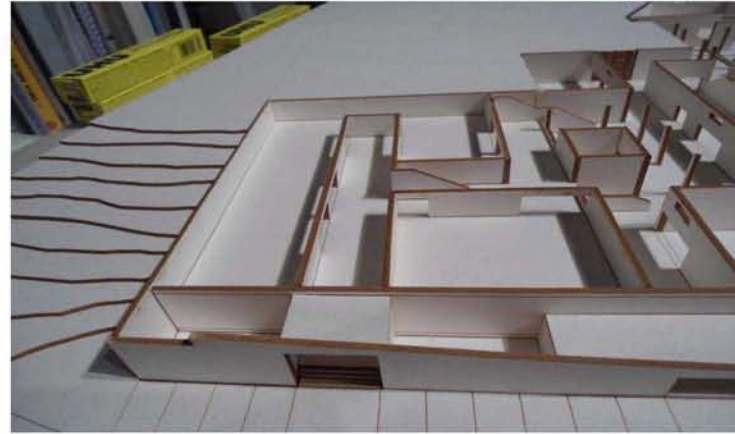
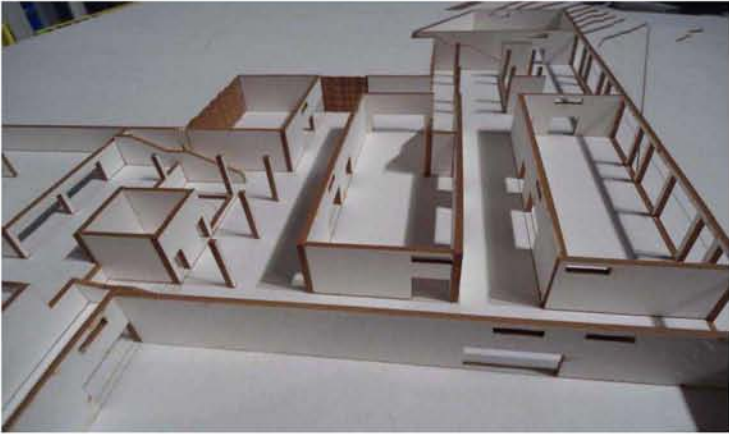
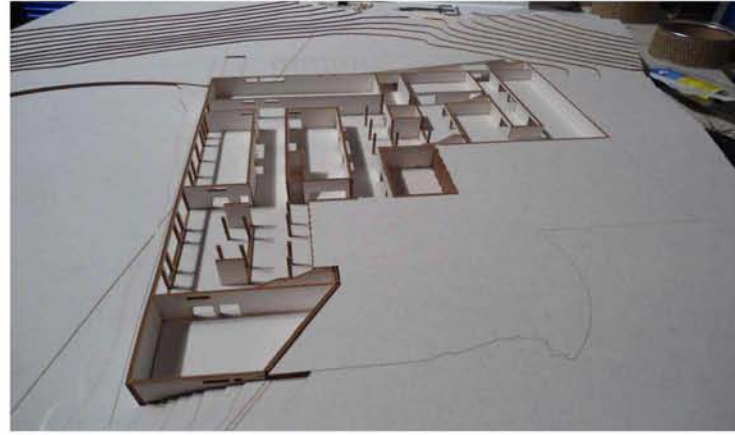
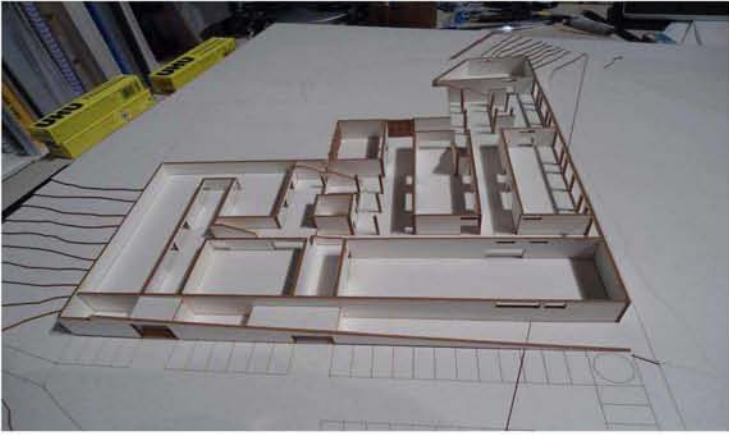

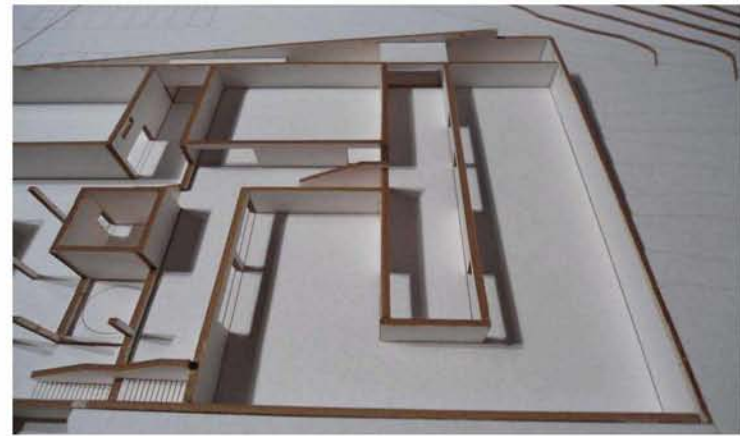
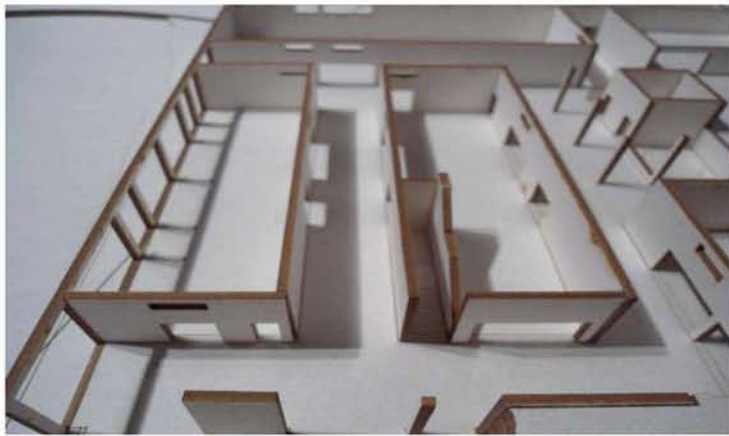
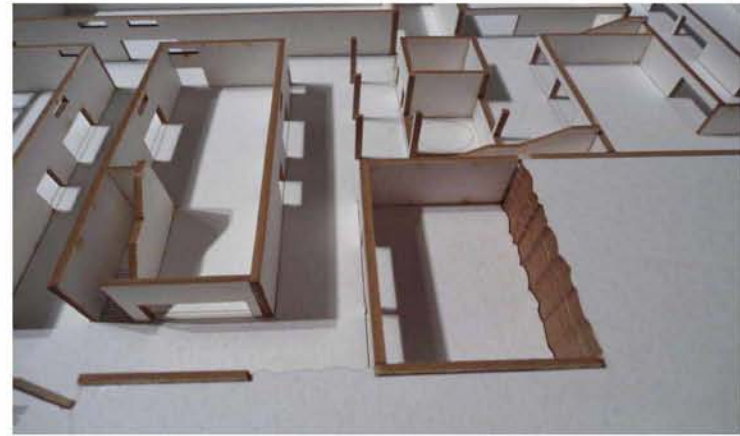
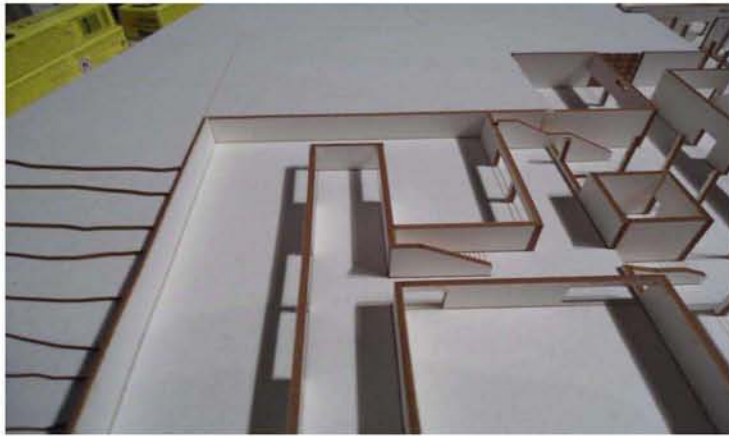
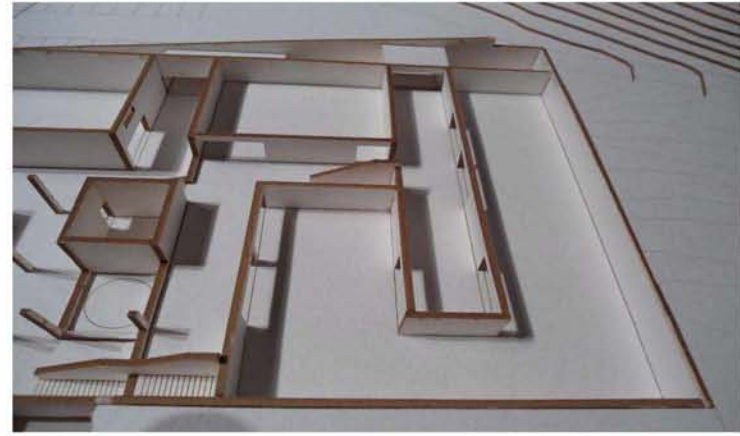
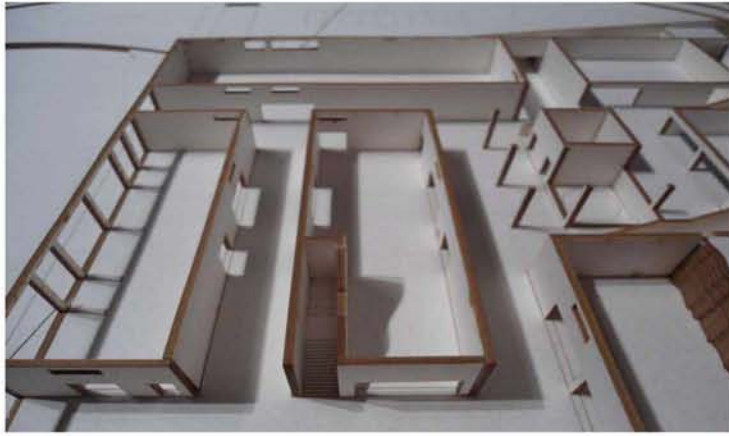

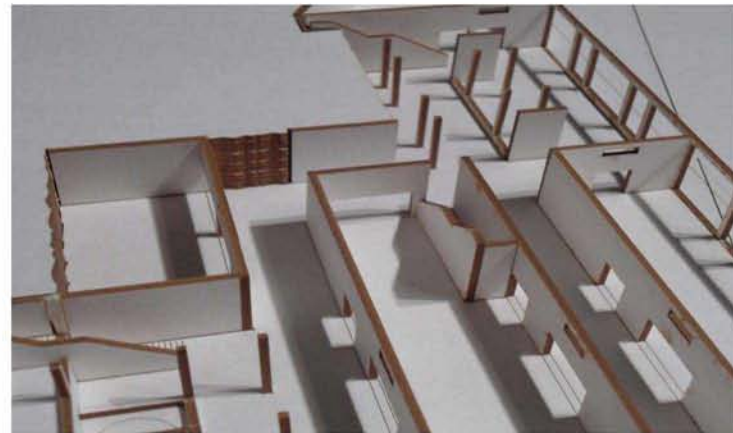
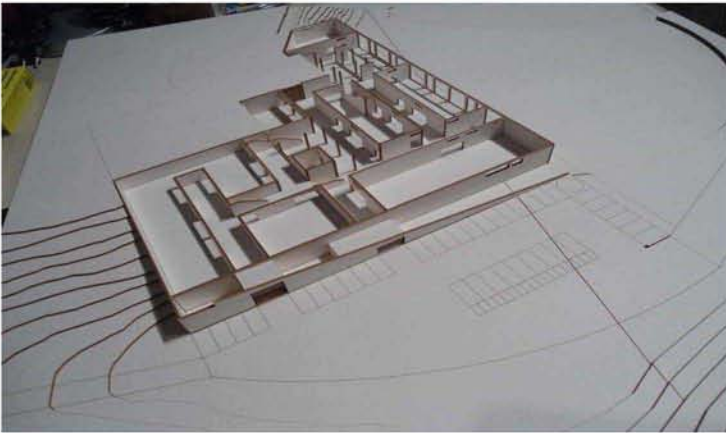
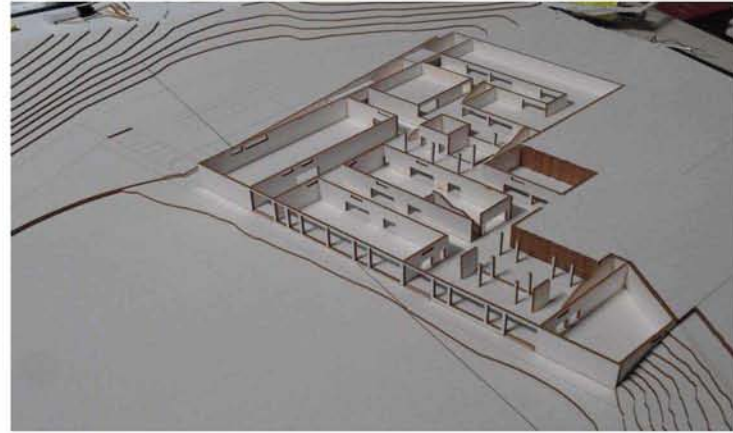
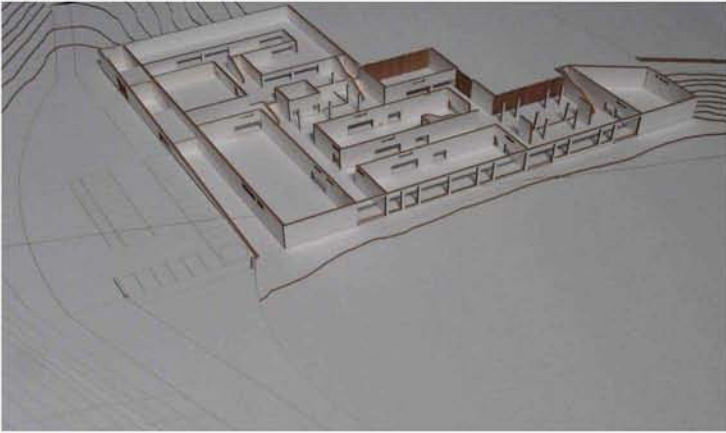

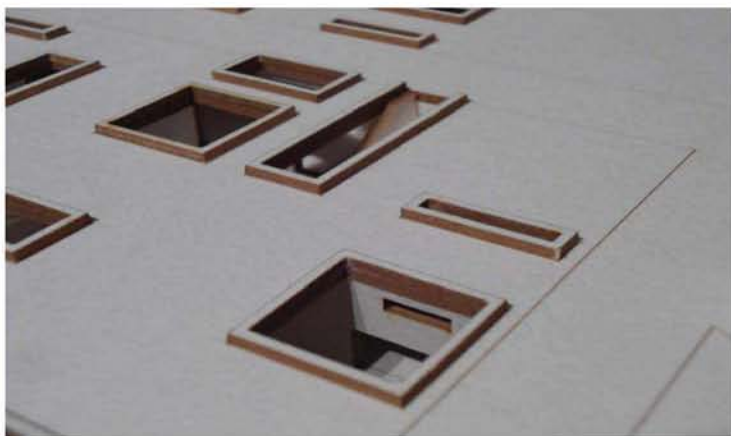
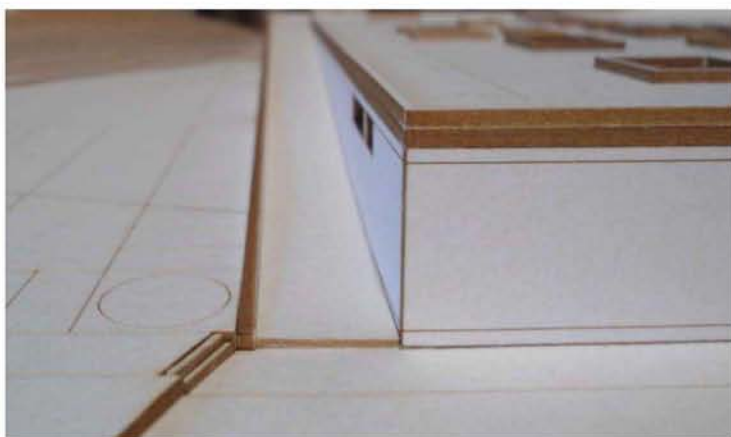
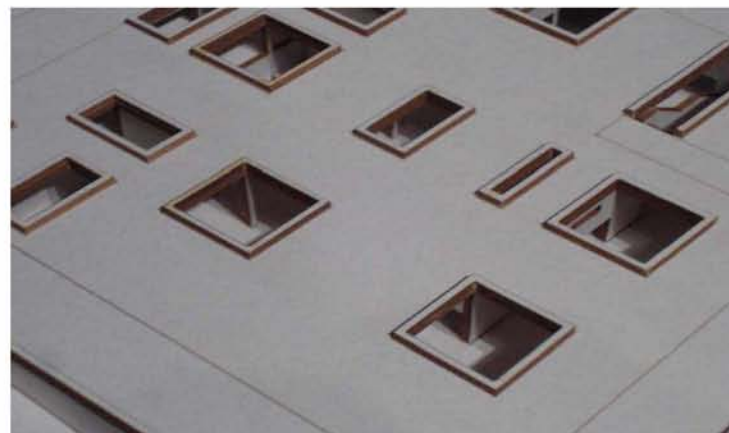

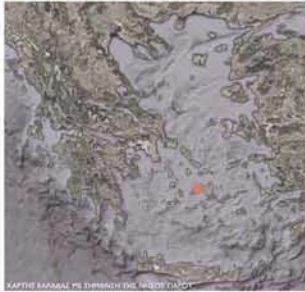

(Πηγή Εικόνων σελίδων 142 - 161: Προσωπικές λήψεις)

Πινακίδες Παρουσίασης Διπλωματικής Εργασίας

ΚΑΡΤΗΣ ΣΑΡΑΚΑΣ ΜΕ ΣΗΜΑΝΣΗ ΤΗΣ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣ ΤΟΥ

ΠΑΡΟΣ, ΚΥΚΛΑΔΕΣ, ΝΟΤΙΟ ΑΙΓΑΙΟ

ΣΤΕΦΑΝΙΔΗΣ ΑΙ - ΠΑΡΟΣ, ΑΙΓΑΙΟ

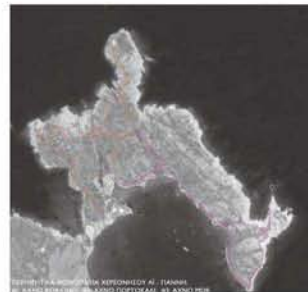
ΣΗΜΑΝΣΗ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΟΥ & ΠΟΛΙΤΕΥΚΟΥ ΠΛΑΝΟΥ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΕΥΚΟΥ ΤΟΥ ΑΙ - ΠΑΡΟΣ ΣΕ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΟΡΘΟΓΩΝΙΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ

ΣΗΜΑΝΣΗ ΤΟΥ ΑΙ - ΠΑΡΟΣ ΣΤΗΝ ΚΑΡΤΗ ΤΗΣ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣ ΤΟΥ ΑΙ - ΠΑΡΟΣ

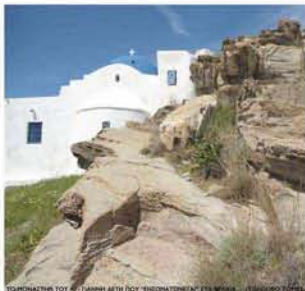
ΧΑΡΤΗΣ ΤΗΣ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣ ΤΟΥ ΑΙ - ΠΑΡΟΣ ΣΤΗΝ ΚΑΡΤΗ ΤΗΣ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣ ΤΟΥ ΑΙ - ΠΑΡΟΣ

ΣΤΕΦΑΝΙΔΗΣ ΑΙ - ΠΑΡΟΣ, ΑΙΓΑΙΟ

ΠΡΟΣΕΥΧΗ - ΕΝΤΑΣΣΕ ΤΟΤΟΥ - ΕΛΑΦΟΥ, ΣΤΕΦΑΝΙΔΗΣ ΑΙ - ΠΑΡΟΣ

ΣΗΜΑΝΣΗ ΤΟΥ ΑΙ - ΠΑΡΟΣ ΣΤΗΝ ΚΑΡΤΗ ΤΗΣ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣ ΤΟΥ ΑΙ - ΠΑΡΟΣ

ΣΗΜΑΝΣΗ ΤΟΥ ΑΙ - ΠΑΡΟΣ ΣΤΗΝ ΚΑΡΤΗ ΤΗΣ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣ ΤΟΥ ΑΙ - ΠΑΡΟΣ

ΣΗΜΑΝΣΗ ΤΟΥ ΑΙ - ΠΑΡΟΣ ΣΤΗΝ ΚΑΡΤΗ ΤΗΣ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣ ΤΟΥ ΑΙ - ΠΑΡΟΣ

ΣΗΜΑΝΣΗ ΤΟΥ ΑΙ - ΠΑΡΟΣ ΣΤΗΝ ΚΑΡΤΗ ΤΗΣ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣ ΤΟΥ ΑΙ - ΠΑΡΟΣ

ΕΠΙΧΩΡΙΣΕΙΣ ΑΥΤΟΝΟΜΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ

ΟΙΚΟΤΜΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ & ΤΟΠΟΣ (ΑΥΤΟΝΟΜΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ)

ΠΡΩΤΗ ΑΝΟΤΥΠΩΣΗ ΠΛΑΝΟΥ

ΒΑΣΙΚΟ ΕΚΤΙΣΤΟ

ΔΙΑΠΡΟΦΟΡΗ ΧΑΡΑΚΤΗΡΩΝ ΣΥΝΘΕΣΗΣ

Β

Γ

Δ

Ε

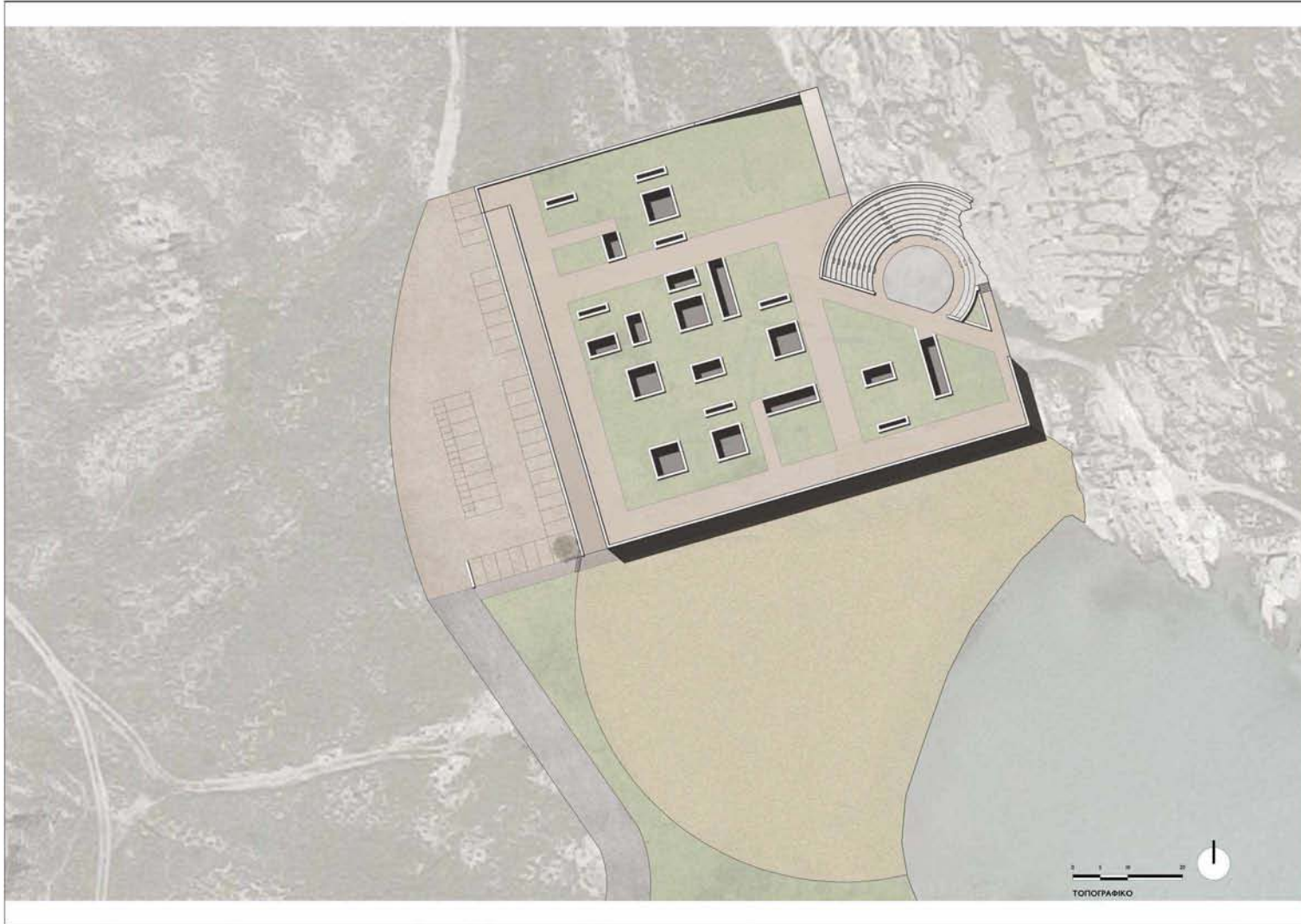
ΣΤ

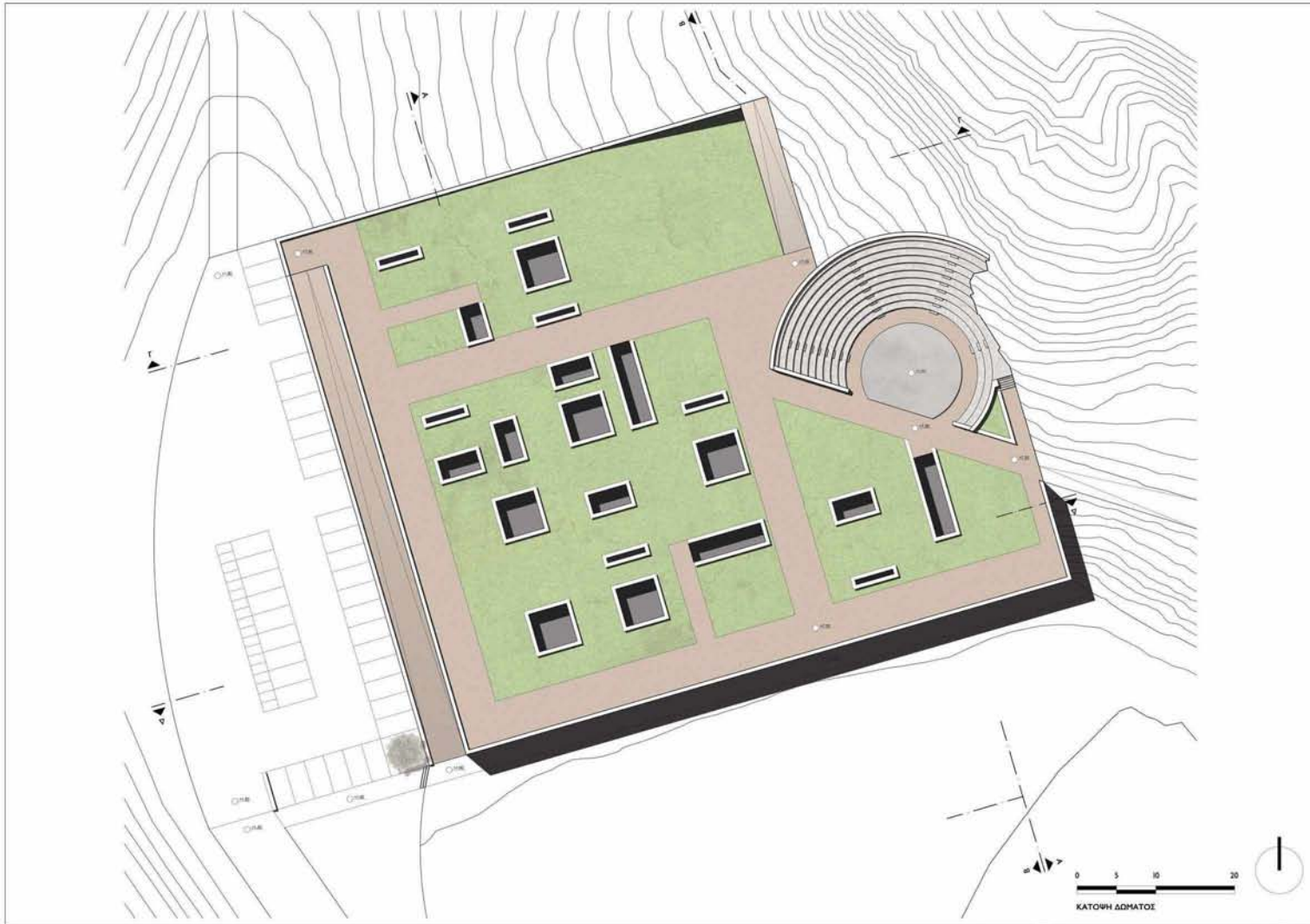

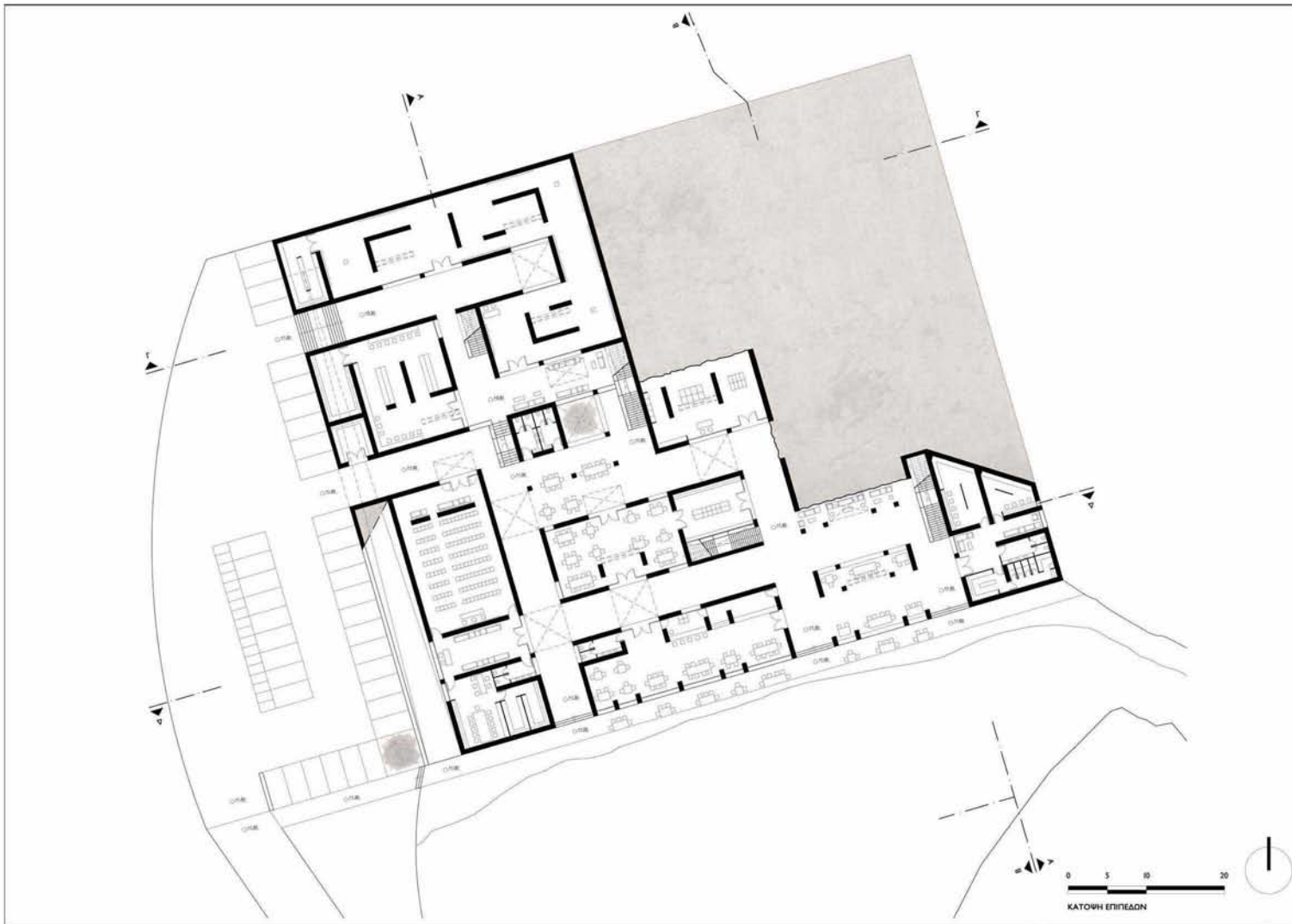
Ζ

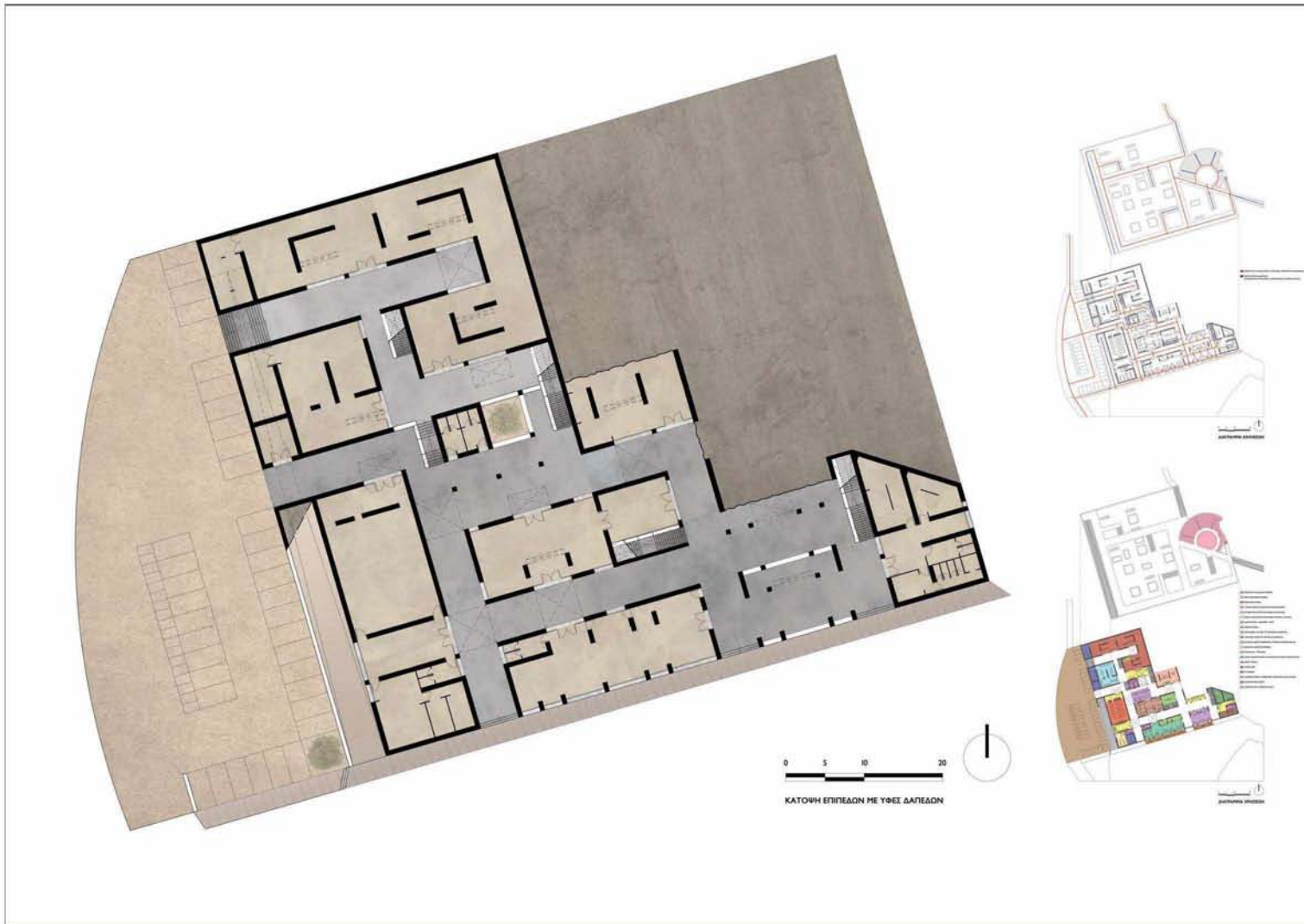

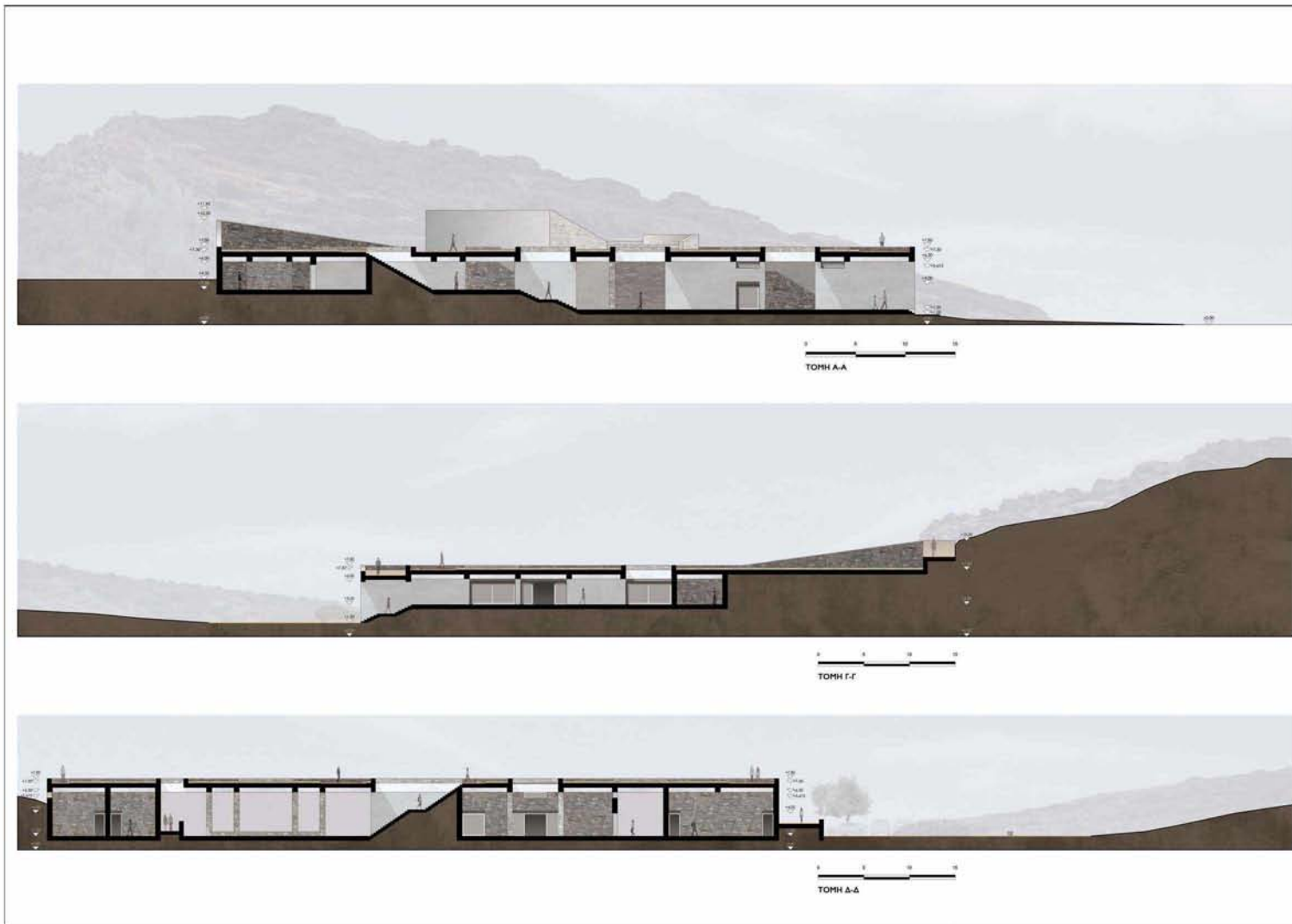
Η

NOTIA OWH

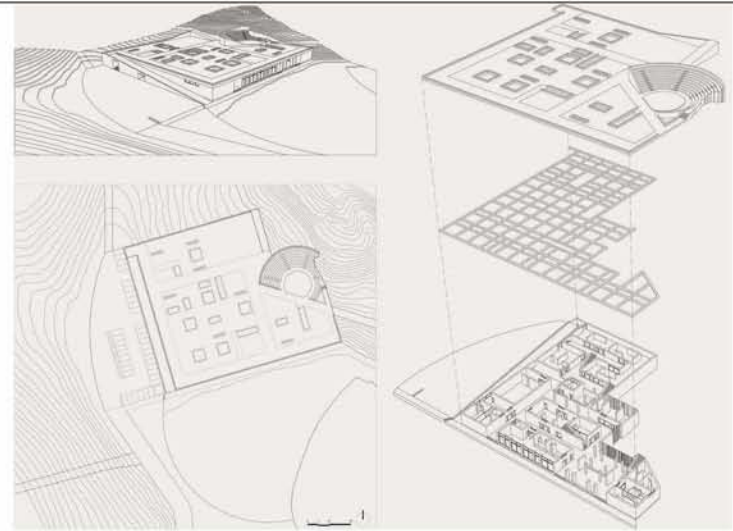
ΔΥΤΙΚΗ OWH

ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ OWH

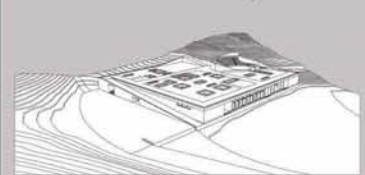
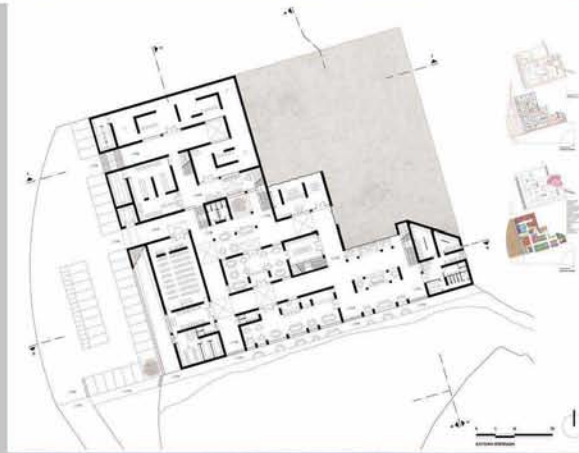
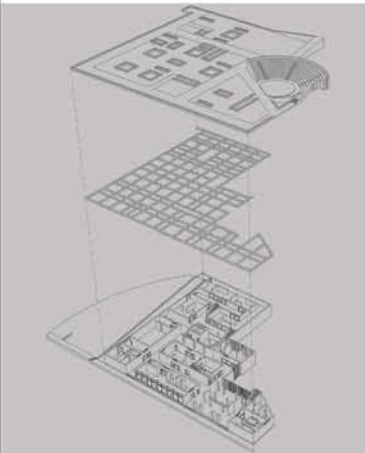
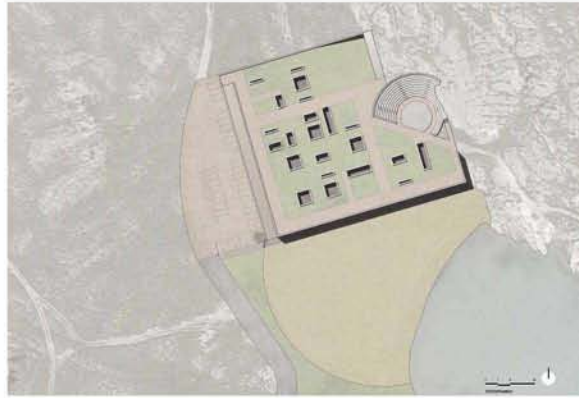
ΤΟΜΗ Β-Β

Στα Βράχια του Αϊ – Γιάννη: Πυρήνας Πολιτισμού και Αναψυχής στην Πάρο

ΟΜΑΔΑ: ΒΑΡΩΤΣΟΣ ΡΟΒΕΡΤΟΣ
ΕΠΙΒΛΕΠΩΝ: κ. ΜΑΝΩΛΑΚΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ

Η παρούσα Διπλωματική Εργασία αφορά στον σχεδιασμό ενός Πολιτιστικού Πολυκέντρου, Εκπαίδευσης και Αναψυχής στην περιοχή του Αϊ – Γιάννη Δέτη στο νησί της Πάρου, που αποτελεί τον αγαπημένο τόπο του φοιτητή. Η έλλειψη ενός Υπερτοπικού Κέντρου Πολιτισμού στο νησί και η ανάγκη ανάδειξης της σημαντικής πολιτιστικής δράσης των Παριανών, οδηγούν στην άσκηση επανασχεδίασης του «πυρήνα» των υποδομών του Περιβαλλοντικού και Πολιτιστικού Πάρκου Πάρου, στην ιδιαιτέρως φυσικού κάλλους και ιστορικής χροστήρη του Αϊ – Γιάννη Δέτη. Πρόθεση είναι να δημιουργηθεί εκεί ένα σύγχρονο συγκρότημα, το οποίο θα επιχειρήσει να «ενσωχάσει» προγραμματικά, αλλά και να «συνδιαλέγεται» με την κυρίαρχη υπάρχουσα υπαίθρια υποδομή του δικτύου που ενσωματώνεται στο μοναδικό γεωλογικό τοπίο – βράχια του Αϊ - Γιάννη. Μέσα από εκδηλώσεις πολιτισμού, εκπαιδευτικές δράσεις και χρήσεις αναψυχής, όπως για παράδειγμα εκθεσιακό χώρο, μικρό Γεωλογικό Μουσείο, αίθουσα πολλαπλών χρήσεων, εκπαιδευτικά εργαστήρια, αναψυκτήριο, χώρο κατάρτισης κ.ά., φιλοδοξεί να αποτελέσει τοπόσημο για την Πάρο και έναν άμυδρο πολιτιστικό πόλο έλξης. Έναν επανειλημμένο «πύλο» ενεργό όλο τον χρόνο και για όλες τις ηλικίες, τόσο για τους ντόπιους όσο και για τους εγχώριους και ξένους επισκέπτες. Σκοπός είναι η προώθηση εναλλακτικών μορφών τουρισμού, όπως ο σύγχρονος ποιητικός πολιτιστικός τουρισμός κ.ά. Πρόκειται για μία ήπια παρέμβαση με προσεγμένη κλίμακα, που σέβεται το περιβάλλον και αναλαμβάνεται πλήρως στο φυσικό τοπίο και στο ανάγλυφο του εδάφους. Η όλη σύνθεση συνιστά μια ημι-υπόσκαφη πλατεφόρμα, που θα μπορούσε να θεωρηθεί ως μια μικρογραφία Κυκλαδίτικου οικιστικού πυρήνα, καθώς ανέδραμτες γραμμικές κτηριακές υποδομές ενώνονται κάτω από μία ενιαία βαθιά και φωτεινή πλάκα που διαθέτει οπές, η οποία δημιουργεί περάσματα, υπαίθριους, ημι-υπαίθριους και κλειστούς χώρους. Ακολουθεί τις βασικές συνθετικές αρχές της Κυκλαδίτικης αρχιτεκτονικής με μία σύγχρονη οπτική και αποτελείται από τα πετάσματα της περιοχής που συνθέτουν τα Άλβια φέροντα τοιχία, τις λιθοδομές, τις κολώνες, και τις πεζούλες, από σπλισμένο σκυρόδεμα που συνιστά την ενιαία πλάκα, τα δοκάρια και τα δάπεδα, καθώς και από τα προϊόντα της εκκοφής.

Βιβλιογραφία

Βιβλιογραφία

Βιβλία

ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΗΣ, Δ. (1979) *Θεώρηση της αιγαιοπελαγίτικης αρχιτεκτονικής υπό ανήσυχη οπτική γωνιά*. 5^η Εκδ. Αθήνα: Ερμής.

ΓΛΕΖΟΣ, Μ. (1997) *Η ΣΥΝΕΙΔΗΣΗ ΤΗΣ ΠΕΤΡΑΙΑΣ ΓΗΣ: ΚΥΚΛΑΔΟΓΡΑΦΕΣ*. 2^η Εκδ. Αθήνα: Τυπωθήτω.

ΠΙΤΤΑΣ, Γ. (2008) *Πάρος: Οδοιπορικό στον τόπο και το χρόνο*. 2^η Εκδ. Πάρος: LEFKES VILLAGE.

Κείμενα σε διαδικτυακούς τόπους

ΚΟΥΡΑΣΑΝΙΤ. (2018) *ΧΩΜΑΤΙΝΑ ΔΑΠΕΔΑ: ΦΥΣΙΚΑ ΧΩΜΑΤΙΝΑ ΣΤΑΘΕΡΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΔΑΠΕΔΑ*. Διαθέσιμο από: <http://www.kourasanit.com/gr/products/stabilized-earth-floors>. [Προσπελάστηκε: 29η Ιανουαρίου 2018]

ΠΑΡΚΟ ΠΑΡΟΥ ΔΗΜΟΤΙΚΗ Α.Ε. *PAROS PARK*. Διαθέσιμο από: <https://www.parospark.com/el/>. [Προσπελάστηκε: 27^η Ιανουαρίου 2018]

Ψηφιακά αρχεία από διαδικτυακούς τόπους

ΔΗΜΟΣ ΠΑΡΟΥ (2011) *ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΗΜΟΥ ΠΑΡΟΥ 2011-2014: Α' ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ*. [Προσωπικό αρχείο]

ΜΠΕΖΕΣ, Κ. *Υδρογεωλογία της Νήσου Πάρου*. Διαθέσιμο από: http://www.waterinfo.gr/eedyp/Paros_papers/bezes_k.pdf. [Προσπελάστηκε: 4^η Μαρτίου 2016]

Να σημειωθεί πως, τόσο η σύνταξη της Βιβλιογραφίας της Διπλωματικής Εργασίας, όσο και των Υποσημειώσεων εντός των κειμένων του τεύχους, καθώς και των Πηγών των εικόνων, βασίστηκαν στο "Harvard Reference Examples Template" [pdf].

ΜΠΙΖΑΣ, Κ. (2013) *ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ 2014 – 2020: ΠΑΡΟΣ*. Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου, Γενική Διεύθυνση Περιφερειακής Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής. Διαθέσιμο από: <https://ecoanemos.files.wordpress.com/2010/01/paros.pdf>. [Προσπελάστηκε: 5^η Ιανουαρίου 2016]

Πτυχιακές Φοιτητικές Εργασίες

ΓΑΪΤΑΝΗΣ, Χ. (2007) *ΑΕΙΦΟΡΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΣΤΟ ΝΗΣΙ ΠΑΡΟΣ*. [Ερευνητικό Έργο] Εθνικό Μετσόβειο Πολυτεχνείο, Διεπιστημονικό Ινστιτούτο Περιβαλλοντικών Ερευνών, Αθήνα 2007.

ΚΕΦΑΛΑ, Μ. (2006) *ΜΕΛΕΤΗ ΣΥΓΚΡΟΤΗΜΑΤΟΣ ΣΤΗΝ ΠΑΡΟ ΩΣΤΕ ΝΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΕΙ ΚΕΝΤΡΟ ΥΠΟΔΟΧΗΣ ΜΕΤΑΝΑΣΤΩΝ*. [Πτυχιακή Εργασία] Τεχνολογικό Εκπαιδευτικό Ίδρυμα Πειραιά, Τμήμα Πολιτικών Δομικών Έργων, Πειραιάς 2006.

ΜΠΕΝΑΚΗ-ΧΑΤΖΗΣΠΑΣΟΥ, Μ. (2013) *Η ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΗΣ ΤΕΧΝΙΚΗΣ ΧΕΡΙΣΚΑΠΕ ΣΤΟ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΜΕΣΟΓΕΙΑΚΟΥ ΤΟΠΙΟΥ. ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΣΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΟ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ ΠΑΡΚΟ ΑΪ-ΓΙΑΝΝΗ ΔΕΤΗ ΤΗΣ ΠΑΡΟΥ*. [Μεταπτυχιακή Διατριβή] Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Διατμηματικό Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών, Θεσσαλονίκη 2013.

